

İMAN BİR BÜTÜNDÜR

MUHAMMED ZAKİR ÇETİN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	4
İMANIN TARİFİ VE ÖNEMİ	6
TAKLİDÎ VE TAHKİKÎ İMAN	7
Taklidî İman	7
Tahkikî İman	7
1. İlme'l-Yakîn Mertebesi	8
2. Ayne'l-Yakîn Mertebesi	9
3. Hakka'l-Yakîn Mertebesi	9
TAHKİKÎ İMANIN ÖNEMİ VE ONU ELDE ETMENİN YOLLARI	11
Birinci Yol	12
İkinci Yol	12
İMAN ESASLARI	13
İMAN ESASLARININ BİR BÜTÜN OLDUĞUNA DAİR ÂYETLER	14
İMANIN BİR CÜZÜNÜ İNKÂR EDEN KÂFİR OLUR DOKUZUNCU MES'ELE	19
İMAN ESASLARININ BİR BÜTÜN OLDUĞUNA DAİR HADİS-İ ŞERİFLER	32
İSLAM ÂLİMLERİNİN İMANIN BİR BÜTÜN OLDUĞUNA DAİR GÖRÜŞLERİ	40
KUR'AN-I KERİM VE HADİSLER BİRBİRİNDEN AYRILMAZ	43
PEYGAMBERİMİZ (ASM)'İN SİDKİNİN DELİLLERİ	49
PEYGAMBERİMİZ (ASM)'İN HAKKANİYETİNİN İSPATI	60
PEYGAMBERİMİZ (ASM)'İN RİSALETİNİN İSBATI	62
Birincisi:	63
İkincisi:	63
Üçüncüsü:	63

Dördüncüsü:	64
Beşincisi:	64
Altıncısı:	66
Yedincisi:	69
RİSALETİN İRHÂSAT DELİLLERİ	70
BİRİNCİ KISIM	71
Birinci Delil:	72
İkinci Delil:	75
Üçüncü Delil:	77
İKİNCİ KISIM	91
EVLİYA VE ARİFLERİN HABERLERİ	91
Birincisi:	92
İkincisi:	93
Üçüncüsü:	93
Dördüncüsü:	94
Beşincisi:	95
Altıncısı:	95
Yedincisi:	95
Sekizincisi:	96
KÂHİNLERİN HABERLERİ	96
Birincisi:	97
İkincisi:	97
ÜÇÜNCÜ KISIM:	102
Birincisi:	102
İkincisi:	102
Üçüncüsü:	103
Dördüncüsü:	103

Beşincisi:.....	104
Altıncısı:.....	105
Yedincisi:.....	105
Sekizincisi:	106
Dokuzuncusu:.....	106
Onuncusu:.....	107
Elhâsıl:.....	108
HZ. MUHAMMED (ASM), NEDEN EN SON PEYGAMBER OLARAK GÖNDERİLDİ?.....	109
PEYGAMBERİMİZ (ASM) BU ÂLEMİN ÇEKİRDEĞİ VE MEYVESİDİR	111
SEN OLMASAYDIN ÂLEMİ YARATMAZDIM	117
BEN GİTMEDİKÇE TESELLÎCİ SİZE GELMEZ VE KURBAN	123
EHL-İ FETRETİN AKİBETİ	131
GERÇEK HAYAT	136
KAYNAKÇA.....	140

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَبِهِ نَسْتَعِينُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ
أَجْمَعِينَ

ÖNSÖZ

Peygamber Efendimiz (sav) Veda Hutbesinde, “Size iki şey bırakıyorum. (Bunlara tutunursanız) asla dalalete düşmezsiniz: Allah’ın kitabı ve sünnetim” buyurmuştur. Rabbimiz Necm Suresi’nde, “Ve (o, nefsinin) arzu (sun)dan konuşmuyor! O (söyledikleri) bildirilen vahiyden başka bir şey değildir” ayetiyle bu hakikati beyan etmiştir.

Ne zaman ki insanlar bu hakikate tutunmuşlar, terakki etmişler, selamet üzere olmuşlardır. Ne zaman da bundan uzaklaşmışlar, o zaman da tedenni etmiş ve sıkıntı çekmişlerdir. Bediüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle, “(İnsan) eğer onu (Peygamber Efendimizi) unutsa, eliyâzü billâh kalbinden onu çıkarsa, hiçbir peygamberi daha kabul edemez, belki hiçbir kemâlâtın yeri ruhunda kalamaz. Hatta Rabbini de tanımaz. Mahiyetindeki bütün menziller ve latifeler karanlığa düşer. Ve kalbinde müdhiş bir tahribat ve vahşet olur.”

Günümüzde de hususan Peygamber Efendimiz üzerinden İslamiyet’e saldırıldığına ve bu noktadan Müslümanların zayıf düşürülmeye çalışıldığına şahit oluyoruz. Gayet önemli olan bu konuya dikkat çekmek istememizin sebebi, bir kısım müminleri farkına varmadan küfre sebep olacak bazı düşünce ve sözlerden sakındırmaktır. Ve Peygamberimiz (asm)’a karşı gereken inanç ve edebe dikkat çekmektir.

Rabbimiz Al-i İmran suresinin 31. ayetinde, “(Habibim, ya Muhammed!) De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız, o hâlde bana tâbi’ olun ki, Allah (da) sizi sevsin ve günahlarınızı size bağışlasın!” buyurmaktadır. 11. Lem’a

risalesinde, bu ayetin izahı sadedinde, řu ifadelere yer verilmiştir: “řu ayet-i kerime der ki: ‘Eğer Allah’a muhabbetiniz varsa, Habîbullâh’a ittiba edilecek. Eğer ittiba edilmezse, netice veriyor ki; Allah’a muhabbetiniz yoktur.’ Eğer muhabbetullâh varsa, netice verir ki: Habîbullâh’ın sünnet-i seniyesine ittibâi intâc eder. Evet, Cenâb-ı Hakk’a iman eden, elbette ona itaat edecek. Ve itaat yolları içinde en makbulü ve en müstakimi ve en kısası, bilâşübhe Habîbullâh’ın gösterdiği ve takip ettiği yoldur.”

Evet, bu kitapta imanın öneminden, özellikle de taklidî ve tahkiki mertebelerinden ve iman esaslarının bir bütün olduğundan bahsedilmektedir. Hem Kur’an ve hadisin birbirinden ayrı olmadığı, belki hadisi şeriflerin Kur’an’ın bir tefsiri olduğu gösterilmekle beraber, Peygamberimiz (asm)’ın da risaletini ispat eden bir kısım deliller ve mucizeler zikredilmiştir.

Bu çalışma, İslami ölçüler dâhilinde, cumhur-u ulema görüşüne göre-dir. Aklî ve naklî deliller mezcedilmiştir. Belli gruplar hedef alınmamıştır, sadece ölçüler ortaya konulmuştur. Risale-i Nur’dan alınan parçalar ise anlaşılması için asıl metinleriyle gösterilip şerh edilerek verilmiştir. Daha fazla istifade edilir ümidiyle asıllarına müracaat için kaynakları da gösterilmiştir.

Allah’a olan imanımız ve muhabbetimiz, elbette O’nun Resulüne ittiba edip uymayı gerektirir. Ne mutlu o insana ki, Allah Resulünün yolundan ayrılmaya!

Not: Risalelerden alınan metinler kahve renkle gösterilerek şerh ve izahlardan ayrılmıştır.

İMANIN TARİFİ VE ÖNEMİ

İman, Peygamberimiz (asm)'ın Allah'tan getirip tebliğ ettiği, yapılması lazım olan dinin zaruri emirlerini ayrıntılı ve bunun dışındaki emirleri de özet olarak kabul ettikten sonra insanın kalbinde oluşan bir nurdur.¹

Sadeddin Taftazani'nin açıklamasına göre ise "İman: Kulun iradesini kullanıp istemesinden sonra Cenab-ı Hakk'ın o kulun kalbine yerleştirdiği bir nurdur."²

Öyle ise îmân, Şems-i Ezeli'den vicdân-ı beşere ihsân edilen bir nûr ve bir şua'dır ki, vicdanın iç yüzünü tamamıyla ışıklandırır. Ve bu sâyede bütün kâinât ile bir ünsiyet, bir emniyet peydâ olur. Ve her şeyle kesb-i muârefe eder. Ve insanın kalbinde öyle bir kuvve-i ma'neviye husûle gelir ki, insan o kuvvet ile her musibete, her hâdiseye karşı mukâvemet edebilir.

"Öyleyse iman, Cenab-ı Hak tarafından insanların vicdanına ihsan edilen bir nur ve ziyadır ki, o vicdanın iç yüzünü tamamıyla ışıklandırır. İman, bütün varlıkların aynı yaratıcının memurları olmasını gösterdiğinden, insan ile kâinattaki varlıkların arasında bir yakınlık ve emniyet oluşturur. Bu vesile ile insan her şeyle tanışır. İnsan, iman ile Allah'a dayandığı için insanın kalbinde öyle manevi bir güç meydana gelir ki, o kuvvetle her musibete ve onu rahatsız eden her hadiseye karşı dayanabilir. Ve fikir noktasında iman öyle bir genişlik verir ki, insan o genişlikle geçmiş ve gelecek zamanlardan gelen elem ve ıstıraplardan kurtulabilir. Zira o sıkıntılar insana sevap ve ebedi saadet kazandırdığından, onları lezzetlere ve sevinçlere çevirebilir."³

¹ Bediüzzaman, *İşaratü'l-İcaz*, s. 37.

² Bediüzzaman, a.g.e.

³ Bediüzzaman, a.g.e..

TAKLİDÎ VE TAHKİKÎ İMAN

İman, kuvvetli ve zayıf olmasına göre taklidî ve tahkikî olmak üzere iki kısma ayrılır.

TAKLİDÎ İMAN

Kişinin anne babasına, çevresine ve gelenek ve göreneklere uyarak, iman esaslarını delillere dayanmadan benimsemesine taklidî iman denilmiştir.

“İslâm âlimleri, taklidî imanın sahih ve geçerli olduğunda fakat delillerle bu tür imanı, tahkikî hale dönüştürmeyen kimselerin günahkâr olacağından ve her mü'minin imanını tahkikî hale getirmesinin farz-ı ayn olduğunda ittifak etmişlerdir.”⁴

TAHKİKÎ İMAN

Kişinin, araştırarak aklî ve naklî delillerle veya keşif ve müşahade ile imanını kuvvetli bir hale getirmesine tahkikî iman denilmiştir. Evet delillere dayanmayan taklidî iman, çabuk şüphelere mağlup olduğu halde, ondan çok kuvvetli ve çok geniş olan delillerle ispat edilen tahkiki imana ise şek ve şüphelerin orduları dahi hücum etseler zarar veremezler. O tahkiki imanın da pek çok mertebeleri vardır.

İmân, yalnız icmâlî ve taklîdî bir tasdîke münhasır değildir. Bir çekirdekten tut, tâ büyük bir hurmâ ağacına kadar ve eldeki aynada görünen misâlî güneşten tut, tâ deniz yüzündeki aksine kadar, tâ güneşe kadar mertebeleri ve inkişâfâtları olduğu gibi; imânın o derece kesretli hakikatleri var ki, bin bir esmâ-yı ilâhiyenin ve sâir erkân-ı imâniyenin kâinât hakikatleriyle alâkadâr çok hakikatleri var ki, bütün ilimlerin ve ma'rifetlerin ve kemâlât-ı insaniyenin en büyüğü imândır. Ve imân-ı

⁴ Bkz. Aliyyü'l-Karî, Fıkhî Ekber Şerhi, s. 219; Nûreddin es-Sâbü'nî, Maturidiye Akaidi (el-Bidâye fî usûli'd-dîn), s. 173.

tahkîkîden gelen tafsîlli ve burhânî ma'rifet-i kudsiyedir diye, ehl-i hakikat ittifâk etmişler.

“Evet, iman yalnız imanın hakikatlerini ve esaslarını kısaca ve inananları mü'minleri taklit ederek inanmaktan ibaret değildir. Bir çekirdekten, tâ büyük bir hurma ağacına kadar ve eldeki âyinede görünen güneşin suretinden tut, tâ deniz yüzündeki yansımaya ve güneşe kadar mertebeleri ve inkişafı olduğu gibi, imanın bin bir Esmâ-yı İlahiyenin ve diğer iman şartlarının kâinattaki gerçeklerle irtibatlı olarak ortaya çıkan birçok hakikatleri ve mertebeleri vardır. “Bütün ilimlerin ve marifetlerin ve insanda oluşan mükemmelliklerin en büyüğü imandır ve iman-ı tahkîkîden gelen ayrıntılı ve delillere dayalı bir şekilde imanın şartlarını tanıyıp inanmaktır.” diye ehl-i hakikat olan âlimler ittifak etmişler.

Evet, îmân-ı taklîdî, çabuk şübhelere mağlûb olur. Ondan çok kuvvetli ve çok geniş olan îmân-ı tahkîkîde pek çok merâtib var. O merâtiblerden ilmelyakîn mertebesi, çok burhânlarının kuvvetleriyle, binler şübhelere karşı dayanır. Hâlbuki taklîdî îmân ise, bir şübheye karşı bazen mağlûb olur.

1. İLME'L-YAKÎN MERTEBESİ

İlme'l-Yakîn, aklî ve naklî delillerin neticesinde kalpte oluşan kesin bilgidir. Uzak bir yerden dumanların çıktığını gördüğümüzde, orada bir ateşin olduğunu anlamamız, ilme'l-yakîn mertebesine bir örnektir. Böyle bir iman, çok delil ve burhanların kuvvetleriyle binler şübhelere karşı dayanır. Hâlbuki taklîdî iman bazen bir şübheye karşı mağlup olur.

Hem îmân-ı tahkîkînin bir mertebesi de aynelyakîn derecesidir ki, pek çok mertebeleri var. Belki esmâ-yı İlâhiye adedince tezâhür dereceleri var. Bütün kâinâtı bir Kur'ân gibi okuyabilecek dereceye gelir.

2. AYNE'L-YAKÎN MERTEBESİ

Ayne'l-yakîn, müşahede (gözlem, görme) yoluyla elde edilen ve doğru luğu apaçık olan bilgi diye tarif edilir. Dumanını gördüğümüz ateşe yaklaşıp, ateşi gözümüzle görmemiz ayne'l-yakîn mertebesine bir örnektir. Bu iman kesin bir şekilde görerek veya görmüş gibi iman etmektir ki, bunun da pek çok mertebeleri vardır. Belki Allah'ın isimleri adedince ve o isimlerden alınan feyz ve istifade nispetinde ortaya çıkan dereceleri vardır. Bu mertebeye ulaşan mü'min, bütün kâinatı bir Kur'an gibi okuyabilecek duruma gelir. Ve her bir varlıkta Cenab-ı Hakk'ın varlığını birliğini gösteren delil ve burhanları bulur.

Hem bir mertebesi de hakkıyakîndir, onun da çok mertebeleri var. Böyle îmânlı zâtlara, şübühât orduları hücum da etse, bir halt edemez. Ulemâ-yı ilm-i kelâmın akla ve mantığa istinâden te'lîf ettikleri binler cild kitapları, yalnız o ma'rîfet-i îmâniyenin burhânlı ve aklî bir yolunu göstermişler ve ehl-i hakîkatın keşfe ve zevke istinâden yazdıkları yüzer cild kitapları, o ma'rîfet-i îmâniyeyi daha başka bir cihette izhâr etmişler.

Fakat Kur'an'ın mu'cizekâr cadde-i kübrâsının gösterdiği hakâik-i îmâniye ve ma'rîfet-i kudsiye, o ulemâ ve evliânın kitaplarındaki beyânlarının pek çok fevkinde bir kuvvet ve yüksekliktedir.

İşte Risâle-i Nûr, bu câmi' ve küllî ve yüksek cadde-i saadeti ve mi'râc-ı ma'rîfeti tefsîr edip, bin seneden beri Kur'an aleyhine ve İslâmiyet ve insaniyet zararına ve adem âlemleri hesabına tahrîbâtçı küllî cereyânlara karşı, Kur'an ve îmân nâmına mukâbele ediyor, müdâfaa ediyor. Elbette hadsiz tahşîdâta ihtiyacı vardır ki, o hadsiz düşmanlara karşı dayanıp, ehl-i îmânın îmânını muhâfazaya Kur'an nûruyla vesîle olsun.

3. HAKKA'L-YAKÎN MERTEBESİ

Hakka'l-yakîn, delillerin neticesinde veya inandığı şeyden bizzat istifade ettikten sonra kalpte oluşan, sarsılmaz inançtır. Bu hal kesin olarak inanmanın en üst mertebesidir. Gördüğümüz ateşe yaklaşıp ondan istifade etmemiz, ateşin pek çok özelliklerini tecrübe neticesinde öğ-

renmemiz ve ateşle ilgili kalbimize yerleşen sarsılmaz bilgi de hakka'l-yakîn mertebesine örnektir.

Yani kesin olarak istifade edip yaşayarak veya o derecede delillere dayanarak kuvvetli bir tarzda inanmaktır. Onun da çok mertebeleri vardır. Böyle imanlı zâtlara düşman orduları hücum da etse, bir halt edemezler. Kelâm âlimlerinin akla ve mantığa dayandırarak yazdıkları binler cild kitapları, yalnız imanın o mertebesinin bir yolunu göstermiştir. Ehl-i hakikatin de yüzlerce kitapları, keşfe ve zevke istinaden o marifet-i imaniyeyi daha başka bir cihette ortaya koymuştur. Fakat Kur'an'ın mu'cizeli cadde-i kübrası, gösterdiği iman hakikatleri ve kudsi marifeti; o ulema ve evliyanın pek çok fevkinde bir kuvvet ve yüksekliktedir.

İşte Risale-i Nur, imanın bütün mertebelerini içinde toplayan Kur'an'ın bu küllî ve yüksek marifet caddesini tefsir edip anlatmaktadır. Bin seneden beri Kur'an aleyhine ve İslâmiyet ve insaniyet zararına ve yokluk âlemleri hesabına tahribatçı bütün akımlara karşı, Kur'an ve iman namına mukabele ediyor, müdafaa ediyor. Buna binaen Risale-i Nur, birçok delil ve burhan getirerek, o hadsiz düşmanlara karşı dayanıp, mü'minlerin imanının muhafazasına Kur'an nuruyla vesile olmaya çalışmaktadır.

Hadîs-i Şerîfte vardır ki, "Bir adamın senin ile îmâna gelmesi, sana sahrâ dolusu kırmızı koyunlardan daha hayırlıdır." Bazen bir saat tefekkür, bir sene ibâdetten daha hayırlı olur. Hatta Nakşîlerin hafî zikre verdiği büyük ehemmiyet, bu nevi' tefekküre yetişmek içindir.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَوَ اللَّهِ لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا
وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ يَكُونَ لَكَ حُمْرُ النَّعَمِ

Rasûlullah (asm) şöyle buyurdu: “Bir adamın senin ile î mânâ gelmesi, sana sahrâ dolusu kırmızı koyunlardan daha hayırlıdır.”⁵ buyurulmuştur.⁶

TAHKİKÎ İMANIN ÖNEMİ VE ONU ELDE ETMENİN YOLLARI

Î mân-ı tahkikî ilmelyakînden hakkalyakîne yakınlaştıkça daha selb edilmeyeceğine, ehl-i keşif ve tahkik hükmetmişler. Demişler ki: “Sekerât vaktinde şeytan, vesvesesiyle ancak akla şübheler verip tereddüde düşürebilir. Bu nevi’ î mân-ı tahkikî ise, yalnız akılda durmuyor; belki hem kalbe, hem ruha, hem sırra, hem öyle letâife sirâyet ediyor, kökleşiyor ki şeytanın eli o yerlere yetişemiyor. Öylelerin î mânî zevâl-den mahfuz kalıyor.”

Tahkikî iman, ilme’l-yakîn mertebesinden hakka’l-yakîn mertebesine yakınlaştıkça onun daha sükûlûp alınmayacağına keşif, keramet sahipleri ve ehl-i tahkik olan araştırmacılar hükmetmişler ve demişler ki: Sekerat anında can çıkarken şeytan, vesvesesiyle ancak akla şüpheler verip tereddüde düşürebilir. Bu çeşit tahkikî iman ise yalnız akılda durmuyor. Belki hem kalbe, hem ruha, hem sırra, hem öyle duygulara sirâyet ediyor, kökleşiyor ki, ölüm anında şeytanın eli, o yerlere yetişemiyor; o insanların imanı yok olmaktan korunuyor.

Böyle bir iman, insanın yiyip hazmettiği bir yemeğe benzer. Vücudun her tarafına dağılan o yemeği söküp almak mümkün olmadığı gibi, tahkikî bir iman da vücudun ve duyguların her tarafına yayılıp kökleştikten ölüm anında o imanı söküp almak şeytanın haddi değildir. Fakat taklidî iman, mideye oturmuş hazmedilmemiş bir yemeğe benzer. O yemeği mideden kolaylıkla söküp almak mümkündür. Aynen öyle de sadece akla yerleşen ve bütün hislere, duygulara geçmeyen bir iman, şeytanın akla verdiği şüphelerle, Allah’a sığınırız, her an kaybedilebilir.

⁵ Sahih-i Müslim, Kitabü'l-İman, Babu Beyanü'l-İmani ve'l-İslami ve'l-İhsan, C 5, s. 196, Hadis No: 2406; İbn Hacer el-Askalânî, Fethu'l-Bari Şerhu'l-Sahihu'l-Buhari, Kitabü'r-Rikak, C 7, s. 90, Hadis No: 3701.

⁶ En-neam: Deve, inek koyun manasını ifade etmektedir. Humru: kırmızı demektir. Humru'n-neam, Arap toplumunda övünme vesilesi olan kırmızı develer demektir. Koyunların meşhur oldukları yerlerde kırmızı koyunlar denilmesinin de bir mahsuru yoktur.

Bu tahkikî imana iki yol ile ulaşılır.

Bu îmân-ı tahkîkînin vusûlüne vesîle olan birinci yolu, velâyet-i kâmile ile keşif ve şuhûd ile hakîkate yetişmektir. Bu yol, ehass-ı havâssa mahsûstur. Îmân-ı şuhûdîdir.

BİRİNCİ YOL

Velâyet-i kâmile ile yani ilim ve ibadet noktasında en yüce mertebeye çıkmakla, iman hakikatlerini keşfedip görmekle hakikate yetişmektir. Mesela: Cenneti görüp meyvelerinden istifade ederek ona inanmak gibi. Bu yol ehass-ı havassa, velâyetin ve ilmin en üst tabakasında bulunan kâmil insanlara mahsustur. İman-ı şuhudîdir; imanın şartlarını görerek inanmaktır.

İkinci yol, îmân-ı bilgayb cihetinde, sırr-ı vahyin feyziyle, burhânî ve Kur'ânî bir tarzda, akıl ve kalbin imtizâcıyla, hakkalyakîn derecesinde bir kuvvet ile, zarûret ve bedâhet derecesine gelen bir ilmelyakîn ile hakaik-i îmâniyeyi tasdîk etmektir. Bu ikinci yol, Risâle-i Nûr'un esası, mayası, temeli, ruhu, hakîkati olduğunu hâs talebeleri görüyorlar. Başkaları da insafla baksalar, Risâle-i Nûr hakâik-i îmâniyeye muhâlif olan yolları gayr-i mümkün, muhâl ve mümteni' derecesinde gösterdiğini görecekler.

İKİNCİ YOL

Görmeden inanmak cihetinde âyet ve hadislerden alınan bilgiyle, Kur'an'a ve delillere dayalı, akıl ve kalbin birleşmesiyle, hakka'l-yakin derecesinde, kuvvetli bir tarzda, iman hakikatlerini görür ve istifade eder gibi kabul edip tasdik etmektir.

Bu ikinci yolun Risale-i Nur'un esası, mayası, temeli, ruhu, hakikati olduğunu has talebeleri görüyorlar. Başkaları dahi insafla baksa, Risa-

İle-i Nur'un, iman şartlarına ve hakikatlerine muhalif olan yolları kapalı, imkânsız ve muhal derecesinde gösterdiğini görecekler.”⁷

Taklîdî imanın tahkikî hale gelmesi ya ibadetle ya da delil ve ispata dayalı ilmî çalışmalarla olur. İslâm tarihinde mutasavvıflar daha çok ibadetle; kelâm âlimleri de delil ve ispatla imanı tahkikî hale getirmeye çalışmışlardır. İman-ı bi'l-gaybın yani görmeden iman etmenin, ilme'l-yakîn mertebesinde ayne'l-yakîn mertebesine çıkması şu şekilde olur: Artan delil ve burhanların neticesinde insanın imanı öyle bir dereceye çıkar ki; o iman, imanın şartlarını görenin imanı kadar güçlü ve kuvvetli olur.

İmanın ayne'l-yakîn deresinden hakka'l-yakîn derecesine çıkması ise artan delil ve burhanların neticesinde insanın imanı öyle bir dereceye çıkar ki; o iman, imanın şartlarını görüp ve onlardan istifade edenin imanı kadar güçlü ve kuvvetli olur.

İMAN ESASLARI

İmanın şartları altıdır.

- 1- Allah'a,
- 2- Meleklerine,
- 3- Kitaplarına,
- 4- Peygamberlerine,
- 5- Ahiret gününe,
- 6- Kadere; hayrına ve şerrine inanmaktır.

İmanın rükünleri ise ikidir:

- 1- Dil ile ikrar,
- 2- Kalb ile tasdiktir.

⁷ Bediüzzaman, *Sikke-i Tasdik-i Gaybî*, s. 22.

İmam Eşari'ye göre ise imanın altı şartına rükün, 'dil ile ikrar' ve 'kalp ile tasdik' rükünlarına ise şart deniyor.

İMAN ESASLARININ BİR BÜTÜN OLDUĞUNA DAİR ÂYETLER

Âyet-i kerimeler, imanın bütün şartlarını bir arada kabul etmekle ancak imanın gerçek iman olabileceğini ifade etmektedir.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ
وَالْكِتَابِ الَّذِي أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

“Ey îmân edenler! Allah’a, Rasûlüne ve peygamberine indirdiği Kitâb’a (Kur’ân’a) ve daha önce indirdiği kitab(lar)a îman (da sebât) edin! Kim de Allah’ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve âhîret gününü inkâr ederse, o takdirde doğrusu (haktan) uzak bir dalâlet ile sapmış olur.”⁸

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ

“Ve (olmuş, olacak) her şeyi apaçık beyân eden bir kitabda (Levh-i Mahfûz’da) kaydetmişizdir.”⁹

وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا

“Allah’ın emri ise, mutlaka yerini bulan bir kaderdir.”¹⁰

Bu âyetler gibi birçok âyette kaderin varlığı açıkça ifade edilmektedir. Fakat imanın altı şartını açıklayan âyette kaderin, imanın altı şartından

⁸ Nisa Suresi, 136. âyet.

⁹ Yâsin Suresi, 12. âyet.

¹⁰ Ahzab Suresi, 38. âyet.

biri olduğu açıkça ifade edilmemiştir. Bu ise kaderin, imanın bir şartı olmadığına delil olamaz.

Zira iman bir bütündür, diğer şartlara iman, kadere imanı da gerektirir.

Nasıl ki; Keşşaf tefsirinde:

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

“Allah’ın mescidlerini, ancak Allah’a ve âhîret gününe îmân eden i’âr eder...”¹¹ âyeti izah edilirken “Allah’a inanmak, Rasûlullah (asm)’a iman etmeyi de gerektirdiği bilindiğinden ve meşhur olduğundan âyette Peygambere (sav)’e iman zikredilmemiştir. Çünkü kelime-i şehadet birleşmiş, beraber olmuş bir tek kelime haline geldiğinden Allah ve Rasûlünü kabul etmeyi birlikte ifade etmektedir. Bu iki hakikat birbirinden ayrılmadığından ‘Allah’a iman’ kelimesinin altında ‘Rasûlullah (sav)’e iman” da saklıdır,¹² denilmiştir. Öyle de iman bir bütün olduğundan imanın diğer şartlarının sayıldığı âyet, kadere iman etmeyi de ifade eder.

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

“(Habîbim, yâ Muhammed!) De ki: “Eğer Allah’ı seviyorsanız, o hâlde bana tâbi’ olun ki, Allah (da) sizi sevsin ve günahlarınızı size bağışlasın!”¹³

Bu âyete göre kadere imanın, imanın altı şartından biri olarak kabul edilmesi Allah’ın emridir denilebilir. Zira kadere iman etmeyi, imanın altı şartından biri olarak kabul edip emreden Peygamberimiz (sav)’dir. Biz ise bu hususta âyetin açık ifadesiyle Peygamberimiz (sav)’e uymak ile mükellefiz.

İman hakikatleri arasında ayırım yapmadan anlatan birçok hadis-i şerifler gibi, bu âyet-i kerime de Allah’a, peygamberlere ve kitaplara iman noktasında bir ayırım yapmamıştır. Hem âyet-i kerime, imanın gerçek-

¹¹ Tevbe Suresi, 18. âyet.

¹² El-Münavi, Feyzu'l-Kadir, c. 6, s. 206.

¹³ Âl-i İmran Suresi, 31. âyet.

leşmesi için, onun bütün şartlarını kabul edip tasdik etmek ile mümkün olacağını gâyet açık olarak beyan etmiştir.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُوا
نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا * أُولَٰئِكَ
هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

“Şüphesiz ki, Allah’ı ve peygamberlerini inkâr edenler, Allah ile peygamberlerinin arasını ayırmak (Allah’a inanıp, peygamberlerini inkâr etmek) isteyenler ve: ‘(Biz peygamberlerden) bir kısmına îmân eder, bir kısmını inkâr ederiz’ diyenler ve bunun (îmân ile küfrün) arasında bir yol tutmak isteyenler yok mu, işte bunlar gerçek kâfirlerin ta kendileridir. Kâfirler için ise (pek) aşağılayıcı bir azab hazırladık!”¹⁴

Bu ayetler, küfürden kurtulmanın yegâne çaresi; ancak bütün peygamberlere iman etmek ile mümkün olur diye emreder. Bütün tefsir âlimlerinin bu hususta ittifakları vardır. Bunlardan birkaçını aynen buraya alıyoruz.

Beyzâvî tefsirinde, “Allah’ı ve peygamberlerini inkâr edenler veya Allah’a inanıp peygamberlerini inkâr ederek Allah ile peygamberleri arasında ayırım yapanlar veyahut bazı peygamberlere inanmak ve bazılarına da inanmamak gibi orta bir yol tutmak isteyenler ki öyle bir yol yoktur. Zira hak değişmez, Allah’a iman ancak peygamberlere iman ve onların getirdiklerini ayrıntılı ve özet olarak tasdik etmek ile tamam olur. Onların bazısını inkâr etmek, hepsini inkâr etmek gibi dalaletle sapmaktır.”¹⁵ “İşte bunlar gerçek kâfirlerin ta kendileridir.”

Kurtubî tefsirinde bu âyetlerde üç meseleden bahsedildiği belirtilmektedir:

Birincisi, “Şüphesiz ki, Allah’ı ve peygamberlerini inkâr edenler” âyetiyle Allah’a ortak koşanları ve münafıkları anlattıktan sonra Yahudi ve Hristiyan olan ehl-i kitap kâfirler anlatılmaktadır. Zira onlar Hz. Mu-

¹⁴ Nisa Suresi, 150-151. ayet.

¹⁵ Beyzâvî, Tefsiru’l-Beyzâvî, C 1, s. 245.

hammed (asm)'ı inkâr ediyorlar. Bu âyet onu inkâr etmenin bütün peygamberleri inkâr olduğunu açıkça ifade etmektedir. Çünkü hiçbir peygamber yoktur ki, ümmetine hem Hazret-i Muhammed (asm)'a hem de diğer bütün peygamberlere iman etmeyi emretmiş olmasın.

“Allah ile peygamberlerinin arasını ayırmak (Allah'a inanıp, peygamberlerini inkâr etmek) isteyenler” âyetiyle de Cenab-ı Hak, kesinlikle Allah ile peygamberlerin arasını ayırmanın inkâr olduğunu buyurmaktadır. Bu ayırmanın inkâr olmasının sebebi ise şudur:

Cenab-ı Hak, göndermiş olduğu peygamberlerin şariatlarına göre, insanların ibadet etmesini farz kılmıştır. İnsanlar peygamberleri inkâr edince, onlara gönderilen şariatı da inkâr etmiş olurlar. Ve yapmaları farz olan ibadeti de inkâr ederek terk ettiklerinden, onların bu inkârları Allah'ı da inkâr etmek hükmüne geçer. Bunun gibi, Allah ile peygamberlerin arasını ayırarak, yalnız Allah'a inanmak da küfürdür. Yani

“لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ” deyip “مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ”ı bile bile söylememek veya

kabul etmediği için söylememek veya herhangi bir peygamberi inkâr etmek yine küfürdür.

İkincisi, “(Biz, peygamberlerden) bir kısmına îmân eder, bir kısmını inkâr ederiz’ diyenler” ise Yahudilerdir. İnsanlara, “Muhammed (asm)’ın peygamber olarak geleceğini kitabımızda göremedik.” derler. Musa (as)’a iman edip, İsa (as)’ı ve Muhammed (asm)’ı inkâr ederler. “Bunun (îmân ile küfrün) arasında bir yol tutmak isteyenler.” âyeti ise, böylece küfür ile iman arasında bir yol seçerler. Yani İslamiyet ile Yahudilik arasında yeni, bid’a bir din ortaya koyarlar.

Üçüncüsü, “İşte bunlar gerçek kâfirlerin ta kendileridir.” Bu âyet önceki âyetlerin ifade ettiği hakikatleri takviye içindir. Ve onların “bazılarına inanıyoruz” demelerinin onlara iman kazandırmadığını ifade eder. Hazret-i Muhammed (asm)’ı inkâr ettikleri takdirde o imanları onlara fayda vermez. Hazret-i Muhammed (asm)’ı inkâr etmek, Allah’ı ve Peygamberimiz (asm)’ın geleceğini müjde veren bütün peygamberleri de inkârdır. Bundan dolayı onlar gerçekten tam olarak kâfir olurlar.”¹⁶

¹⁶ Kurtubî, *El-Cami' li Ahkamil-Kur'an*, C 6, s. 5.

Elmalılı Hamdi Yazır bu âyetleri şöyle açıklamaktadır:

“Allah’ı ve peygamberlerini inkâr edenler” âyetinden anlaşılıyor ki, kâfirler başlıca üç kısımdır.

Birincisi: Ne Allah ne peygamber tanımayan, hiçbirine iman etmeyenler.

İkincisi: İmanda Allah ile peygamberi birbirinden ayıranlar. Yani Allah’a iman iddiasında bulunup da Allah’ın gönderdiği peygamberlere inmayanlar.

Üçüncüsü: Peygamberlerin bazısına inanıp da bazısını inkâr edenlerdir ki, kitap ehlinden Yahudi ve Hristiyanlar bu kısımdandır. Ve bu âyet doğrudan doğruya bunlar hakkında inmiş, iman ile küfür arasında orta bir derece, bir yol bulunmadığı ve peygamberlerden bazısını inkâr etmek, hepsini inkâr etmek ve Allah’ı da inkâr etmek demek olduğunu göstermiştir.”¹⁷

Fahreddin Razî’nin açıklaması da şöyledir:

Peygamberlerin bazısını inkâr etmek hepsini inkâr manasındadır. Çünkü bir kısım peygamberleri kabul etmeden küfre girmek ile hepsini kabul etmeden küfre girmenin arasında fark yoktur.

Zira küfür iki kısımdır.

1. Lüzumî Küfür: İnsanın bilmeden, söyledikleri ve yaşadıkları ile küfre gittiğinin açıkça anlaşılmasıdır. Örneğin bir peygamberi inkâr etmek veya bir helali haram kabul etmek veyahut bir haramı helal kabul etmek gibidir.
2. İltizamî Küfür: Bir insanın bile bile küfrü kabul etmesidir. İmanın veya İslamiyet’in şartlarından birini inkâr etmek veya İslamiyet’ten çıkıp başka bir dini kabul etmektir. (Küfrün her çeşidinden Cenab-ı Hakk’a sığınırız).

Zaten bir kısım engellerden dolayı insan, akli ile her zaman istikamet ve doğruluğu bulamadığından, peygamberlere ihtiyaç duyulmuştur. Öyleyse Allah’a itaat etmek, O’nun emir ve yasaklarına uymak için bir

¹⁷ Elmalılı M. Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur’an Dili*, C. 3, s. 370.

peygambere inanıp ona uymak lazımdır, bu ise bütün peygambere inanmayı gerektirir.”¹⁸

Ömer Nasuhi Bilmen de diğer müfessirler gibi bu âyeti açıkladıktan sonra şöyle der:

“Kısaca bütün peygamberler, son peygamber olan, Efendimizin risâletini, peygamberliğini ümmetlerine haber vermişlerdir. Şimdi bu risaleti inkâr edenler, bütün peygamberleri de inkâr etmiş olmazlar mı? Ve böylece imân ile küfür arasında (bir yol tutmak isterler) hâlbuki bunların arasında başka bir yol bulunamaz. Çünkü Cenab-ı Hak, peygamberler arasında ayırım yapmayı kabul etmez.”¹⁹

Bu müfessirler gibi diğer bütün müfessirler de yukarıda geçen âyetleri bu şekilde açıklamışlardır. Zira imanın şartlarının bir bütün olduğunu, birisine inanmanın hepsine inanmayı gerektirdiğini, birisini inkâr etmenin hepsini inkâr hükmüne geçtiğini apaçık ifade ettiklerinden, başka şekilde yorumlamak mümkün değildir.

İmanın bir bütün olduğuna dair Bediüzzaman Hazretleri de mealen şöyle der:

İMANIN BİR CÜZÜNÜ İNKÂR EDEN KÂFİR OLUR DOKUZUNCU MES’ELE

أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ لَا نَفَرَقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ إِلَى آخِرِ الْآيَةِ

Bu âyetin ecma’ ve a’lâ ve ekber bir küllî ve uzun nüktelerini beyân etmeye, bir dehşetli ma’nevî suâl ve bir azametli ve ilâhî bir ni’metin inkişâfından neş’et eden bir hâl, sebebiyet verdiler. Şöyle ki ma’nen ruha geldi: “Neden bir cüz’î hakikat-i îmâniyeyi inkâr eden, kâfir olur? Ve kabûl etmeyen, Müslüman olmaz? Hâlbuki Allah ve âhirete imân

¹⁸ Fahrettin Razi Tefsiri, Nisa 150, 151.

¹⁹ Ömer Nasuhi Bilmen Tefsiri, Kur’an-ı Kerim’in Türkçe Meâli ve Tefsiri, Nisa 150, 151.

birer güneş gibi, o karanlığı izâle etmek lâzım geliyor. Hem neden bir rûkn-ü î mânîyi ve bir hakikat-i î mânîyeyi inkâr eden, mürted olur? Küfr-ü mutlaka düşer? Ve kabûl etmeyen, İslâmiyet'den çıkar? Hâlbuki sâir erkân-ı î mânîyeye î mânî varsa, onu küfr-ü mutlakdan kurtarmak lâzım geliyor.”

Dokuzuncu Mes'ele

أَمِنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَكِهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ لَا نَفَرَقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ

ilâ âhiri'l-âyet...

“Peygamber, kendisine Rabb'inden indirilene î mân etti, mü'minler de! Hepsî Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine: “Peygamberlerinden hiçbirinin arasında ayırım yapmayız” diye î mân ettiler.”²⁰

Bu âyetin en kapsamlı en yüce en büyük en küllî en geniş, uzun ve güzel bir manasını açıklayacağız. Bu açıklamaya, dehşetli manevî bir sual ve azametli büyük İlahî bir nimetin ortaya çıkıp inkişaf etmesinden oluşan bir hal sebebiyet verdi. Şöyle ki: Manen ruha geldi; neden iman hakikatlerinin bir parçasını bile inkâr eden kâfir olur ve onu kabul etmeyen Müslüman olmaz? Hâlbuki Allah'a ve âhirete inanmak bir güneş gibidir; o güneşin, o küfür karanlığını gidermesi lazımdır. Hem neden iman hakikatlerinden bir rûknü ve bir şartı, inkâr eden mürted olur, dinden çıkar; küfr-ü mutlak olan dinsizliğe düşer ve tek bir şartı dahi kabul etmeyen İslâmiyet'ten çıkar? Hâlbuki bir adam, imanın diğer şartlarına inanıyorsa, o inanç; onu küfr-ü mutlakdan ve dinsizlikten kurtarması lazım gelir?

Elcevab: Î mân, altı rûknünden çıkan öyle bir vahdânî hakîkattir ki, tefrîk kabûl etmez. Ve öyle bir küllîdir ki, tecezzî kaldırmaz. Ve öyle bir küldür ki, kâbil-i inkisâm olmaz. Çünkü herbir rûkn-ü î mânî kendini isbat eden huccetleriyle sâir erkân-ı î mânîyeyi isbat eder. Herbiri, herbirisine

²⁰ Bakara Suresi, 285. ayete.

gâyet kuvvetli bir huccet-i a'zam olur. Öyle ise, bütün erkânı bütün delilleriyle sarsmayan bir fikr-i bâtil, hakikat nazarında bir tek rûknü, belki bir hakikatini ibtâl edip inkâr edemez.

Belki adem-i kabûl perdesi altında gözünü kapamakla, bir küfr-ü inâdî yapabilir. Git gide küfr-ü mutlaka düşer, insaniyeti mahvolur. Hem maddî, hem ma'nevî cehenneme gider. İşte biz bu makamda gâyet muhtasar işaretlerle ve Meyve Risâlesi'nde haşrin isbatında sâir erkân-ı îmâniye haşri de isbat ettiklerini kısacık hulâsalarla beyân ettiğimiz gibi, bu makamda dahi mücmel fezleke ve muhtasarhulâsalarla, Cenâb-ı Hakk'ın inâyetiyle bu nükte-i a'zam Altı Nokta'da beyân edilecektir.

El cevap: “İman, altı rûknünden, şartından çıkan ve birliği bulunan öyle bir hakikat ve gerçektir ki, o şartlar birbirinden ayrılmayı kabûl etmez ve öyle tek olan bir küllîdir ki; cüzlere ayrılmayı ve bölünmeyi kaldırmaz ve o şartlar öyle bir külldür, bütünlük içinde bulunur ki; kısımlara ayrılması mümkün olmaz. Çünkü her bir rûkn-i îmânî yani imanın her bir şartı, kendini isbât eden delilleriyle, imanın diğer bütün şartlarını da isbât eder. İmanın her bir şartı, diğer şartların her birisine, gâyet kuvvetli ve büyük bir delil olur.

Öyle ise, imanın bütün şartlarını, bütün delilleriyle sarsmayan yanlış ve bâtil bir fikir, hakikat noktasında imanın bir tek şartını, belki bir hakikatini ibtâl edip inkâr edemez. Belki kabul etmemek perdesi altında gözünü kapamakla, inat ederek küfürde kalabilir. Gitgide dinsizlik kuyusuna düşer, insaniyeti mahvolur. Hem maddî hem manevî Cehennem'e gider. İşte biz bu makamda, gâyet kısaltılmış işaretlerle ve Meyve Risâlesi'nde haşrin yani öldükten sonra dirilmenin ispatında, imanın diğer şartları haşri de ispat eder diye kısacık özetlerle açıklamışız. Bu makamda da yine tam açıklanmayan özetlerle ve kısa neticelerle Cenab-ı Hakk'ın yardımıyla bu en büyük nükte, ince güzel mana, altı noktada beyan edilecek.

Birinci Nokta: İmân-ı billâh, kendi huccetleriyle hem sâir rûkûnlerini hem imân-ı bil'âhireti isbat eder ki, Meyve Risâlesi'nin Yedinci Mes'ele'sinde güzelle gösterilmiştir. Evet, bu hadsiz kâinâtı bir saray, bir şehir, bir memleket gibi bütün levâzımı ile idare eden; ve mîzân ve intizâm dâiresinde çeviren ve hikmetlerle değiştiren; ve zerrâtı ve

seyyârâtı ve sinekleri ve yıldızları, birer muntazam ordu gibi beraber techîz ve idare eden; ve emir ve irâdesi dâiresinde mütemâdiyen bir ulvî manevra içinde ta'lim ve tavzîfâtla fa'âliyet ve seyir ve cevelâna ve ubûdiyetkârâne bir resm-i küşâda ve seyahate getiren; ezeli ve bâkî bir saltanat-ı rubûbiyet ve ebedî ve dâimî bir hâkimiyet-i ulûhiyet, hiç mümkün müdür ki ve hiç akıl kabûl eder mi ki ve hiçbir ihtimâl var mı ki, o ebedî ve sermedî ve bâkî ve dâimî saltanatın, bâkî bir makarrı ve dâimî bir medârı ve sermedî bir mazharı olan dâr-ı âhiret olmasın? Binler def'a hâşâ!

Birinci Nokta: Allah'a iman etmek, kendini ispat eden delilleriyle hem imanın diğer şartlarını, hem âhirete iman etmeyi ispat eder ki; Meyve Risalesi'nin Yedinci Mes'elesi'nde güzelce gösterilmiştir. Evet, bu hadsiz kâinatı bir saray, bir şehir, bir memleket gibi bütün levazımâtıyla idare eden ve ölçü ve düzen dairesinde çeviren ve hikmetlerle değiştiren ve zerratı ve seyyaratı ve sinekleri ve yıldızları birer düzenli ordu gibi beraber donatan ve idare eden ve emir ve iradesi dairesinde devamlı olarak bir yüce manevra içinde eğitimle ve vazifelendirmelerle bütün bu orduları faaliyete ve gezip dolaşmaya ve ibadet yaptırarak bir resmî geçit halinde seyahat ettiren, ezeli ve ebedî olarak terbiye eden bir saltanat ve sürekli ve daimî hükmeden İlâhi bir hâkimiyet, hiç mümkün müdür ve hiç akıl kabul eder mi ve hiçbir ihtimal var mı ki, o ebedî ve sürekli ve sonsuz ve daimî saltanatın sonsuz bir karargâhı ve daimî bir vesilesi ve sürekli olarak o saltanatı gösteren âhiret memleketi olmasın? Bin defa hâşâ!

Demek, Cenâb-ı Hakk'ın saltanat ve rubûbiyeti, Yedinci Mes'ele'de beyân edildiği gibi ekser isimleri ve vücûb-u vücûdunun huccetleri, âhirete şehâdet ederler ve isterler. Ve bu kutb-u îmanî, ne kadar kuvvetli bir nokta-i istinâdı var, gör, bil, görür gibi inan.

Demek, Cenab-ı Hakk'ın âlemde devam eden terbiye ediciliğinin saltanat ve idaresi ve isimlerinin çoğu ve vücub-u vücûdunun huccetleri yani varlığının farz olmasını gösteren ve ispat eden bütün deliller, âhiretin var olduğuna şahitlik ederler ve onu isterler. Ve bu kutb-u imanî olan ahiretin varlığına inanmanın, ne kadar kuvvetli bir dayanak noktasının var olduğunu; gör, bil ve görür gibi inan.

Hem nasıl î mân-ı billâh, âhiretsiz olmaz. Öyle de Onuncu Söz'de kısa işaretlerle beyân edildiği gibi, hiçbir cihette mümkün müdür ve hiç akıl kabûl eder mi ki, ulûhiyet ve ma'bûdiyetin tezâhürü için bu kâinâtı, öyle bir mücessem kitâb-ı Samedânî yapmış ki, her sahîfesi, bir kitap kadar ve her satırı, bir sahife kadar ma'nâları ifade eder. Ve öyle cismânî bir Kur'ân-ı Sübhânî etmiş ki, herbir âyet-i tekvîniyesi ve herbir kelimesi, hatta herbir noktası, herbir harfi birer mu'cize hükmündedir. Ve öyle muhteşem ve içi hadsiz âyâtla ve ma'nîdâr nakışlarla tezyîn edilmiş bir mescid-i Rahmânî kılmış ki, herbir köşesinde bir tâife, bir nevi' ibâdet-i fitriye ile iştigal eder bir şekilde halk eden bir Allah, bir Ma'bûd-u Bilhak, o kitâb-ı kebîrin ma'nâlarını ders verecek üstâdları ve o Kur'ân-ı Samedânînin âyetlerini tefsîr edecek müfessirleri elçi olarak göndermesin? Ve o mescid-i ekberde hadsiz tarzlarda ibâdet edenlere, imamları ta'yîn etmesin? Ve o üstâdlara vemüfessirlere ve imamlara, fermanları vermesin? Hâşâ, yüz bin hâşâ!

Hem nasıl Allah'a iman, âhiretin varlığını gerektirir onsuz olmaz, öyle de Onuncu Söz'de kısa işaretlerle beyan edildiği gibi, hiçbir cihette mümkün müdür ve hiç akıl kabul eder mi ki; İlahlığın ve kulluğun ortaya çıkıp anlaşılması için bu kâinat hiçbir şeye muhtaç olmayan Cenab-ı Hakk'ın; maddi harfler denilebilecek cisimlerle yazılmış öyle bir kitabıdır ki; bahar gibi her sahifesi bir kitap kadar ve bahçe gibi her satırı bir sahife kadar manaları ifade eder. Ve bu kâinat, her türlü noksanlıklardan uzak olan Rabb'imizin cisimlerle yazılmış öyle bir Kur'an'ıdır ki, yaratılmış olan bahçe gibi her bir âyeti ve ağaç gibi her bir kelimesi, meyve gibi her bir harfi ve hattâ çekirdek gibi her bir noktası, birer mu'cize hükmündedir. Ve öyle muhteşem ve içi hadsiz âyetlerle ve manalı nakışlarla tezyin edilip süslendirilmiş, Rahman olan Allah'ın bir mescididir ki; her bir köşesinde mahlûkatın her bir tairesini, fitrî ibadetleri olan vazifelerle meşgul eder bir şekilde yaratan hak Ma'bud olan Allah, hiç mümkün müdür ki o büyük kitabın manalarını ders verecek üstâdları ve o Samed olan Allah'a ait Kur'an'ın âyetlerini tefsir edecek müfessirleri elçi olarak göndermesin? Ve o büyük mescid olan kâinatta hadsiz tarzda ibadet edenlere imamları tayin etmesin. Ve o üstâdlara ve müfessirlere ve imamlara emir ve fermanları vermesin? Hâşâ, yüz bin defa hâşâ!

Hem cemâl-i rahmetini ve hüsn-ü şefkatini ve kemâl-i rubûbiyeti-ni zîşuûrlara göstermek için ve onları şükre ve hamde sevk etmek için, bu kâinâtı öyle bir ziyafetgâh ve öyle bir teşhîrgâh ve öyle bir seyrângâh ki, hadsiz, çeşit çeşit leziz ni'metler ve gâyet antika hadsiz hârika san'atlar içinde dizilmiş bir tarzda halkeden bir Sâni'-i Rahîm ve Kerîm, hiç mümkün müdür ve hiç akıl kabûl eder mi ki, o ziyafetgâhtaki zîşuûr mahlûklarla konuşmasın? Ve onlara ve o ni'metlere mukâbil, elçiler vâsıtasıyla vazîfe-i teşekkûriyeyi ve tezâhür-ü rahmetine ve sevdirmesine karşı, vazîfe-i ubûdiyeti bildirmesin? Hâşâ, binler hâşâ!

Hem rahmetinin güzelliğini ve şefkatinin parlaklığını ve terbiye ediciliğinin mükemmelliğini şuur ve anlayış sahiplerine göstermek ve onları şükür ve hamd etmeye sevk etmek için bu kâinâtı öyle bir ziyafet ve öyle bir sergi ve öyle gezilecek bir yer haline getirmiş ki; hadsiz çeşit çeşit, leziz nimetler ve gâyet antika, nihâyetsiz hârika san'atlar içinde dizilmiş bir tarzda yaratan çok merhamet sahibi ve cömert olan ve her şeyi san'atlı olarak yaratan Allah, hiç mümkün müdür ve hiç akıl kabul eder mi ki; o ziyafette bulunan şuur sahibi varlıklarla konuşmasın ve onlara o nimetlere mukabil elçileri vasıtasıyla teşekkür vazifesini ve rahmetinin verdiği nimetlere ve sevdirmesine karşı ibadet vazifesini bildirmesin? Hâşâ, Binler hâşâ!

Hem hiç mümkün müdür ki, bir sâni', san'atını sever ve beğendirmek ister, hatta ağızların bin çeşit zevklerini nazara alması delâletiyle, takdîr ve tahsînlerle karşılanmak arzu eder ve her bir san'atıyla kendini hem tanıttirmek, hem sevdirmek, hem bir çeşit ma'nevî cemâlini göstermek ister bir tarzda bu kâinâtı antika san'atlarla süslendirdiği halde, kâinattaki zîhayatın kumandanları olan insanlara, onların büyüklerinden bir kısmı ile konuşup elçi olarak göndermesin? Güzel san'atları takdîrsiz ve fevkalâde hüsn-ü esmâsı tahsînsiz ve tanıttırması ve sevdirmesi mukâbelesiz kalsın? Hâşâ, yüz bin hâşâ!

Hem hiç mümkün müdür bir sâni' olan san'atkâr san'atını sever, beğendirmek ister; hattâ ağızların bin çeşit zevklerini dikkate almasından anlaşılıyor ki, o ni'metlerini "ne güzeldir" deyip takdir ederek karşılamayı arzu eder ve her bir san'atıyla kendini hem tanıttirmek, hem sevdirmek, hem bir çeşit manevî cemalini göstermek ister bir tarzda bu kâinâtı antika san'atlarla süslendirdiği halde, kâinattaki hayat sa-

hiplerinin kumandanları olan insanlar için o insanların büyüklerinden bir kısmı ile konuşup onlara elçi olarak göndermesin? Güzel san'atları takdirsiz ve fevkalâde isimlerinin güzelliğini tanıttırması ve sevdirmesi mukabelesiz karşılıksız kalsın? Hâşâ, yüz bin hâşâ!

Hem bütün zîhayatın ihtiyâcât-ı fitriyeleri için yaptıkları duâlarına ve hâl dili ile edilen bütün ilticâlarına ve arzularına vakti vaktine kasıd ve ihtiyâr ve irâdeyi gösterir bir tarzda, hadsiz in'âmlarıyla ve nihâyetsiz ihsânâtıyla cevap veren ve fiilen ve hâlen sarîh bir sûrette konuşan bir Mütetekellim-i Alîm hiç mümkün müdür, hiç akıl kabûl eder mi, en cüz'î bir zîhayat ile fiilen ve hâlen konuşsun ve tam derdine derman yetiştiren ihsânâtıyla derdini dinlesin; ve ihtiyacını görsün ve bilsin; ve bütün kâinatın en müntehab neticesi ve arzın halîfesi ve ekser mahlûkât-ı arziyenin kumandanları olan insanların ma'nevî reisleriyle görüşmesin? Onlarla, belki her zîhayat ile fiilen ve hâlen konuştuğu gibi, onlar ile kavlen ve kelâmen konuşmasın? Ve onlara fermanları ve suhuf ve kitapları göndermesin? Hâşâ, hadsiz hâşâ! Demek îmân-ı billâh, kat'iyetiyle ve hadsiz huccetleriyle **وَبِكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ** hakikatini, yani peygamberlere ve mukaddes kitaplara îmânı isbat eder.

Hem bütün canlıların fitrî ihtiyaçları için dualarına ve hal dili ile edilen bütün sığınmalarına ve arzularına, vakti vaktine, kasd ve ihtiyar ve iradeyi gösterir bir tarzda verdiği hadsiz nimetleriyle ve nihâyetsiz ihsanlarıyla fiilen ve halen açık bir surette konuşan bir Mütetekellim-i Alîm yani bilen bir konuşmacı; hiç mümkün müdür, hiç akıl kabul eder mi, en küçük bir canlı ile fiilen ve halen konuşsun ve tam derdine derman yetiştiren ihsanı yapsın, derdini dinlesin ve ihtiyacını görsün ve bilsin ve bütün kâinatın en seçilmiş neticesi ve yeryüzünün halifesi ve yeryüzünde bulunan varlıkların çoğunun kumandanları olan insanların ma'nevî reisleri ile görüşmesin? O elçilerle, belki her bir canlı ile fiilen ve halen konuştuğu gibi sözleriyle ve kelâmıyla konuşmasın ve onlara fermanları ve suhuf ve kitapları göndermesin?

Haşa hadsiz haşa!

Demek, Allah'a iman, kesin olan hakkaniyetiyle ve hadsiz delilleriyle "ve bikütübîhi ve rusûlihî" yani peygamberlere ve mukaddes kitaplara imanı ispat eder.

Hem hiçbir cihet-i imkânı var mı ve hiç akıl kabûl eder mi ki, bütün masnûâtıyla kendini tanıttırana ve sevdirene ve teşekkürâtı, fiilen ve hâlen isteyene mukâbil, hakikat-i Kur'âniye ile kâinâtı velveleye veren Zülcelâl o san'atkârı ekmel bir tarzda tanıyıp ve tanıttırıp ve sevip ve sevdiren ve teşekkür edip ve ettirip ve "Sübhânallâh, Elhamdülillâh, Allâhü Ekber"ler ile küre-i arzı semâvâta işittirecek derecede konuştu-rup ve karaları ve denizleri cezbeyle getirecek bir vaz'iyetle bin üç yüz sene zarfında nev'-i beşerin kemiyeten beşten birisini ve keyfiyeten ve insaniyeten yarısını arkasına alıp, o Hâlik'ın bütün tezâhürât-ı rubûbi-yetine geniş ve küllî bir ubûdiyetle mukâbele eden; ve bütün makâsıd-ı İlâhiyesine karşı Kur'an'ın sûreleriyle kâinâta ve asırlara bağırın, ders veren, dellâllık eden ve nev'-i insanın şerefini ve kıymetini ve vazîfesini gösteren ve bin mu'cizâtıyla tasdîk edilen Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, en muntahab mahlûku ve en mükemmel elçisi ve en büyük resûlü olmasın? Hâşâ ve kellâ! Yüz bin defa hâşâ! Demek

“أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا ” hakikati, bütün hüccetleriyle “أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ”

“رَسُولُ اللَّهِ” hakikatini ispat eder.

Hem hiçbir cihette hiçbir imkân var mı ve hiç akıl kabul eder mi ki; yarattığı san'atlı bütün varlıklarıyla, kendini tanıttırana ve sevdirene ve şükretmeyi fiilen ve halen isteyene karşılık; Kur'an'ın hakikatleriyle, kâinâtı velveleye verip coşturan gâyet celalli o mükemmel san'at sahibi olan Allah'î; en mükemmel bir tarzda tanıyıp ve tanıttıran ve sevip ve sevdiren ve teşekkür edip ve ettiren Peygamberimiz (sav) ve "Sübhanallah" Allah her türlü noksanlıktan uzaktır, "Elhamdülillah" bütün teşekkürler, övgüler O'na aittir. "Allahü Ekber" Allah, büyük bildiğimiz her şeyden daha büyüktür gibi ifadelerle yer küresinin tesbih ve ibadetlerini göklere işittirecek derecede konuşturmuş Peygamberimiz (sav), kara ve denizleri Allah'ın zikriyle coşturur bir vaziyette, bin dört yüz küsur sene zarfında insanların kemiyeten yani sayı itibarıyla beşte birini ve keyfiyeten yani kıymet ve değer noktasında ve gerçek insanlık

cihetiyle insanların yarısını arkasına alıp O Yaratıcı'nın bütün nimetlerine geniş ve büyük bir ibadetle karşılık veren Hz. Muhammed (sav) ve Cenab-ı Hakk'ın bütün ilahi maksatlarına karşı Kur'an'ın sureleriyle kâinata ve asırlara bağırان, ders veren, dellâllık eden ve insan nev'inin şerefini, kıymetini ve vazifesini gösteren ve bin mucizesiyle tasdik edilen o Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, varlıklar arasında en seçilmiş, en mükemmel elçisi ve en büyük Rasûlü olmasın? Hâşâ ve kellâ! Yüz bin defa hâşâ! Demek “ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ” hakikati,

bütün hüccetleriyle “ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ” hakikatini ispat eder.

Hem hiç imkânı var mı ki, bu kâinâtın Sâni, yüz bin diller ile mahlûkâtını birbiriyle konuştursun ve onların konuşmalarını işitsin ve bilsin, kendisi konuşmasın? Hâşâ!

Hem hiç akıl kabûl eder mi ki, kâinâtta ki makâsıd-ı ilâhiyesini, bir فرمان ile bildirmesin? Ve muammâsını açacak ve mahlûkât “Ne yerden geliyorlar? Ve ne yere gidiyorlar? Ve ne için böyle kafil kafil arkasından buraya gelip, bir parça durup gidiyorlar?” diye üç dehşetli suâl-i umûmiye hakîkî cevap verecek, Kur'an gibi bir kitabı göndermesin? Hâşâ! Hem hiç mümkün müdür ki, on üç asrı ışıklandıran ve her saatte yüz milyon lisânlarda kemâl-i hürmetle gezen ve milyonlar hâfızların kalblerinde kudsiyetiyle yazılan ve nev'-i beşerin keyfiyeten kısm-ı a'zamını kanunlarıyla idare eden ve nefislerini ve ruhlarını ve kalblerini ve akıllarını terbiye ve tezkiye ve tasfiye ve ta'lim eden; ve Risâle-i Nûr'da kırk vech-i i'câzı isbat edilen ve kırk tâifeye ve tabaka-i nâsdan herbir tabakaya karşı, bir nevi-i'câzını gösterdiği, kerâmetli ve hârikalı On Dokuzuncu Mektub'da beyân olunan; ve Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm bin mu'cizâtıyla onun bir mu'cizesi olarak hak kelâmullâh olduğu kat'î isbat edilen Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyân, hiçbir cihette imkânı var mı ki, o Mütellim-i Ezeli'nin ve o Sâni-i Sermedî'nin kelâmı ve fermanı olmasın? Hâşâ! Yüz bin def'a hâşâ ve kellâ!

Hem hiç imkân var mı ki; bu kâinatın san'atkârı olan Allah, yarattıklarını yüz bin diller ile birbiriyle konuştursun ve onların konuşmalarını işitsin ve bilsin ve kendisi onlarla konuşmasın? Hâşâ!

Hem hiç akıl kabul eder mi ki; kâinatı niçin yarattığını ve şuur sahiplerinden de ne istediğini bir emir ve ferman ile bildirmesin? Ve bilinmeyen varlığını gerektiği şekilde bildirecek ve “Varlıklar nereden geliyorlar?” ve “Nereye gidecekler?” ve “Ne için kafil kafil birbirinin arkasından bu dünyaya gelip bir parça durup geçiyorlar?”, diye üç dehşetli, herkese sorulan bu sorulara hakikî cevap verecek Kur’an gibi bir kitabı göndermesin? Hâşâ!

Hem hiç mümkün müdür ki; on dört asrı ışıktandıran ve her saatte milyarları geçen dillerde kemal-i hürmetle gezen ve milyonlar hâfızların kalblerinde kudsiyetiyle yazılan ve insanların keyfiyeten kıymet noktasında büyük bir çoğunluğunu kanunlarıyla idare eden ve nefislerini ve ruhlarını ve kalblerini ve akıllarını terbiye eden ve temizleyen ve safileştiren ve verdiği derslerle o insanları yetiştiren ve Risale-i Nur’da kırk kadar mucizelik yönü ispat edilen ve insanların kırk kadar taife ve tabakasının her birisine karşı birer mucize gösteren Kur’an-ı Azimüşşan ve yine Risale-i Nur’un kerametli ve hârikalı On Dokuzuncu Mektub’unda izah ve ispat edildiği gibi Peygamberimiz (sav); bin mucizesiyle, O’nun bir mu’cizesi olarak gönderilen ve Allah’ın (cc) hak kelâmı olduğu kesin bir şekilde ispat edilen o Kur’an, hiçbir cihette imkânı var mı ki, başlanlangıçsız ve sonsuz Cenab-ı Hakk’ın kelâmı ve fermanı olmasın? Hâşâ, yüz bin defa hâşâ ve kella, kesinlikle böyle bir şey olmaz.

Demek îmân-ı billâh, bütün huccetleriyle Kur’ân’ı, kelânullâh olduğunu isbat ediyor. Hem hiç mümkün müdür ki, zeminin yüzünü zihayatlarla mütemâdiyen doldurup boşaltan ve kendini tanıttırmak ve kendine ibadât ve tesbîhât ettirmek için bu dünyamızı zîşuûrlarla şenlendiren bir Sultân-ı Zülcelâl, semâvâtı ve yıldızları boş ve hâlî bıraksın? Onlara münâsib ahâliyi yaratıp o semâvî saraylarda iskân etmesin? Ve saltanat-ı rubûbiyetini, en büyük memleketinde hademesiz, haşmetsiz, me’mursuz, elçisiz, yâversiz, nâzırsız, seyircisiz, âbidsiz, raiyetsiz bıraksın? Hâşâ! Melekleri sayısınca hâşâ!

Demek Allah’a (cc) iman bütün delilleriyle, Kur’an’ın kelânullah olduğunu ispat ediyor.

Hem hiç mümkün müdür ki; yeryüzünü devamlı olarak canlılarla doldurup boşaltan ve kendini tanıttırmak, ibadet ve tesbihat ettirmek için bu

dünyamızı şuur sahipleriyle şenlendiren bir Sultan-ı Zülcelal, gökleri ve yıldızları boş ve atıl bıraksın; onlara münasib ahaliyi yaratıp, o göklere ait saraylarda ikamet ettirmesin ve terbiye edilicilik saltanatını gökler gibi en büyük memleketinde hademesiz, haşmetsiz, memursuz, elçisiz, yaversiz, nâzırsız, seyircisiz, âbidsiz, raiyetsiz bıraksın? Hâşâ, melekler sayısınca hâşâ!

Hem hiçbir cihette imkân var mı ki, bu kâinâtı, öyle bir kitap tarzında yazar ki, herbir ağacın bütün târîhçe-i hayatını, bütün çekirdeklerinde kaydeden ve herbir otun ve çiçeğin bütün vazîfe-i hayatiyesini bütün tohumlarında yazan ve herbir zîşuûrun bütün sergüzeşte-i hayatını, hardal gibi küçük kuvve-i hâfızasında gâyet mükemmel yazdıran; ve bütün mülkünde ve devâir-i saltanatında her ameli ve her hâdiseyi, müteaddid fotoğraflarla alarak muhâfaza eden; ve rubûbiyetin en ehemmiyetli bir esası olan adâlet ve hikmet ve rahmetin tecellîleri ve tahakkukları için, koca cenneti ve cehennemi ve sırâtı ve mîzân-ı ekberi yaratan bir Hâkim-i Hakîm ve bir Alîm-i Rahîm, insanların kâinâtı alâkadâr eden amellerini yazdırmazın; ve mücâzât ve mükâfât için, fiillerini kaydettirmesin? Ve seyyiât ve hasenâtlarını, kaderin levhalarında yazmasın? Hâşâ! Kaderin levh-i mahfûzunda yazılan harfleri adedince hâşâ!

Demek îmân-ı billâh hakîkatî, huccetleriyle hem melâikeye îmân, hem kadere îmân hakikatlerini dahi kat'î isbat eder. Güneş gündüzü ve gündüz güneşi gösterdiği gibi, îmân rûkûnleri birbirini isbat ederler.

Hem hiçbir cihette imkânı var mı ki; bu kâinatı öyle bir kitap tarzında yazar ki, her bir ağacın bütün tarihçe-i hayatını bütün çekirdeklerinde kaydeden ve her bir otun ve çiçeğin hayatının her türlü vazifesini bütün tohumlarında yazan ve her bir şuur ve anlayış sahibinin bütün sergüzeşte-i hayatiyesini, hayat macerasını hardal gibi küçük kuvve-i hâfızasında gâyet mükemmel yazdıran ve bütün mülkünde ve saltanatının dairelerinde her ameli ve her hâdiseyi müteaddid fotoğraflarla alarak muhafaza eden ve rububiyetin en ehemmiyetli bir esası olan adalet, hikmet ve rahmetin tecellîleri ve tahakkukları için koca Cennet ve Cehennemi ve Sırat köprüsünü ve büyük teraziyi yaratan, hikmetle hükmeden bir Hakîm ve bir Alîm-i Rahîm, insanların kâinatla alâkalı olan amellerini ve yaptıklarını yazdırmazın ve cezalandırmak ve mükâfat-

landırmak için fiillerini kaydettirmesin; seyyiat ve fenalıklarını, hasenat ve iyiliklerini kaderin levhalarında yazmasın? Hâşâ, kaderin levh-i mah-fuzunda yazılan harfleri adedince hâşâ!

Demek, iman-ı billah hakikati, hüccetleriyle, delilleriyle hem melaikeye iman, hem kadere iman hakikatlerini dahi kat'î ispat eder. Güneş gündeüzü ve gündüz güneşi gösterdiği gibi, imanın rükünleri birbirlerini ispat edip gösterirler.²¹

Evet, nasıl ki; bir insanın vücudunu kabul eden, o vücudun hayatını devam ettiren bütün aza ve cihazlarıyla birlikte kabul etmek mecburiyetindedir. O vücudun varlığını ve hayatiyetini devam ettiren bir azasını inkâr, o vücudu bütün hayat şartlarıyla ve esaslarıyla inkâr etmiş olur. Öyle de; iman da insanın vücudu gibi bir bütündür. İmanın bir şartına inanan, iman diğer bütün şartlarına inanmak mecburiyetinde olduğu gibi, iman bir tek şartını inkâr eden de diğer bütün şartlarını inkâr etmiş olur.

Ayrıca, Hristiyan ve Yahudiler hakkında âyet-i kerimelerde şöyle buyrulmaktadır:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ

“Gerek ehl-i kitaptan gerek müşriklerden olan kâfirler, hem de devamlı kalmak üzere cehennem ateşindedirler. Onlar bütün yaratıkların en şerlisidirler.”²²

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ

“Yahudiler ve Hristiyanlar ‘Biz Allah’ın oğulları ve sevgilileriyiz’ dediler. De ki: Öyleyse günahlarınızdan dolayı size niçin azap ediyor?”²³

²¹ Bediüzzaman, Şuâlar 1, s. 232, (Önemli malumat için kaynağına bakınız.)

²² Beyyine Suresi, 6. ayet.

²³ Mâide Suresi, 18. ayet.

“Bunlar gibi birçok âyet-i kerîme, Yahûdi ve Hristiyanların küfür içinde olduğunu açık bir şekilde belirtirken ve onlar Allah’ı ve Rasûlü’nü yalanlayıp dururken ve hak dîni kabul etmezken biz onların îmân sahibi olduklarına ve cennete gireceklerine nasıl hükmedebiliriz.”²⁴

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُم مِّنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَآنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ

“Hem Allah, vaktiyle peygamberlerin ‘Size kitab ve hikmetten her ne versem, sonra size berâberinizde olanı tasdik edici bir peygamber gelse, mutlaka ona îmân edeceksiniz ve mutlaka ona yardım edeceksiniz!’ diye sağlam sözlerini aldığı anda ‘İkrâr ettiniz (mi) ve bu ağır ahdimi (üzerinize) aldınız mı?’ buyurdu. (Onlar) ‘İkrâr ettik!’ dediler. (Allah:) ‘Öyle ise şâhid olun, ben de sizinle berâber şâhidlerdenim!’ buyurdu.”²⁵

“O halde, bütün peygamberler Hz. Muhammed (asm)’ in dönemine yetişmeleri durumunda ona tâbi olmayı kabul etmişken o peygamberlerin ümmet ve tâbilerinin Hz. Muhammed (asm)’ın dînine tâbi olmakla mükellef olmadığını söylemek ne kadar gerçekçidir? Şüphesiz bu, garip bir durum ve Kur’an-ı Kerim’le alakası olmayan bir anlayıştır.”²⁶

وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“Kim de İslâm’dan başka bir din ararsa, artık kendisinden aslâ kabûl edilmeyecektir. Âhirette ise o, hüsrana uğrayanlardan (olacak)tır.”²⁷

²⁴ Muhammed Ali Sabuni, Süleyman Ateş’in “Cennet Kimsenin Tekelinde Değildir” Başlıklı Makalesinin Tenkidi, <http://reddulmuhtar.com/index.php/347-suleyman-atesin-cennete-gireceklerle-ilgili-makalesinin-tenkidi.html>

²⁵ Âl-i İmrân Suresi, 81. ayet.

²⁶ Muhammed Ali Sabuni, Süleyman Ateş’in “Cennet Kimsenin Tekelinde Değildir.” Başlıklı Makalesinin Tenkidi, <http://reddulmuhtar.com/index.php/347-suleyman-atesin-cennete-gireceklerle-ilgili-makalesinin-tenkidi.html>

²⁷ Âl-i İmrân Suresi, 85. ayet.

“Önceki âyetlerle beraber bu âyetin de açık ve kesin bir şekilde ifade ettiği gibi, ‘İslamiyet geldikten sonra, “Yahudilik ve Hristiyanlık gibi başka bir dini kabul edip, İslamiyet’i kabul etmeyen kâfir olmaz’ diyen veya onların küfründe şüphe eden bir Müslümanın kâfir olacağına âlimler ittifak etmişlerdir. Eğer birisi, “Allah ve Rasülü şu işi yap deseler bile ben yapmayacağım” dese veya bir meselede “Peygamber de mela-ike de şahitlik etse ben bunu kabul etmeyeceğim.” demiş olsa veya Kur’an-ı Kerim’i hafife alarak kirli yerlere atsa, âyetlerin açık emirlerini inkâr manasına geldiğinden, o kişinin küfre gireceğine bütün ulemanın ittifakı vardır.”²⁸

İMAN ESASLARININ BİR BÜTÜN OLDUĞUNA DAİR HADİS-İ ŞERİFLER

Âyet-i kerimeler, imanın bütün şartlarını bir arada kabul etmekle ancak imanın gerçek iman olabileceğini ifade etmektedir. Aynen öyle de hadis-i şerifler de âyetlerin bir tefsiri olarak, imanın bir bütün olduğunu ve şartlarından birini kabul etmemenin bütün şartları inkâr etmek olduğunu buyurmaktadır.

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ لَا يَرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخْذَيْهِ وَقَالَ يَا مُحَمَّدُ أَخْبِرْنِي عَنْ الْإِسْلَامِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَتُقِيمَ

²⁸ Muhammed Şerbini, Muğni'l-Muhtac, C 4, s. 135.

الصَّلَاةَ وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ وَتَصُومُ رَمَضَانَ وَتَحْجُّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا
 قَالَ صَدَقْتَ قَالَ فَعَجِبْنَا لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ قَالَ فَأَخْبَرَنِي عَنْ لَيْمَانَ قَالَ أُنْ
 تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنُ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ
 قَالَ صَدَقْتَ قَالَ فَ

Hız. Ömer (ra) şöyle rivâyet etmiştir: Bir gün biz Rasûlullah (sav)'in yanında otururken birden baktık ki elbisesi bembeyaz, saçları simsiyah, üzerinde yolculuk alameti olmayan biri karşımıza çıkageldi. Bizden hiçbir kimse onu tanıımıyordu. Nihâyet Peygamber (sav)'in yanına oturdu. Dizlerini dizlerine dayadı, iki elini kendi dizlerinin üzerine koydu ve dedi. “Ya Muhammed bana İslâm'ın ne olduğunu haber ver?” Peygamberimiz (asm): “İslâm, Allah'tan başka ilah olmadığına, Muhammed (asm)'in da Allah'ın elçisi olduğuna şahitlik etmen, namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermen, Ramazan orucunu tutman ve gitmeye gücün yeterse Kâbe'yi Haccetmendir.” Buyurdu: “Doğru söyledin” dedi. Biz hayret ettik hem soru soruyor hem de doğru söyledin diyor. Sonra “Bana imandan haber ver” dedi. Sevgili Peygamberimiz (sav): “Allah'a, Allah'ın meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve âhiret gününe inanman, bir de kadere; hayrına şerrine inanmandır” buyurdu.²⁹

Cibril hadisi, ayrıca sahabelerden Ebu Hureyre, Ebu Zerr, Enes, Abdullah ibn Abbâs, Abdullah ibn Ömer, Ebu Âmir el-Eş'arî, Cerir el-Becelî (r. anhüm) tarafından da rivâyet edilmiştir.³⁰

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ
 بِيَدِهِ لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَهُودِيٌّ وَلَا نَصْرَانِيٌّ ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ
 يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ كَأَنَّ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ

²⁹ Sahih-i Müslim, Kitâbü'l-İman, Babu Beyanü'l-İmani ve'l-İslami ve'l-İhsan, C 1, s. 228, Hadis No: 8.

³⁰ Kettanî, Nazmü'l-Mütenasir, s. 42.

Ebu Hureyre (ra)'dan rivâyet edilen bir hadis-i şerifte de “Muhammed (sav)’ın nefsinin elinde tutan (Allah’a) kasem olsun ki, bu ümmetten her kim -Yahudi olsun, Hristiyan olsun- beni iştir, sonra da bana gönderilenlere inanmadan ölecek olursa, mutlaka Cehennem ehlinde olacaktır.”³¹ buyurulmuştur.

عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُؤْمِنَ بِأَرْبَعٍ، يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ بَعَثَنِي بِالْحَقِّ، وَيُؤْمِنُ بِالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَيُؤْمِنُ بِالْقَدَرِ

Hazret-i Ali (ra) şöyle rivâyet eder: Hz. Peygamber (asm) şöyle buyurmuştur: “Bir kul şu dört şeye inanmadıkça iman etmiş olamaz. 1- Allah’tan başka ilah olmadığına şahitlik etmek 2- Benim Allah’ın göndermiş olduğu hak Rasûlü olduğuma şahitlik etmek, 3- Öldükten sonra dirilmeye inanmak, 4- Kadere inanmak.”³²

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْإِيمَانُ بِاللَّهِ: الْإِقْرَارُ بِاللِّسَانِ وَالتَّصْدِيقُ بِالْقَلْبِ وَاعْمَلْ بِالْأَرْكَانِ

Peygamberimiz (asm) şöyle buyurdu: “Allah’a iman (İmanın şartlarını); dil ile ikrar, kalp ile tasdik etmektir ve rükünleri (İslamiyet’in şartlarını) yapmaktır.”³³ buyurmuştur. Bu hadis-i şerif açıkça kalp ile tasdik ve dil ikrar etmenin imanın iki temel esası olduğunu ifade etmektedir.

عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوَةَ إِيْمَانٍ أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا، وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ، وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقَذَّفَ فِي النَّارِ

³¹ Sahih-i Müslim, Kitabü'l-İman, C 2, s. 207, Hadis No: 153.

³² Tirmizi, Sünen, Kader, C 4, s. 22, Hadis No: 2145.

³³ Kenzül Ummal Kitabü'l-İmani ve'l-Islam, C 1, s. 27.

Enes b. Mâlik (ra)'dan nakledildiğine göre Nebî (sav) şöyle buyurmuştur: “Üç haslet vardır; bunlar kimde bulunursa o kişi, imanın tadını alır:

1. Allah ve Rasûlû (sav)’i her şeyden fazla sevmek,
2. Sevdiğini Allah için sevmek,
3. Allah kendisini küfürden kurtardıktan sonra küfre dönmeyi ateşe atılmak gibi çirkin ve tehlikeli görmek.”³⁴

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، خَالِصًا مِنْ قَبْلِ نَفْسِهِ

Peygamberimiz (asm) şöyle buyurdu: “Kıyamet gününde şefaataime en layık olacak kimse, kalbinden ihlasla samimi olarak “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ” diyen kimsedir.”³⁵

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ كَانَ آخِرُ كَلَامِهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ

Rasûlullah (asm) şöyle buyurdu: “Cennet kapısının üstünde Allah’tan başka ilah yoktur. Bunu söyleyene azap vermem” yazılıdır.”³⁶

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ كَانَ آخِرُ كَلَامِهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ

Peygamberimiz (asm), “Son sözü لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ olan cennete girer.”³⁷ buyurmuştur.

³⁴ Sahih-i Müslim, Kitabü'l-İman, C 2, s. 18, Hadis No: 43 (Buhari, Hadis No: 16.)

³⁵ İbn Hacer el-Askalânî, Fethu'l-Bari Şerhu'l-Sahihu'l-Buhari, Kitabü'r-Rikak, C 11, s. 509, Hadis No: 6570.

³⁶ Kenzü'l-Ummal, Müessetü'r-Risale, C 1 s. 185.

³⁷ Ahmed bin Hanbel ve Taberânî rivayet etmektedir, Hâkim de sahih olarak Meaz'dan rivayet eder. Acluni, (İsmail b. Muhammed), Keşfü'l-Hafa, C 2, s. 272, Hadis No: 2577.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَتَا نَبِيَّ جِبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ ، فَبَشَّرَنِي أَنَّهُ مَنْ مَاتَ
مِنْ أَمَّتِكَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ قُلْتُ: وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ؟ قَالَ
وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ ۚ

Peygamberimiz (asm) şöyle buyurmuş: Cebrail (as) bana geldi ve bana şu müjdeyi verdi: Şüphesiz ki senin ümmetinden hiçbir şeyi Allah'a ortak koşmadan ölen kimse Cennete girecektir. Ben de ona dedim, hırsızlık yapıp zina etmişse de mi? O da her ne kadar o kişi zina edip hırsızlık etse de diye, cevap verdi.³⁸

Cenab-ı Hak daha iyi bilir, bu hadis-i şeriften şunu anlıyorum; iman edip de Kelime-i Tevhid'i söyleyen bir kişi günah-ı kebairi işlediği takdirde ya Cenab-ı Hak onu affeder Cennetine alır veyahut o kişi cezasını çektiikten sonra yine Cennete girer, zira zerre kadar imanı bulunan ebediyen Cehennemde kalmaz.

رَوَى الْبُخَارِيُّ فِي تَارِيخِهِ وَالطَّبْرَانِيُّ فِي الْكَبِيرِ — قَالَ مُنِيبٌ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ:
(رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ — صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ — فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَهُوَ يَقُولُ: يَا
أَيُّهَا النَّاسُ قُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَقْلِحُوا، فَمِنْهُمْ مَنْ تَقَلَّ فِي وَجْهِهِ، وَمِنْهُمْ
مَنْ حَنَّا عَلَيْهِ التُّرَابَ، وَمِنْهُمْ مَنْ سَبَّهُ،

Buhari tarih kitabında ve Taberani El-Kebir kitabında şöyle rivâyet etmişler, Hz. Münib (ra): “Ben Cahiliye Dönemi'nde Allah Resûlü'nü gördüm. O “Ey insanlar, Allah'tan başka ilah yoktur deyin ve kurtulun.” diyordu. O insanlardan bazıları aleyhinde konuşuyor bazıları ona toprak atıyor kimi de tükürüyordu.”³⁹

³⁸ Sahih-i Müslim, Kitabü'l-İman, C. 1, s. 108, Hadis No: 94.

³⁹ Heysemi, Mecmu'z-Zevaid, Hadis No: 9828.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ
وَلَيْسَ ذَاكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءُ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ وَإِنْ
أَصَابَتْهُ ضَرَّاءُ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ

Önceki hadiste geçen insanların zulmüne karşı, Peygamberimiz (asm) ise, “Mü’minin işine hayret edilir. Şüphesiz ki, onun bütün işleri kendisi için hayırdır. Bu hiçbir kimse için değil ancak mü’min için geçerlidir. Zira bir iyilik onu bulursa şükreder. Bu ise kendisi için bir hayır olur. Eğer bir zarara uğrarsa, sabreder. Bu da kendisi için yine hayırdır.”⁴⁰ buyurmuştur.

Peygamberimiz (sav) bu hadis-i şerifle kendisi gibi rıza-yı ilahi yolunda gayret edenlere büyük bir müjde vermiştir, zira onları dinleyenler olunca hayır kazandıkları gibi, dinlemeyip fenalık edenlere karşı da sabretmeleri, kendilerine sevap kazandırmış olur. Öyleyse imana hizmet edenlerin önünde hiçbir engel yoktur.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ لَا يَلْقَى اللَّهُ
بِهِمَا عَبْدٌ، غَيْرَ شَاكٍّ فِيهِمَا، إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ

Peygamberimiz (sav) şöyle buyurmuştur: “Şahitlik ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur. Ve ben Allah’ın Rasûlü’yüm. Şek ve şüphe etmeden, bu iki cümle ile Rabb’ine kavuşan kesinlikle Cennete girer.”⁴¹

Bu hadis-i şerif gibi daha birçok hadis şerifler, açıkça imanın şartlarının ve özellikle Kelime-i Tevhid’in iki cümlesinin birbirinden ayrılmayacağını belirtir. Değil birini inkâr etmek, belki bu iki cümleden birisi hakkında şüphe dahi inkâra sebeptir.

‘Kelime-i Tevhid’i söyleyen Cennete gider’ gibi hadis-i şeriflerden maksat ise, Cenab-ı Hakk’a iman ile birlikte Hazret-i Muhammed

⁴⁰ Sahih-i Müslim, Kitabü'l-İman, C 18, s. 123, Hadis No: 2999.

⁴¹ A.g.e., C 1, s. 303, Hadis No: 27.

(asm)’ı kabul etmektir. ‘Allah’tan başka ilah yoktur’ cümlesi, iki cümle-ye isim olmuştur. Birisini söylemek diğerini de beraberinde söylemeyi gerektirir.

Hem Kâbü’l-Ahbar (ra) diyor ki: Rasûlullah (asm)’ın, “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ” di-
yen Cennete girer” gibi hadis-i şerifleri, farzlar inmeden önce söy-
lenmiştir. Öyleyse inanmamız ve yapmamız gereken farzları yerine
getirmemiz lazımdır. Yoksa yalnız Kelime-i Tevhid’i söylemenin bir fay-
dası olmaz.⁴²

Hem **فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** (Ey Habîbim!) gerçekten şunu bil ki, Al-
lah’tan başka ilâh yoktur”⁴³ hakikati,

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ gerektirir, **مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ** da imanın beş rûknünü

içine aldığı gibi, Cenab-ı Hakk’ın rububiyet sıfatına mazhar ve aynadır.
Yani Allah’ın terbiye ediciliği bütün varlıklar içinde en güzel ve en mü-
kemmel bir şekilde Peygamberimiz (sav)’in üzerinde tecelli etmiştir. Bu
sırta binaendir ki, **مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ** imanın mizan ve terazisinde **لَا إِلَهَ**

إِلَّا اللَّهُ ile beraber ve denk olmuştur. Evet, peygamberlik, rububiyet sıfa-
tına bakıp onu hakıyla gösterdiğinden, umumî bir câmiyete (toplayıcı-
lığa) sahiptir.”⁴⁴ “Keşşaf tefsirinde:

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

“Allah’ın mescidlerini, ancak Allah’a ve âhîret gününe îmân eden
i’mâr eder...”⁴⁵ âyeti tefsir edilirken “Allah’a iman, Rasûlullah’a iman
etmeyi de gerektirdiği bilindiğinden ve meşhur olduğundan âyette Pey-
gamber (sav)’e iman açıkça ifade edilmemiştir. Çünkü kelime-i şahadet

⁴² İmam Şarani, *Keşf’ül Gumme an Cemi’ül Ümme*, C 1, s. 21.

⁴³ Muhammed (asm) Suresi, 19.

⁴⁴ Bkz. Bediüzzaman, *Mesnevî-i Nuriye*, s. 58.

⁴⁵ Tevbe Suresi, 18. ayet.

birleşmiş, beraber olmuş bir tek kelime haline geldiğinden Allah ve Rasûlü'nü kabul etmeyi birlikte ifade etmektedir. Bu iki kelime birbirinden ayrılmadığından “Allah’a iman” kelimesinin altında “Rasûlullah’a iman” da saklıdır.”⁴⁶ denilmiştir.

أَمَرَهُمْ بِالْإِيمَانِ بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَقَالَ هَلْ تَدْرُونَ مَا الْإِيمَانُ بِاللَّهِ قَالُوا اللَّهُ
وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Peygamberimiz (asm) Rebîa kavminin heyetine, tek olan Allah’a iman etmelerini emreder ve onlara der ki: “Allah’a iman etmenin ne olduğunu bilir misiniz?” Onlar, “Allah ve Rasûlü bilir” derler. Peygamberimiz (sav) de: “Allah’tan başka ilah bulunmadığına ve Hazret-i Muhammed (asm)’ın O’nun elçisi olduğuna şahitlik etmektir.”⁴⁷ buyurmuştur.

فَمَرُّنَا بِأَمْرِنَا بِهٖ وَنَدْعُوَالَيْهٖ مِنْ وَرَاءِ نَا قَالَ أَمْرُكُمْ بِأَرْبَعِ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ ثُمَّ
فَسَرَّهَا لَهُمْ فَقَالَ شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

Bir rivâyette de Peygamberimiz (sav), “Allah’a iman ediniz” buyurduktan sonra, bu cümleyi “Allah’tan başka ilah yoktur ve Hazret-i Muhammed (asm) O’nun elçisidir.” şeklinde açıklayarak tefsir etmiştir.⁴⁸

Allah’a iman cümlesi Peygamber (sav)’e iman etmeyi de ifade ettiğini söyler.

Bahsi geçen hadis-i şeriflerdeki, “Allah’a iman eden kurtulur.” cümlesi içinde Hazret-i Muhammed (asm)’ı da kabul etmeden düşünürsek, Allah’ın birliğini kabul eden Yahudi, Hristiyan ve münafıkların da Cennete gittiklerini kabul etmek lazım gelir. Bu ise birçok âyet ve hadisleri inkâr manasına gelmektedir.

Bütün bu âyet ve hadis-i şeriflerin kesin emirlerine muhalefet ederek bir Müslümanın; “Hristiyanların din büyükleri ve rehberleri onlara söy-

⁴⁶ Münavi, Feyzü'l-Kadir Şerhü'l-Camiu's-Sağır, C 6, s. 206.

⁴⁷İbn Hacer el-Askalânî, Fethu'l-Bari Şerhu'l-Sahihu'l-Buhârî, Kitabü'l-İman, C 1, s. 171, Hadis No:53.

⁴⁸ Sahih-i Müslim, C 1, s. 257, Hadis No: 17.

lenmesi gerekeni söylemektedirler. Onların söylediklerinin bir Müslümanın söylediğinden ve söyleyeceğinden farklı olacağını düşünmüyorum. Hz. İsa (as) gibi bir zâtın ardından gitmek, onu takip etmek, yapılabilecek en güzel şeylerdendir.” demesi Allah muhafaza, İslamiyet’in gelmesinden sonra yürürlükten kalkmış ve bozulmuş olan bir dini güzel gördüğünden küfre girmesine sebeptir.

İSLAM ÂLİMLERİNİN İMANIN BİR BÜTÜN OLDUĞUNA DAİR GÖRÜŞLERİ

Aliyyü'l-Kârî, İmam Âzam'ın “El-Vasiyye” adlı kitabından şöyle nakletmiştir:

“İman; dil ile ikrar, kalb ile tasdiktir. Kişi, sadece iman esaslarını ikrar etmekle iman etmiş olmaz. Eğer sadece ikrar ile iman gerçekleşmiş olsaydı münafıkların hepsini mü'min kabul etmek gerekirdi. Hâlbuki onların sadece ikrar etmekle iman etmiş olmadıklarını Cenab-ı Hak âyet-i kerimde şöyle açıklıyor:

وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ

“Allah biliyor ki, münafıklar yalancıdır.”⁴⁹ Yani münafıkların, iman iddialarında yalancı olduklarını biliyor. Çünkü onlar dil ile söylediklerini kalb ile tasdik etmemişlerdir. Öyle de kâfirlerin dahi ikrar etmeden yalnız başına imanın esaslarını bilip tasdik etmeleri iman olarak kabul edilmez. Eğer iman sadece bilip tasdik etmek ile gerçekleşmiş olsaydı, bütün Ehl-i Kitabın mü'min olması gerekirdi.”⁵⁰

Allah Teâlâ, Kitap eh-linin bilgisi hakkında da şöyle buyuruyor:

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ

⁴⁹ Münafikun Suresi, 1. ayet.

⁵⁰ Aliyyü'l-Kârî, Şerhu Fıkhu'l-Ekber, s. 207.

“Kendilerine kitap verdiklerimiz, öz oğullarını bildikleri gibi, Hz. Peygamberi bilirler.”⁵¹

Bunun manası şudur, Kitap ehlinin yalnız bilgi sahibi olması yani Allah Rasûlü (asm)’ı peygamber olarak bilmesi, iman bakımından onlara fayda vermez. Çünkü onlar bildikleri halde Hz. Peygamber (sav)’in nübüvvet ve risaletini ikrar etmediler. Onlar Hz. Peygamber (sav)’in yalnız Araplara gönderildiğine inanıyorlar. Böyle inandıkları için yaptıkları ikrar kabul edilmez.

Hem tasdik yani kalben inanmak, bizatihi güzel bir rükündür. Hiçbir durumda düşme ihtimali bulunmaz. Her zaman geçerlidir. Fakat ikrar böyle değildir. İkrar imanın şartı yahut şatrı, yani yarısıdır. Netice itibarıyla güzeldir. Zira kişinin zorlandığı yerde imanını ikrar etmemesi hem hayatının hem de imanının korunmasına vesiledir.

Demek ki zorlama hallerinde ikrar düşebilir. Bunun nedeni ise lisanın, kalbin tercümanı olmasıdır. Dolayısıyla dil, kabul yahut inkâr bakımından kalbin tasdikine delildir. Öyleyse bir kimse, açıklamasına imkân bulduğu halde herhangi bir zamanda ikrarını değiştirirse kâfir olur. Ancak, zorlamanın tesiri ile imanını açıklama imkânı bulamayıp ikrar edemezse kâfir olmaz. Çünkü imanının gitmesinden kişinin korkması, kalbinde tasdikini baki olduğunun delilidir. İkrarını değiştirmeye sevk eden sebep ise nefsinden ölümü defetmek içindir inancı defetmek için değildir.⁵² Nitekim Allah Teâlâ buna işaret ederek, şöyle buyuruyor:

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

“Kalbi iman ile dolu olduğu halde inkâra zorlananlar müstesna. Kim Allah’ı inkâr derse, onlar için şiddetli bir azab vardır. Lâkin küfre karşı bağrını açanlar üzerine, Allah tarafından bir gazab ve kendileri için büyük bir azab vardır.”⁵³

⁵¹ Bakara Suresi, 146. ayet.

⁵² Aliyyü'l-Kârî, Şerhu Fıkhu'l-Ekber, s. 207.

⁵³ Nahl Suresi, 106. ayet.

Bu hususta Bediüzzaman Hazretleri'nin açıklaması şu manadadır:

“Kelime-i şehadetin iki kelâmı birbirinden ayrılmaz, birbirini ispat eder, birbirini içine alır, biri birsiz olmaz. Madem Peygamber (asm) peygamberlerin sonuncusudur. Bütün enbiyanın vârisidir; elbette Allah'a giden bütün yolların başındadır. Onun büyük caddesinin dışında, hakikat ve kurtuluş yolu olamaz. Bütün marifet sahibleri ve araştırma yapan imamlar, Sa'dî-i Şirazî gibi derler:

مَحَالَسْتُ سَعْدِي بَرَاهِ نَجَاتٍ، ظَفَرُ بُرْدَنْ جَزْدَرِ بِي مُصْطَفَى

(Ey Sadi, Muhammed Mustafa (sav)'in yolundan başka kurtuluşa ermek imkânsızdır)

Hem كُلُّ الطُّرُقِ مَسْدُودٌ إِلَّا النَّهْجَ الْحَمِيدِيَّ (Hazret-i Muhammed (asm)'in yolundan başka, Allah'a giden bütün yollar kapalıdır) demişler.

Fakat bazen bir kısım insanlar Peygamberimiz (asm)'in caddesinde bulundukları ve o yolda gittikleri halde o yolda gittiklerinin farkında değildirler.

Hem bazen oluyor ki, Peygamber (asm)'i bilmiyorlar, fakat gittikleri yol, cadde-i Ahmediye (asm)'in bir parçasıdır. Hem bazen oluyor ki, bir keyfiyet-i meczubane (cezbe durumunda) veya kendinden geçmiş bir halde veya toplumdan uzak veya inziva suretinde cadde-i Muhammedîyeyi (asm) düşünmeyerek, yalnız لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ onlara kâfi geliyor.

Fakat bununla beraber, en mühim bir cihet şudur ki: 'Adem-i kabul' (var olanı kabul etmemek) başkadır, 'kabul-ü adem' (var olanın yok olduğunu iddia edip kabul etmek) başkadır.

Yukarıda anlatılan ehl-i cezbe ve ehl-i uzlet (toplumdan uzak yaşayanlar) veya işitmeyen veya bilmeyen adamlar; Peygamber (asm)'i bilmiyorlar veya düşünmüyorlar ki kabul etsinler. Bu adem-i kabuldür; kabul

etmemektir. O noktada cahil kalıyorlar. Allah'ı tanımak için, yalnız لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

ı biliyorlar. Bunlar ehl-i necat olabilirler.

Fakat Peygamber (asm)'ı işiten ve davasını bilen adamlar onu tasdik etmezse, Cenab-ı Hakk'ı tanımaz. Onun hakkında, yalnız لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

kelâmı, kurtuluş sebebi olan Allah'ın birliğini kabul edip iman etmeyi ifade edemez. Çünkü o hal, bir derece özür sebebi olan cahilane kabul etmemek değil, belki Allah'ın peygamberini bilerek kabul etmemektir; bu hal ise bir inkârdır. Mucizeleriyle, eserleriyle, kâinatın onunla iftihar ettiği ve insanların şeref vesilesi olan Muhammed (asm)'ı inkâr eden adam, elbette hiçbir cihette hiçbir nur bulamaz ve Allah'ı da tanımaz.”⁵⁴

KUR'AN-I KERİM VE HADİSLER BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Said bin Cübeyr (ra)'ın: “Ben Rasûlullah (asm)'dan her ne işitmişsem onun tasdikini Kur'an-ı Kerim'de buluyordum.”⁵⁵ dediği gibi, Kur'an-ı Kerim'in hakiki bir tefsiri olan hadis-i şerifler de yukarıda geçen âyetlerin ifade ettiği gerçekleri aynen tasdik etmektedir.

Hadisler, Kur'an'ı şerh ve izah eden en önemli bir tefsirdir. İmam-ı Şâfi (r. aleyh) bu hususta şöyle der: “Peygamberimiz (asm)'ın verdiği bütün hükümler Kur'an'dan anladıklarından başka bir şey değildir.”⁵⁶

İmam-ı Şafi' (r. aleyh):

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ

لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا

⁵⁴ Bknz, Bediüzzaman, Mektubat 1, s. 161.

⁵⁵ İmam Şarani, Keşf'ül Gumme an Cemi'ül Ümme, C 1, s. 21.

⁵⁶ İmam Suyuti, El İtkan-u fi Ulumi'l-Kur'an, s. 573.

فَإِنْ تَوَلَّوْا âyetiyle der ki: “Ey insanlar ve ey Müslümanlar! Böyle hadsiz

bir şefkatiyle sizi irşâd eden ve sizin menfaatiniz için bütün kuvvetini sarfeden ve ma'nevî yaralarınızı getirdiği ahkâm ve sünnet-i seniyesiy-le ve kemâl-i şefkatiyle merhem vurup tedâvi eden şefkatperver bir zâtın bedîhî şefkatini inkâr etmek ve göz ile görünen re'fetini ithâm eder derecede onun sünnetinden ve teblîğ ettiği ahkâmdan yüzlerinizi çevirmek, ne kadar vicdansızlık, ne kadar akılsızlık olduğunu biliniz!”

Sünnetin önemi hususunda Bediüzzaman Hazretleri şöyle diyor: Cenab-ı Hak:

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ

“Şânım hakkı için, size kendinizden öyle (izzetli) bir peygamber geldi ki, sıkıntıya düşmeniz ona ağır gelir; size düşkündür, mü'minlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir.”⁶¹ âyetiyle Resûl-ü Ekrem (asm)'ın ümmetine karşı olan mükemmel şefkatini ve nihâyetsiz derecede acımasını gösterdikten sonra:

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ

“(Ey şefkatli Resûl!) Eğer (seni dinlemeyip senden) yüz çevirirlerse, artık de ki: ‘Allah bana kâfidir! O’ndan başka ilâh yoktur! (Ben) O’na tevekkül ettim ve O, büyük arşın Rabbidir!”⁶² âyetiyle de der ki: “Ey insanlar ve ey Müslümanlar! Böyle sonsuz şefkatiyle size doğru yolu gösteren ve sizin menfaatiniz için bütün kuvvetini sarf eden ve ma'nevî yaralarınızı, getirdiği hükümler ve sünnet-i seniyesiyle ve kemâl-i şefkatiyle merhem vurup tedâvi eden, şefkat etmeyi çok seven bir zâtın apaçık şefkatini inkâr etmek ve göz ile görünen size karşı olan acıma-

⁶¹ Tevbe Suresi,128. ayet.

⁶² Tevbe Suresi,129. ayet.

sını ithâm eder derecede, onun sünnetinden ve tebliğ ettiği ilahi hükümlerden yüzlerinizi çevirmek ne kadar vicdansızlık, ne kadar akılsızlık olduğunu biliniz!

“Ve ey şefkatli Resûl ve ey re’fetli Nebî! Eğer senin bu azîm şefkatini ve büyükre’fetini tanımayıp akılsızlıklarından sana arkalarını çevirip seni dinlemezlerse, merak etme! Semâvât ve arzın cünûdu, taht-ı emrinde olane Arş-ı Azîm-i Muhîr’in tahtında saltanat-ı rubûbiyeti hükmeden Zât-ı Zülcelâl, sana kâfîdir! Hakîkî mutî’ tâifeleri, senin etrafına toplattırır, seni onlara dinlettirir. Senin ahkâmını onlara kabûl ettirir.”Evet şerîat-ı Muhammediye (asm)’da ve sünnet-i Ahmediye (asm)’da hiçbir mes’ele yoktur ki, müteaddid hikmetleri bulunmasın. Bu fakir, bütün kusur ve acizimle beraber bunu iddiâ ediyorum. Ve bu da’vânın isbatına hazırım.

Hem Cenab-ı Hak Peygamberimiz (asm)’ın kalbini hoşnut etmek ve O’na teselli vermek için de der: “Ey şefkatli Resûl ve ey re’fetli Nebî! Eğer insanlar senin bu azîm şefkatini ve onlara karşı bu büyük acımanı tanımayıp akılsızlıklarından sana arkalarını çevirip seni dinlemezlerse, merak etme! Yerlerin ve göklerin askerleri emri altında bulunan ve her şeyi kuşatan büyük arşın altında, terbiye etmek noktasında saltanatı ve idaresi hükmeden, Zât-ı Zülcelâl olan Allah sana kâfîdir! Gerçekten itaat eden taifeleri, senin etrafına toplattırır, seni onlara dinlettirir. Senin getirdiğin hükümleri onlara kabûl ettirir...

Evet, Mekkeliler Peygamberimiz (asm)’ı dinlemeyince, Allah Medinelileri onun etrafına toplattırır ve onlara dinlettirmiştir.

Evet, şerîat-ı Muhammediye (asm)’da ve sünnet-i Ahmediye (asm)’da hiçbir mes’ele yoktur ki, çok faydalar bulunmasın. Bu fakir, bütün kusur ve acizimle beraber bunu iddiâ ediyorum. Ve bu da’vânın ispatına hazırım.

Hem şimdiye kadar yazılan yetmiş seksen Risâle-i Nûr eserleri, sünnet-i Ahmediye (asm)’ın ve şerîat-ı Muhammediye (asm)’ın mes’eleleri, ne kadar hikmetli ve hakikatli olduğuna, yetmiş seksen şâhid-i sâdık hükmüne geçmiştir. Eğer bu mevzûa dâir iktidar olsa yazılsa, yetmiş değil, belki yedi bin risâle o hikmetleri bitiremeyecektir

*Hem ben şahsımda bilmüşâhede, hem zevken, belki binler tecrübele-
rim var ki; mesâil-i şeriatla sünnet-i seniye düsturları, emrâz-ı rûhânî-
yede ve akliyyede ve kalbiyyede, hususan emrâz-ı ictimâiyyede, gâyet
nâfi' birer devâdır bildiğimi ve onların yerlerini başka felsefî ve hikmetî
mes'eeler tutamadığını bilmüşâhede kendim hissettiğimi ve başkala-
rına da bir derece risâlelerde ihsâs ettiğimi i'lân ediyorum. Bu
da'vâmda tereddüd edenler, Risâle-i Nûr eczâlarına mürâcaat edip
baksınlar. İşte böyle bir zâtın sünnet-i seniyesine elden geldiği kadar
ittibâa çalışmak, ne kadar kârlı ve hayat-ı ebediye için ne kadar saa-
detli ve hayat-ı dünyeviye için ne kadar menfaatli olduğu kıyâs edil-
sin.⁶³*

Hem şimdiye kadar yazılan yetmiş seksen Risâle-i Nûr eserleri, sünnet-
i Ahmediye (asm)'ın ve şeriat-ı Muhammediye (asm)'ın mes'eeleri, ne
kadar hikmetli faydalı ve hakikat olduğuna, yetmiş seksen doğru söyle-
yen şahid hükmüne geçmiştir. Eğer bu mevzuya dâir iktidar olsa yazıl-
sa, yetmiş değil, belki yedi bin risâle o hikmetleri, faydaları bitiremeye-
cektir.

Hem ben şahsımda bilmüşâhede görerek hem zevk ederek belki binler
tecrübelerim vardır ki; şeriat meseleleriyle sünnet-i seniye düsturları;
ruha, akla, kalbe ait hastalıklarda ve özellikle toplumsal hastalıklarda,
faydalı birer devâ ve ilaç olduğunu o tecrübelerimle biliyorum. Fen ve
felsefeden alınan düsturların onların yerlerini tutamadığını bizzat göre-
rek kendim hissettiğimi ve başkalarına da bir derece risâlelerde hisset-
tirdiğimi i'lân ediyorum. Bu da'vâmda tereddüd edenler, Risâle-i Nûr
eczâlarına mürâcaat edip baksınlar. İşte böyle bir Zât (asm)'ın sünnet-i
seniyesine elden geldiği kadar uymaya çalışmak, ne kadar kârlı ve
hayat-ı ebediye için ne kadar saadetli ve hayat-ı dünyeviye için ne ka-
dar menfaatli olduğu kıyâs edilsin.

*(On Birinci Lem'anın On Birinci Nükte'sinde) Rasûl-ü Ekrem Aleyhis-
salâtü Vesselâm'ın sünnet-i seniyesinin menbaı üçtür: Akvâli, ef'âli,
ahvâlidir. Bu üç kısım dahi, üç kısımdır: Ferâiz, nevâfil, âdât-ı hasene-
sidir. Farz ve vâcib kısmında ittibâa mecbûriyet var; terkinde, azab ve
ikâb vardır. Herkes ona ittibâa mükelleftir. Nevâfil kısmında, emr-i
istihbâbî ile yine ehl-i îmân mükelleftir. Fakat terkinde azab ve ikâb*

⁶³ Bediüzzaman, Lem'alar, s. 56.

yoktur. Fiilinde, yani yapılmasında ve ittibânda azîm sevablar vardır. Tağyîr ve tebdîlî, bid'a ve dalâlettir ve büyük hatâdır. Âdât-ı seniyesi ve hareket-i müstahsenesi ise, hikmeten ve maslahaten, hayat-ı şahsiye ve nev'îye ve ictimâîye i'tibârîyle onu taklîd ve ona ittibâ' etmek, gâyet müstahsendir. Çünkü herbir hareket-i âdiyesinde, çok menfaat-i hayatiye bulunduğu gibi, mutâbaat etmekle, o âdâb ve âdetler, ibâdet hük-müne geçer.

Evet, Rasûl-i Ekrem (asm)'ın açtığı güzel yol denilen sünnet-i seniyesi-nin kaynağı üçtür: Akvâli (sözleri), ef'âli (fiilleri), ahvâlidir (halleridir).⁶⁴

Bu üç kısım dahi üç kısımdır: farzlar, nafileler ve güzel âdetleridir. Farz ve vâcib kısmında ona uymaya mecbûriyet var; terkinde, azab ve şiddetli ceza vardır. Herkes ona uymaya mecburdur. Nafileler kısmında, 'yapılması daha güzel olur emri' ile yine ehl-i îmân yapmakla mükelleftir. Fakat terkinde azab ve ikab yoktur. Fiilinde, yani o nafilelerin yapılmasında çok büyük sevab vardır. Onların bozulması ve değiştirilmesi, bid'a ve dalâlettir, büyük hatâdır. Peygamberimiz (asm)'ın güzel âdetleri ve güzel olan hareketleri ise hikmet ve istifade noktasında, şahsî, insanî ve toplumsal hayat i'tibârîyle onu taklid etmek ve ona uymak, son derece güzeldir. Çünkü normal olarak yaşadığı her bir hareketinde, hayata ait pek çok faydalar bulunduğu gibi, o sünneti yaşamakla, o âdâb ve âdetler, ibâdet hük-müne geçer.

Evet, madem dost ve düşmanın ittifâkıyla, Zât-ı Ahmediye Aleyhis-salâtü Vesselâm mehâsin-i ahlâkın en yüksek mertebelerine mazhar-dır. Ve madem bil'ittifâk nev'-i beşer içinde en meşhur ve en mümtâz bir şahsiyettir. Ve madem binler mu'cizâtının delâletiyle ve teşkil ettiği âlem-i İslâmiyetin kemâlâtının şehâdâtıyla ve mübelliğ ve tercüman olduğu Kur'ân-ı Hakîm'in hakâikinin tasdîkiyle, en mükemmel bir in-

⁶⁴ Sünnet: Bu kelime, sözlük anlamı bakımından işlek yol demektir. Daha geniş bir anlamda insanın biteviye yapa geldiği iyi veya kötü davranışlarını ifade eder. İslam Fıkhnâ göre ise

1. Hz. Muhammed (asm) tarafından Kur'an dışındaki söylenen sözleri,
2. Kendi iradesiyle yaptığı hareketleri,
3. Bir başkası tarafından yapılan hareketin veya söylenen bir sözün doğru veya yanlış olduğunu sözle cevaplamayıp doğruluğunu sessiz kalarak belirtmiş olmasıdır. Bu üç sünnetten birincisine kavli sünnet, ikincisine fiili sünnet, üçüncüsüne de takriri sünnet denmiştir.

Bunların bir kısmına uymak farz, bir kısmı uymak vacib, bir kısmına uymak ise nevafildir. (Ömer Ziyaeddin Dağıstanî, Zübdetü'l-Buhari Tercümesi, C 1, s. 7.)

san-ı kâmil ve birmürşid-i ekmeldir. Ve madem semere-i etbâyıyla milyonlar ehl-i kemâl, merâtib-i kemâlâtta terakkî edip saadet-i dâreyne mazhar olmuşlardır. Elbette o Zât (asm)’ın sünneti ve harekâtı, iktidâ edilecek en güzel numûnelerdir ve ta’kîb edilecek en sağlam rehberlerdir ve düstûr ittihâz edilecek en muhkem kanunlardır. Bahtiyar odur ki, bu ittibâ’-ı sünnette, hissesi ziyâde ola. Sünnete ittibâ’ etmeyen, tenbellik ederse, hasâret-i azîme; ehemmiyetsiz görürse, cinâyet-i azîme; tekzîbî işmâm eden tenkîd ise, dalâlet-i azîmedir.

Evet, madem dost ve düşmanın ittifâkıyla, Zât-ı Ahmediye (asm) güzel ahlâkın en yüksek mertebesindedir. Ve madem ittifak ile insanlar içinde en meşhur ve en seçkin bir şahsiyettir. Ve madem binler mucizesinin delâletiyle ve teşkil ettiği Âlem-i İslâmiyet’in mükemmelliğinin şahitliğiyle ve tebliğ ettiği ve tercüman olduğu Kur’ân-ı Hakîm’in hakikatlerinin tasdîkiyle, en mükemmel bir insan-ı kâmil ve doğru yolu gösteren en mükemmel bir mürşiddir.

Hem madem kendisine uymak neticesinde milyonlar ehl-i kemâl, mükemmellik mertebelerinde terakkî edip, dünya ve ahiret saadetini kazanmışlardır. Elbette o Zât (asm)’ın sünneti ve harekâtı, uyulacak en güzel numûnelerdir ve ta’kîb edilecek en sağlam rehberlerdir ve düstur olarak kabul edilecek en doğru kanunlardır. Bahtiyar odur ki, bu ittibâ’-ı sünnette, hissesi ziyâde ola. Sünnete uymayan, tembellik eder-se, hasâret-i azîme (sünnetin sevabından mahrum olmak ile büyük bir kayıp) ehemmiyetsiz görürse, cinâyet-i azîme (bilmeden küfre düşmek gibi büyük bir cinâyet); yalanlamayı hissettiren tenkîd ise, dalâlet-i azîmedir (bile bile küfre girmek gibi büyük bir sapıklıktır).”⁶⁵

PEYGAMBERİMİZ (ASM)’IN SIDKININ DELİLLERİ

İman esasları içinde, Cenab-ı Hakk’ın birliğini kabulden sonra, en önemli esas, son peygamber ve bütün peygamberlerin varisi olan Hazret-i Muhammed (asm)’ın peygamberliğini kabul etmektir. Zira bir mü’min, hem Cenab-ı Hakk’ın birliğini hem de imanın diğer şartlarını Peygamberimiz (asm)’ın vasıtasıyla kabul etmektedir. Onu inkâr eden

⁶⁵ Bediüzzaman, Lem’alar, s. 61.

Allah'ı da diğer iman şartlarını da ve insanların kemalatına ve saadeti-ne vesile olabilecek her şeyi inkâr etmiş olur. Hiçbir yerde nur bulamaz.

Bediüzzaman Hazretleri de Peygamberimiz (asm)'ı şöyle tarif etmektedir:

“Madem bu kâinâtın mevcûdâtıyla mâlikimi ve Hâlikımı arıyorum. Elbette her şeyden evvel bu mevcûdâtın en meşhuru ve a’dâsının tasdîkiyle dahi en mükemmeli ve en büyük kumandanı ve en nâmdâr hâkimi ve sözce en yükseği ve akılca en parlağı ve on dört asrı fazîle-tiyle ve Kur’ânıyla ışıklandıran Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı ziyaret etmek ve aradığımı ondan sormak için asr-ı saadete beraber gitmeliyiz” diyerek, akıyla beraber o asra girdi, gördü ki, o asır hakîkaten o Zât(asm) ile bir saadet-i beşeriye asrı olmuş. Çünkü en bedevî ve en ümmî bir kavmi, getirdiği nûr vâsıtasıyla kısa bir zamanda dünyaya üstâd ve hâkim eylemiş. Hem ken-di aklına dedi: “Biz en evvel bu fevkalâde Zât'ın) asm (bir derece kıymetini ve sözlerinin hakkâni-yetini ve ihbârâtının doğruluğunu bilmeliyiz, sonra Hâlikimizi ondan sormalıyız” diyerek, taharrîye başladı. Bulduğu hadsiz kat'î delillerden burada yalnız dokuz küllisine birer kısa işaret edilecek.

“Madem âlemdeki her varlık Rabbimizi bize ta'rif edip anlatmaktadır. Ve o anlatanların içinde de en meşhuru ve düşmanlarının tasdikiyle dahi en mükemmeli ve en büyük kumandanı ve en namı duyulan hâkimi ve sözce en yükseği ve akılca en parlağı ve on dört asrı faziletiiyle ve Kur'an'ıyla ışıklandıran Muhammed-i Arabî (asm)' dır. Öyleyse; biz de onu ziyaret etmek ve Cenab-ı Hakk'ı ondan sormak için hayalen olsun Asr-ı Saadet'e gitmeliyiz. Görüyoruz ki: o asır, gerçekten o Zât (asm) ile insanlar için bir saadet ve mutluluk asrı olmuş. Çünkü medeniyetten uzak, okuma-yazması olmayan bir kavmi, getirdiği din ve nur vasıtasıyla, kısa bir zamanda dünyaya, gerçekleri yaşayarak ders veren bir öğretmen ve adaletle hükmeden bir hâkim kılmıştır.

Hem biz; her şeyden önce bu fevkalâde Zât (asm)'ın bir derece kıymetini ve sözlerinin hakkaniyetini ve verdiği haberlerin doğruluğunu araştırıp bilmeliyiz. Sonra Hâlik'ımızı ondan sormalıyız. Araştırma neticesinde bulduğumuz sayısız kesin delillerden, burada, yalnız külli ve geniş olan dokuz adedine kısaca işaret edeceğiz.

Birincisi: Bu Zât'ta,(asm) hatta düşmanlarının tasdikiyle dahi bütün güzel huyların ve hasletlerin bulunması ve وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ ve وَمَا رَمَيْتَ

إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى âyetlerinin sarâhatiyle, bir parmağının işaretiyle

le kamer iki parça olması ve bir avucu ile a'dâsının ordusuna attığı az bir toprak, umum o ordunun gözlerine girmesiyle kaçmaları; ve susuz kalmış kendi ordusuna beş parmağından kevser gibi akan suyu, kifâyet derecesinde içirmesi gibi nakl-i kat'î ile ve bir kısmı tevâtür ile yüzzer mu'cizâtın onun elinde zâhir olmasıdır. Bu mu'cizâttan üç yüzden ziyâde bir kısmı On Dokuzuncu Mektub olan Mu'cizat-ı Ahmediye (asm) nâmındaki hârika ve kerâmetli bir risâlede kat'î delilleriyle beraber beyân edildiğinden, onları ona havâle ederek dedi ki: "Bu kadar ahlâk-ı hasene ve kemâlât ile beraber, bu kadar mu'cizat-ı bâhiresi bulunan bir Zât, (asm) elbette en doğru sözlüdür. Ahlâksızların işi olan hileye, yalana, yanlış tenezzül etmesi kâbil değil."

Birincisi: Bu Zât (asm)'da -hattâ düşmanlarının tasdikiyle dahi- bütün güzel huyların ve hasletlerin bulunması ve:

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

"Attığın zaman da (sen) atmadın, fakat Allah attı!"⁶⁶ "ve kamer (ay) yarıldı."⁶⁷

âyetlerinin açık ifadesiyle, bir parmağının işaretiyle ayın iki parça olması ve bir avucu ile düşman ordusuna attığı az bir toprak, umum o ordunun gözlerine girmesiyle kaçmaları ve susuz kalmış kendi ordusuna, beş parmağından kevser gibi akan suyu kifâyet derecesinde içirmesi gibi; kesin bir nakil ile ve o mucizelerin bir kısmı da birçok hadis âlimleri tarafından haber verilen tevâtür ile yüzlerce mucizelerin onun elinde ortaya çıkmasıdır. Bu mucizelerden üç yüzden ziyade bir kısmı, On Dokuzuncu Mektub olan Mu'cizat-ı Ahmediye namındaki hârika ve kerametli bir risalede kat'î delilleriyle beraber beyan edildiğinden, onları ona havale ederek diyoruz ki: Bu kadar güzel ahlak ve mükemmellik-

⁶⁶ Enfal Suresi, 17. ayet.

⁶⁷ Kamer Suresi, 1. ayet.

lerle beraber, bu kadar apaçık mu'cizeleri bulunan bir zât (asm) elbette en doğru sözlüdür. Ahlâksızların işi olan hileye, yalana, yanılsa tenezzül etmesi mümkün değildir.

İkincisi: Elinde bu kâinat sâhibinin bir fermanı bulunduğu ve o fermanı, her asırda üç yüz milyondan ziyâde insanların kabûl ve tasdik ettikleri o ferman olan Kur'an-ı Azîmüşşân'ın yedi vecihle hârika olmasıdır. Ve bu Kur'an'ın kırk vecihle mu'cize olduğunu ve kâinat Hâlik'inin sözü bulunduğunu kuvvetli delilleriyle beraber Yirmi Beşinci Söz ve Mu'cizât-ı Kur'âniye nâmlarındaki Risâle-i Nûr'un bir güneşi olan meşhur bir risâlede tafsîlen beyân edildiğinden, onu ona havâle ederek dedi: "Böyle ayn-ı hak ve hakikat bir fermanın tercümanı ve tebliğ edicisi bir Zât'ta,(asm) fermana cinâyet ve ferman sâhibine hıyânet hükmünde olan yalan olamaz ve bulunamaz."

İkincisi: Elinde bu kâinat sahibi olan Allah'ın bir fermanı bulunduğu ve o fermanı her asırda üç yüz milyondan fazla insanın kabul ve tasdik ettikleri ve o ferman olan Kur'an-ı Azîmüşşân'ın fesahat ve belagat gibi yedi cihetle hârika olmasıdır. Ve bu Kur'an'ın kırk cihetle mu'cize olduğu ve kâinat Hâlik'inin sözü bulunduğu kuvvetli delilleriyle beraber, "Yirmi Beşinci Söz olan Mu'cizat-ı Kur'an'ıye" namındaki, Risale-i Nur'un bir güneşi olan meşhur risalede, ayrıntılı olarak beyan edilmiştir; o ciheti ona havale ederek diyoruz ki: Böyle hak ve hakikat olduğundan şüphe edilmeyen bir Kur'an'ın tercümanı ve tebliğ edicisi bir Zât (asm)'da fermana cinâyet ve ferman sahibine hıyanet hükmünde olan yalan olamaz ve bulunamaz!

Üçüncüsü: O Zât, (asm) öyle bir şerîat ve bir İslâmiyet ve bir ubûdiyet ve bir duâ ve bir da'vet ve bir îmân ile meydana çıkmış ki, onların ne misli var ve ne de olur. Ve onlardan daha mükemmel ne bulunmuş ve ne de bulunur. Çünkü ümmî bir Zât'ta (asm) zuhûr eden o şerîat, on dört asrı ve nev'-i beşerin humsunu âdilâne ve hakkâniyet üzere ve müdakkikâne, hadsiz kanunlarıyla idare etmesi, emsâl kabûl etmez. Hem ümmî bir Zât'ın(asm) ef'âl ve akvâl ve ahvâlinden çıkan İslâmiyet, her asırda üç yüz elli milyon insanın rehberi ve mercii ve akıllarının muallimi ve mürşidi ve kalblerinin münevîri ve musaffisi ve nefislerinin mürebbîsi ve müzekkîsi ve ruhlarının medâr-ı inkişâfı ve ma'den-i terakkiyâtı olması cihetiyle misli olamaz ve olamamış. Hem dininde

bulunan bütün ibâdâtın bütün envâında en ileri olması ve herkesten ziyâde takvâda bulunması ve Allah'dan korkması; ve fevkalâde dâimî mücâhedât ve dağdağalar içinde, tam tamına ubûdiyetin en ince esrârına kadarmürâât etmesi; ve hiç kimseyi taklîd etmeyerek tam ma'nâsıyla ve mübtediyâne, fakat en mükemmel olarak, hem ibtidâ ve intihâyı birleştirerek yapması, elbette misli görülmez ve görülmemiş. Hem binler duâ ve münâcâtlarından Cevşenü'l-Kebîr ile öyle bir ma'rifet-i Rabbâniye ile, öyle bir derecede Rabb'ini tavsîf ediyor ki, o zamandan beri gelen ehl-i ma'rifet ve ehl-i velâyet, telâhuk-u efkâr ile beraber, ne o mertebe-i ma'rifete ve ne de o derece-i tavsîfe yetişememeleri gösteriyor ki, duâda dahi onun misli yoktur. Risâle-i Mûnâcât'ın başında, Cevşenü'l-Kebîr'in doksan dokuz fıkrasından bir fıkrasının kısacık bir meâlinin beyân edildiği yere bakan adam, "Cevşen'in dahi misli yoktur" diyecek. Hem tebliğ-i risâlette ve nâsi hakka da'vette, o derece metânet ve sebat ve cesâret göstermiş ki, büyük devletler, büyük dînler, hatta kavim ve kabîlesi ve amcası ona şiddetli adâvet ettikleri halde, zerre mikdar bir eser-i tereddüd, bir telâş, bir korkaklık göstermemesi ve tek başıyla bütün dünyaya meydan okuması ve başa da çıkarması ve İslâmiyet'i dünyanın başına geçirmesi isbat eder ki, tebliğ ve da'vette dahi misli olmamış ve olamaz. Hem îmânda öyle fevkalâde bir kuvvet ve hârika bir yakîn ve mu'cizâne bir inkişâf ve cihanı ışıklandıran bir ulvî i'tikâd taşımış ki, o zamanın hükümrânı olan bütün efkârı ve akîdeleri ve hukemânın hikmetleri ve rûhânî reislerin ilimleri, ona muâriz ve muhâlif ve münkir oldukları halde, onun ne yakînine, ne i'tikâdına, ne i'timâdına, ne itmi'nânına hiçbir şübhe, hiçbir tereddüd, hiçbir zaaf, hiçbir vesvese vermemesi ve ma'neviyâtta ve merâtib-i îmâniyede terakkî eden, başta Sahâbeler bütün ehl-i velâyet, onun her vakit mertebe-i îmânından feyiz almaları ve onu en yüksek derecede bulmaları bilbedâhe gösterir ki, îmânı dahi emsâlsizdir. İşte böyle emsâlsiz bir şerîat ve misilsiz bir İslâmiyet ve hârika bir ubûdiyet ve fevkalâde bir duâ ve cihanpesendâne bir da'vet ve mu'cizâne bir îmân sâhibinde, elbette hiçbir cihetle yalan olamaz ve aldatmaz, diye anladı. Ve aklı dahi tasdik etti.

Üçüncüsü: O Zât (asm), öyle bir şeriat ve bir İslâmiyet ve bir ubudiyet ve bir dua ve bir hidâyete davet ve bir iman ile meydana çıkmış ki, onların ne bir benzeri var ne de olur. Ve onlardan daha mükemmel ne

bulunmuş ne de bulunur. Çünkü okuma-yazması olmayan ümmî bir Zât (asm) tarafından ortaya konulan o şeriat; on dört asrı ve insanların beşte birini, âdaletle ve hakkaniyet üzere ve her türlü inceliği gözete-rek, hadsiz İslamî kanunlarla idare etmesi, benzer kabul etmez.

Hem o ümmî Zât (asm)'ın gerçekleştirdiği fiillerinden, söylediği sözle-rinden ve takındığı tavırlarından ortaya çıkan İslâmiyet; her asırda üç yüz milyon insana rehberlik edip onlara müracaat kaynağı olması ve akıllarına hocalık edip yol göstermesi ve kalplerini aydınlatıp safileştir-mesi ve nefislerini terbiye edip günahlardan arındırması ve ruhlarının gelişmesine vesile olup onları terakki ettirmesi cihetiyle İslamiyet'in de bir benzeri olamaz ve olamamış.

Hem Peygamberimiz (asm)'ın dininde bulunan bütün ibadetlerin her bir çeşidinde en ileri olması ve onun herkesten ziyade takvada bulunması ve Allah'tan korkması ve fevkalâde sürekli maddi ve manevi mücahe-deler ve sıkıntılar içinde, harp cephesinde dahi cemaatle namaz kılma-yı ihmal etmemek gibi ibadetin en ince sırlarına, manalarına dikkat edip onu tamamen yerine getirmesi ve hiç kimseyi taklit etmeyip ve tam manasıyla başlangıcı ile son halini uyum içinde birleştirerek en mükemmel şekilde yeniden oluşturduğu ve yaptığı ibadetlerin elbette benzeri görülmez ve görülmemiş.

Hem binler dua ve münacatlarından Cevşenü'l-Kebir ile öyle bir tarzda Rabbini tarif ediyor ve öyle bir derecede Cenab-ı Hakk'ı tanıtıyor ki; o zamandan beri devam edip gelen marifet ehli ve evliyaların, fikirleri birbirini kuvvetlendirdiği halde, onun marifet ve tanıtma derecesine yetişememeleri gösteriyor ki, duada dahi onun misli yoktur. Risale-i Münacat'ın başında, Cevşenü'l-Kebir'in doksan dokuz fıkrasından bir fıkrasının kısacık bir mealinin beyan edildiği yere bakan adam, Cev-şen'in dahi bir benzeri yoktur diyecektir.

Hem peygamberliği tebliğ etmekte ve insanları hakka davette o derece metanet ve sebat ve cesaret göstermiş ki; büyük devletler ve büyük dinler, hattâ kavim ve kabîlesi ve amcası ona şiddetli düşmanlık ettik-leri halde, zerre miktar bir tereddüd eseri, bir telaş, bir korkaklık gös-termemesi ve tek başıyla bütün dünyaya meydan okuması ve peygam-berliği başa çıkarıp kabul ettirmesi ve İslamiyet'i dünyanın başına ge-

çirmesi ispat eder ki; Allah'ın hükümlerini tebliğ ve insanları hakka davette dahi benzeri olmamış ve olamaz.

Hem Peygamberimiz (asm) imanda, öyle fevkalâde bir kuvvet ve hârika şüphesiz bir inanç ve mu'cizelere dayalı bir gelişme ve cihanı ışıktandıran yüce bir itikad taşımış ki; o zamanda dünyaya hükmeden bütün fikirleri, inançları ve filozofların ve bilim adamlarının hükümleri ve ruhanî reislerin ilimleri ona muarız ve muhalif ve onu inkâr ettikleri halde; onun ne yakînine ne itikadına ne itimadına ne mutmain olmasına hiçbir şübhe, hiçbir tereddüd, hiçbir zaaf, hiçbir vesvese vermemiştir. Hem maneviyatta ve imana ait mertebelerde terakki edip yükselen başta sahabeler ve bütün evliyalar, onun her vakit iman mertebesinin kuvvetinden feyz almaları ve onu bu hususta da en yüksek derecede bulmaları, açıkça gösterir ki; imanı dahi emsalsizdir, bir benzeri bulunmaz.

İşte böyle emsalsiz bir şeriat ve benzeri bulunmayan bir İslâmiyet ve hârika bir kulluk ve fevkalâde bir dua ve âlemde övülecek bir davet ve mucizeli bir iman sahibinde, elbette hiçbir cihetle yalan olamaz ve aldatmaz diye anlaşılır ve aklımız dahi tasdiğe mecburdur.

Dördüncüsü: Enbiyâların icmâi, nasıl ki vücûd ve vahdâniyet-i İlâhiyeye gâyet kuvvetli bir delildir. Öyle de bu Zât'ın(asm) doğruluğuna ve risâletine, gâyet sağlam bir şehâdetir. Çünkü enbiyâ aleyhimüs-selâmın doğruluklarına ve peygamber olmalarına medâr olan ne kadar kudsi sıfatlar ve mu'cizeler ve vazîfeler varsa, o Zât'ta(asm) en ileride olduğu, târihçe musaddaktır. Demek onlar, nasıl ki lisân-ı kâl ile Tevrat, İncil, Zebur ve suhuflarında bu Zât'ın(asm) geleceğini haber verip insanlara beşâret vermişler ki, kütüb-ü mukaddesenin o beşâretli işârâtından yirmiden fazla ve pek zâhir kısmı On Dokuzuncu Mektub'da güzelce beyân ve isbat edilmiş. Öyle de lisân-ı hâlleriyile, yani nübüvvetleriyle ve mu'cizeleriyle, kendi mesleklerinde ve vazîfelerinde en ileri ve en mükemmel olan bu Zât'ı(asm) tasdik edip da'vâsını imza ediyorlar. Ve lisân-ı kâl ve icmâ' ile vahdâniyete delâlet ettikleri gibi, lisân-ı hâl ile ve ittifâk ile de bu Zât'ın(asm) sâdikiyetine şehâdet ediyorlar, diye anladı.

Dördüncüsü: Peygamberlerin (aleyhimüsselam) icma'ı ve ittifakı, nasıl ki Allah'ın var ve bir olduğuna gâyet kuvvetli bir delildir; öyle de bu zât

(asm)'in doğruluğuna ve peygamber olduğuna gâyet sağlam bir şahitliktir. Çünkü Peygamberlerin (aleyhimüsselam) doğru olduklarına ve peygamber olmalarına vesile olan ne kadar yüce sıfatlar ve mu'cizeler ve vazifeler varsa; bunların o zât (asm)'da en ileride olduğu tarihçe tasdik edilmiştir. Demek onlar, nasıl ki dilleriyle; Tevrat, İncil, Zebur ve suhurlarında bu Zât (asm)'in geleceğini müjde olarak haber vermişlerdir. -Mukaddes kitapların o müjdeli işaretlerinden yirmiden fazla ve pek zahir bir kısmı, On Dokuzuncu Mektub'da güzelce beyan ve ispat edilmiştir.- Öyle de lisan-ı halleriyle, yani peygamberlikleriyle ve mu'cizeleriyle; kendi mesleklerinde ve vazifelerinde en önde ve en mükemmel olan bu zâtın doğruluğunu tasdik edip, davasını imza ediyorlar. Sözleri ve icma'ları ile Allah'ın birliğini gösterdikleri gibi, lisan-ı halleri ve ittifakları ile de bu Zât (asm)' in doğru olduğuna şehadet ettikleri anlaşılmaktadır.

Beşincisi: Bu Zât'ın(asm) düstûrlarıyla ve terbiyesi ve tebeiiyetiyle ve arkasından gîtmeleriyle hakka, hakîkate, kemâlâta, kerâmâta, keşfiyâta, müşâhedâta yetişen binlerle evliyâ vahdâniyete delâlet ettikleri gibi, üstâdları olan bu Zât'ın(asm) sâdikiyetine ve risâletine icmâ' ve ittîfâkla şehâdet ediyorlar. Ve âlem-i gaybdan verdiği haberlerin bir kısmını nûr-u velâyetle müşâhede etmeleri ve umumunu nûr-u îmân ile ya ilmelyakîn veya aynelyakîn veya hakkalyakîn sûretinde i'tikâd ve tasdik etmeleri, üstâdları olan bu Zât'ın(asm) derece-i hakkâniyet ve sâdikiyetini güneş gibi gösterdiğini gördü.

Beşincisi: Bu Zât (asm)'in düsturları, terbiyesi ve ona uyararak arkasından gîtmekle hakta, hakikatte, mükemmelliklerde, kerametlerde, keşiflerde, gaybî olan şeyleri görmekte yetişen binlerce evliya, Allah'ın birliğini gösterdikleri gibi; üstadları olan bu Zât (asm)'in sadık ve doğru olduğuna ve peygamberliğinin hakkaniyetine, birlik ve beraberlik içinde şahidlik ediyorlar. Ve gayb âleminde verdiği haberlerin bir kısmını, velâyet nuruyla görmeleri ve umumunu nur-u iman ile ya ilme'l-yakîn, yani kalbde delillerle oluşan kesin bir bilgi veya ayn'e'l-yakîn, yani göreyerek elde edilen apaçık kesin bilgi veya hakka'l-yakîn, yani delil veya görmenin neticesinde kalbde oluşan sarsılmaz inanç ile tasdik etmeleri; üstadları olan bu Zât (asm)'in haklılık derecesini ve doğruluğunu güneş gibi göstermektedir.

Altıncısı: Bu Zât'ın(asm) ümmîliğiyle beraber getirdiği hakâik-i kudsiyenin ve ihtirâ ettiği ulûm-u âliyenin ve keşfettiği ma'rifet-i İlâhiyenin dersiyle ve ta'lîmiyle, mertebe-i ilmiyede en yüksek makama yetişen milyonlar asfiyâ-yı müdakkikîn ve siddîkîn-i muhakkikîn ve dâhî hukemâ-yı mü'minîn bu Zât'ın(asm) üssül'esâs da'vâsı olan vahdâniyeti, kuvvetli burhânlarıyla bil'ittifâk isbat ve tasdîk ettikleri gibi, bu muallim-i ekberin ve bu üstâd-ı a'zâmın hakkâniyetine ve sözlerinin hakikat olduğuna ittifâkla şehâdetleri, gündüz gibi bir huccet-i risâleti ve sâdikiyetidir. Meselâ Risâle-i Nûr, yüz parçasıyla bu Zât'ın(asm) sadâkatının bir tek burhânıdır.

Altıncısı: Bu Zât (asm)'ın okuma-yazması olmamakla birlikte, getirdiği yüce hakikatlar ve sıfırdan ortaya koyduğu yüce ilimler ve keşfettiği Allah'ı tanımak dersiyle ve talimiyle, ilmî mertebede en yüksek makama yetişen milyonlarca, en ince araştırmaları yapan asfiya denilen son derece mükemmel olan âlimler ve siddikiyet mertebesine çıkan araştırmacılar ve imanlı olan filozoflar, bu Zât (asm)'ın davasının temeli olan Allah'ın birliğini, getirdikleri kuvvetli delillerle, ittifak ederek, ispat ve tasdik ettikleri gibi; bu en büyük muallimlerinin ve bu büyük üstadlarının haklı olduğuna ve sözlerinin hakikat olduğuna ittifakla şahitlik etmeleri, gündüzün güneşi göstermesi gibi, peygamberliğinin ve doğruluğunun bir delilidir. Meselâ: Risale-i Nur, yüz parçasıyla, bu zât (asm)'ın sadakatının bir tek burhanıdır.

Yedincisi: Âl ve ashâb nâmında ve nev'-i beşerin enbiyâdan sonra ferâset vedirâyet ve kemâlâtla en meşhuru ve en muhteremi ve en nâmdârı ve en dindârı ve en yüksek nazarlı tâife-i azîmesi, kemâl-i merâkla ve gâyet dikkat ve nihâyet ciddiyetle bu Zât'ın(asm) bütün gizli ve âşikâr hâllerini ve fikirlerini ve vaz'iyetlerini taharrî ve teftîş ve tedkîk etmeleri neticesinde, bu Zât'ın(asm) dünyada en sâdık ve en yüksek ve en haklı ve hakikatlı olduğuna ittifâkla ve icmâ'la sarsılmaz tasdîkleri ve kuvvetli îmânları, güneşin ziyâsına delâlet eden gündüz gibi bir delildir, diye anladı.

Yedincisi: Âl ve ashab namında ve nev'-i beşerin enbiyadan sonra feraset, anlayış ve kemalâtla en meşhuru ve en muhterem ve en namı yayılmış ve en dindar ve keskin görüşlü büyük taifesi; tam bir merak ile ve gâyet dikkat ve nihâyet ciddiyetle, bu zât (asm)' ın bütün gizli ve

aşikâr hallerini ve fikirlerini ve vaziyetlerini araştırarak teftiş ve tedkik etmeleri neticesinde; bu zât (asm)’ın dünyada en sadık ve en yüksek ve en haklı ve hakikatten ayrılmadığına tam bir birlik ve beraberlik ile sarsılmaz tasdikleri ve kuvvetli imanları, güneşin ziyasına delalet eden gündüz gibi bir delildir.

Sekizincisi: Bu kâinât, nasıl ki kendini îcâd ve idare ve tertîb eden; ve tasvîr ve takdîr ve tedbîr ile bir saray gibi, bir kitap gibi, bir sergi gibi, bir temâşâgâh gibi tasarruf eden sâniine ve kâtibine ve nakkâşına delâlet eder. Öyle de kâinâtın hilkatindeki makâsıd-ı îlâhiyeyi bilecek ve bildirecek ve tahavvülâtındaki Rabbânî hikmetlerini ta’lîm edecek ve vazîfedârâne harekâtındaki neticeleri ders verecek ve mâhiyetindeki kıymetini ve içindeki mevcûdâtın kemâlâtını i’lân edecek ve o kitâb-ı kebîrin ma’ânılarını ifade edecek bir yüksek dellâl, bir doğru keşşâf, bir muhakkik üstâd, bir sâdık muallim istediği ve iktizâ ettiği ve her halde bulunmasına delâlet ettiği cihetle, elbette bu vazîfeleri herkesten ziyâde yapan bu Zât’ın(asm) hakkâniyetine ve bu kâinât Hâlik’inin en yüksek ve sâdık bir me’muru olduğuna şehâdet ettiğini bildi.

Sekizincisi: Bu kâinat, nasıl ki kendini icad ve idare ile tertib edenini; tasvir, takdir ve en uygun bir idare ile bir saray gibi idarecisini; bir kitab, bir sergi, güzel bir manzara gibi gâyet açık bir şekilde san’atkârını, yazarını ve onu güzelce nakşeden yaradanını gösterir. Öyle de; kâinatın yaratılışındaki Cenab-ı Hakk’ın arzu ve maksadlarını bilecek ve bildirecek ve yaratılıştaki değişikliklerin hikmetlerini öğretecek ve kâinata verilen vazifelerin yerine getirilmesinde ortaya çıkan hareketlerin neticelerini ders verecek ve mahiyetindeki kıymetini ve içindeki varlıkların mükemmelliklerini ilân edecek ve o büyük kitabın manalarını ifade edecek bir yüksek dellâl, bir doğru keşşaf, bir araştırmacı üstad, bir sadık öğretici ister ve herhalde bulunmasına delalet eder. Elbette bu kâinat, herkesten ziyade bu vazifeleri yapan zât olan Peygamberimiz (asm)’ın hakkaniyetine ve bu kâinat Hâlik’inin en yüksek ve sadık bir memuru olduğuna şahitlik eder.

Dokuzuncusu: Madem bu san’atlı ve hikmetli masnûâtıyla kendi hünerlerini ve san’atkârlığının kemâlâtını teşhîr etmek ve bu süslü, ziyenetli mahlûkâtıyla kendini tanıttırmak ve sevdirmek ve bu lezzetli ve kıymetli hesabsız ni’metleriyle kendine teşekkür ve hamd ettirmek ve

bu şefkatli ve himâyetli umûmî terbiye veiâşe ile hatta ağızların en ince zevklerini ve iştihâların her nev'ini tatmîn edecek bir sûrette ihzâr edilen Rabbânî it'âmlar ve ziyafetlerle kendi rubûbiyetine karşı minnetdârâne ve müteşekkîrâne ve perestîşkârâne ibâdet ettirmek ve mevsimlerin tebdîli ve gece ve gündüzün tahvîli ve ihtilâfî gibi azametli ve haşmetli tasarrufât ve icrâât ve dehşetli ve hikmetli fa'âliyet ve hallâkiyet ile kendi ulûhiyetini izhâr ederek, o ulûhiyete karşı î mân ve teslîm ve inkıyâd ve itâat ettirmek ve her vakit iyiliği ve iyileri himâye, fenâlığı ve fenâları izâle ve semâvî tokatlarla zâlimleri ve yalancıları imhâ etmek cihetiyle hakkâniyet ve adâletini göstermek isteyen perde arkasında birisi var. Elbette ve her halde o gaybî zâtın yanında en sevgili mahlûku ve en doğru abdi ve onun mezkûr maksadlarına tam hizmet ederek hilkat-i kâinâtın tilsimini ve muammâsını hall ve keşfeden ve dâimâ o Hâlik'in nâmına hareket eden ve ondan istimdâd eden ve muvaffakiyet isteyen ve onun tarafından imdâda ve tevfiğe mazhar olan ve Muhammed-i Kureyşî(asm) denilen bu Zât(asm) olacak.

Hem aklına dedi: "Madem bu mezkûr dokuz hakikatler bu Zât'ın(asm) sıdkına şehâdet ederler. Elbette bu âdem,(asm) benî-âdemin medâr-ı şerefi ve bu âlemin medâr-ı ıftihâdır. Ve ona 'Fahr-i Âlem ve Şeref-i Benî-Âdem' denilmesi pek lâıktır. Ve onun elinde bulunan fermân-ı Rahmân olan Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın haşmet-i saltanat-ı ma'neviyesinin, nısf-ı arzı istilâsı ve şahsî kemâlâtı ve yüksek hasletleri gösteriyor ki, bu âlemde en mühim Zât(asm) budur. Hâlikımız hakkında en mühim söz onundur." İşte gel, bak. Bu hârîka Zât'ın (asm) yüzer zâhir ve bâhir kat'î mu'cizelerinin kuvvetine ve dinindeki binler âlî ve esaslı hakikatlerine istinâden bütün da'vâlarının esası ve bütün hayatının gayesi, Vâcibü'l-Vücûd'un vücûduna ve vahdetine ve sıfâtına ve esmâsına delâlet ve şehâdet ve Vâcibü'l-Vücûd'u isbat ve i'ân ve i'lâm etmektir.

Dokuzuncusu: Madem Cenab-ı Hak, bu san'atlı ve hikmetli yarattığı varlıklarla kendi maharetini ve san'atkârlığının mükemmelliğini teşhir edip sergilemek ve bu süslü, ziynetli nihâyetsiz mahlûkatıyla kendini tanıttırmak ve sevdirmek ister. Hem bu lezzetli ve kıymetli hesapsız nimetleriyle kendine teşekkür ve hamd ettirmek ve bu şefkatli ve himayeli umumî terbiye ve iâşe ile hattâ ağızların en ince zevklerini ve iştihâların her çeşidini tatmin edecek bir surette hazırlanan,

Rabb'imizin verdiği nimetler ve ziyafetler ile kendi terbiye ediciliğine karşı minnet duyarak teşekkür ederek ve kulluk yaparak ibadet ettirmek ister.

Hem mevsimlerin değişmesi ve gece-gündüzün dönüşmesi ve farklılığı gibi, gâyet büyük ve gösterişli idare ve icraat ve hayret verici ve faydalı faaliyet ve çokça yaratma ile âmir ve ilah olduğunu göstermektedir. O İlahlığına karşı iman ve teslim ve boyun eğmek ve itaat ettirmek ve her vakit iyiliği ve iyileri himaye, fenalığı ve fenaları yok etmek ve göklerden indirdiği tokatlar ile zalimleri ve yalancıları imha etmek cihetiyle, hakkaniyet ve adaletini göstermek isteyen perde arkasında birisi var.

Elbette ve herhalde, o görünmeyen Allah'ın yanında en sevgili mahlûku ve en doğru kulu ve onun anlatılan arzu ve maksadlarına tam hizmet ederek, kâinatın anlaşılmayan yaratılış bilmeceğini çözüp ortaya koyan ve daima o Hâlık'ının namına hareket eden ve ondan yardım dileyen ve muvaffakiyet isteyen ve onun tara-fından yardım edilip muvaffak olan Muhammed-i Kureyşî denilen Zât (asm) olacaktır.

Evet, madem bu anlatılan dokuz hakikat bu zât (asm)' in doğruluğuna şahitlik ederler; elbette bu âdem (asm), âdemoğullarının şeref vesilesi ve bu âlemin iftihar kaynağıdır. Ve ona "Fahr-i Âlem" ve "Şeref-i Benî-Âdem" denilmesi pek lâyıktır ve onun elinde bulunan Rahman'ın fermanı olan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın manevi saltanatının güzelliği ve büyüklüğü yeryüzünün yarısını kuşatması ve şahsî kemalâtı ve yüksek hasletleri gösteriyor ki; bu âlemde en mühim Zât (asm) budur, Hâlık'ımız hakkında en mühim söz onundur.

İşte gel bak! Bu hârika zât (asm)'in yüzlerce apaçık kesin mu'cizelerinin kuvvetine ve dinindeki binler yüce ve esaslı hakikatlerine dayanarak, bütün davalarının esası ve bütün hayatının gayesi; varlığı zaruri olan Allah'ın varlığına ve birliğine ve sıfatlarına ve isimlerine delalet ve şahitlik ve o Vâcib-ül Vücut olan Allah'ı ispat ederek ilân edip bildirmektir.⁶⁸

PEYGAMBERİMİZ (ASM)'İN HAKKANİYETİNİN İSPATI

⁶⁸ Bediüzzaman, Şualar 1, s. 118-122.

Bediüzzaman Hazretleri, Peygamberimiz (asm)’ın hakkaniyetini Şualar eserinde mealen şu şekilde ispat eder:

Demek bu kâinatın bir ma’nevî güneşi ve Hâlikımızın en parlak bir burhânı, bu Habîbullâh(asm) denilen Zât’dır(asm) ki, onun şehâdetini te’yîd ve tasdîk ve imza eden aldanmaz ve aldatmaz üç büyük icmâ’ var.

“Bu kâinatın manevî güneşi ve Halık’ımızın en parlak bir delili bu Habibullah denilen Peygamberimiz (asm)’dır ki; onun Cenab-ı Hakk’a olan şahitliğini teyid ve tasdik ve imza eden aldanmaz ve aldatmaz üç büyük topluluk vardır:

Birincisi: “Eğer perde-i gayb açılrsa, yakînim ziyâdeleşmeyecek” diyen İmâm-ı Ali Radiyallâhü Anh; ve yerde iken arş-ı a’zamı ve İsrâfil’in azamet-i heykelini temâşâ eden Gavs-ı A’zam(kuddise sirruhu) gibi keskin nazarları ve gayb-bîn gözleri bulunan binler aktâb ve evliyâ-yı azîmeya câmi’ ve Âl-i Muhammed(asm) nâmıyla şöhretşiâr-ı âlem olan cemâat-ı nûrâniyenin icmâ’ ile tasdîkleridir.

Birincisi: “Eğer gayb perdesi açılrsa, Cennet gibi görünmeyen iman hakikatlerini, gözüm ile görsem inancımda bir artış olamayacak” diyen İmam-ı Ali (ra) ve yerde iken Arş-ı a’zamı ve İsrâfil (as)’ın azamet-i heykelini temaşa eden Gavs-ı A’zam (ks) gibi keskin nazarı ve gaybı gören gözleri bulunan binler kutub ve büyük evliyaı içinde toplayan ve Âl-i Muhammed namıyla şöhrati âlemde yayılan nuranî cemaatin birlik içinde tasdikleridir.

İkincisi: Bedevî bir kavim ve ümmî bir muhîtte, hayat-ı ictimâiyeden ve efkâr-ı siyâsiyeden hâlî ve kitapsız ve fetretasının karanlıklarında bulunan; ve pek az bir zamanda en medenî ve ma’lûmâtlı ve hayat-ı ictimâiyede ve siyâsiyede en ileri olan milletlere ve hükûmetlere üstâd ve rehber ve diplomat ve hâkim-i âdil olarak, şarktan garba kadar cihanpesendâne idare eden; ve Sahâbe nâmıyla dünyada nâmdâr olan cemâat-i meşhûrenin ittifâkla, can ve mallarını peder ve aşîretlerini fedâ ettiren bir kuvvetli îmânla tasdîkleridir.

İkincisi: Medenî olmayan bir kavim ve okuma-yazması olmayan bir çevrede, toplumsal hayattan ve siyasetten uzak ve ellerinde bir kitap

bulunmayan ve fetret asrının karanlıklarında bulunan ve pek az bir zamanda en medenî ve bilgili ve toplumsal hayatta ve siyasette en ileri olan milletlere ve hükûmetlere üstad ve rehber ve diplomat ve adaletli hâkim olarak, doğudan batıya kadar dünyanın övdüğü tarzda idare eden ve “Sahabe” namıyla dünyada ünlü olan meşhur cemaatin ittifakla can ve mallarını, peder ve aşiretlerini feda ettiren bir kuvvetli imanla tasdikleridir.

Üçüncüsü: Her asırda binlerle efradı bulunan ve her fende dâhiyâne ileri giden ve muhtelif mesleklerde çalışan ve ümmetinde yetişen hadsiz muhakkik vemütebahhir ulemâsı-nın cemâat-i uzmâsının, tevâfukla ve ilmelyakîn derecesinde tasdikleridir.

Üçüncüsü: Her asırda binlerle efradı bulunan ve her fende dehalarıyla ileri giden ve muhtelif mesleklerde çalışan, ümmetinde yetişen hadsiz araştırmacı muhakkik ve derya gibi ilimleri bulunan âlimlerin büyük cemaatinin, birlik içinde ve şek ve şüphe kabul etmeyen, bir ilme’l-yakîn derecesinde tasdikleridir.

Demek Peygamberimiz (asm)’ın Allah’ın birliğine şahitliği, şahsî ve cüz’î değil, belki umumî ve küllî ve sarsılmaz ve bütün şeytanlar toplansa karşısına hiçbir cihetle çıkılamayacak bir şahitliktir.”⁶⁹

PEYGAMBERİMİZ (ASM)’IN RİSALETİNİN İSBATI

Bediüzzaman Hazretleri’nin, Peygamberimiz (asm)’ın nübüvvetini ispat için, getirmiş olduğu yedi delili mana itibariyle buraya alıyoruz.

Evvelen: Tevrat, İncil, Zebur gibi kütüb-ü mukaddeseden, pek çok tahrîfâta ma’rûz oldukları halde, şu zamanda dahi, Hüseyin-i Cisrî gibi bir muhakkik, nübüvvet-i Ahmediyeye (asm) dâir yüz on dört işârî beşâretleri çıkarıp Risâle-i Hamîdiye’de göstermiştir.

⁶⁹ Bediüzzaman, Şualar 1, s. 123.

BİRİNCİSİ:

Tevrat, İncil, Zebur gibi mukaddes kitaplar, pek çok tahrifatla değiştirildikleri halde, şu zamanda dahi, Hüseyin-i Cîsrî gibi gerçekleri araştıran bir âlim, Peygamberimiz (asm)’ın geleceğini müjdeleyen yüz on dört işareti, o kitablardan çıkarıp “Risale-i Hamîdiye” isimli eserinde göstermiştir.

Sâniyen: Tarihçe sâbit, Şıkk ve Satih gibi meşhur iki kâ-hinin, nübüvvet-i Ahmediyeden(asm) biraz evvel nübüvvetine ve Âhîrzaman Peygamberi(asm) o olduğuna beyânâtları gibi çok beşâretler sahîh bir sûrette tarihen nakledilmiştir.

İKİNCİSİ:

Tarihçe sabittir ki; Şıkk ve Satih gibi meşhur iki kâhinin (gelecektekin cinler ve ruhlar vasıtasıyla haber veren), Hz. Muhammed (asm)’ın Peygamberliğinden kısa bir süre önce, nübüvvetine ve âhîrzaman peygamberi olduğuna dair açıklamaları gibi, birçok beşâretler başkalarından da sahîh bir surette tarihte nakledilmiştir.

Sâlisen: Velâdet-i Ahmediye(asm) gecesinde Ka’be’deki sanemlerin sukûtuyla, Kısra-yı Fâris’in saray-ı meşhûresi olan Eyvân’ı inşikâk etmesi gibi, irhâsât denilen yüzer hârika tarihçe meşhurdur.

ÜÇÜNCÜSÜ:

Peygamberimiz (asm)’ın doğum gecesinde Kâ’be’deki putların çoğunun yüzüstü düşmesi ile Kısra-yı Faris (Fars kralının) meşhur sarayı olan Eyvân’ın yarılması gibi, irhâsât (onun peygamber olacağını gösteren harikulâde olaylar) denilen yüzer hârikalar tarihçe meşhurdur.

Râbian: Bir orduya parmağından gelen suyu içirmesi; ve câmi’de bir cemâat-i azîme huzurunda, kuru direğin, minberin naklinden dolayı müfârat-ı Ahmediyeden,(asm) deve gibi enîn ederek ağlaması; ve

وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ nassıyla, şakk-ı kamer gibi, muhakkiklerin tahkikâtıyla
bine bâliḡmu‘cizâtla serfirâz olduğunu tarih ve siyer gösteriyor.

DÖRDÜNCÜSÜ:

Peygamberimiz (asm)’in susuz kalmış bir orduya parmaklarından gelen suyu, ihtiyaçlarına cevap verecek derecede içirmesi ve Mescid-i Nebvî’de minber yapılıncaya, dayanarak hutbe okuduğu kuru direktten ayrılıp minbere geçmesiyle, câmideki büyük bir cemaatin huzurunda o direğin, Peygamberimiz (asm)’in ayrılmasına dayanamayıp deve gibi inleyerek ağlaması

وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ (ve kamer (ay) yarıldı)⁷⁰ âyetinin kesin hükmü ile Peygamberimiz (asm)’in bir işaretiyle ayın iki parçaya ayrılması gibi, ilmî araştırmacıların ispat ettikleri, bine ulaşan mu‘cizeleriyle serfiraz ve seçkin bir zât olduğunu tarih ve siyer gösteriyor.

Hâmisen: Dost ve düşmanın ittifâkıyla ahlâk-ı hasenenin şahsında en yüksek derecede ve bütün muâmelâtının şehâdetiyle secâyâ-yı sâmiye vazîfesinde ve tebliğâtında en âlî bir derecede ve dîn-i İslâm’daki mehâsin-i ahlâkın şehâdetiyle, şerâatında en âlî hısâl-i hamîde en mü-kemmel derecede bulunduğuna, ehl-i insâf ve dikkat tereddüd etmez.

BEŞİNCİSİ:

Dost ve düşmanın ittifâkıyla Peygamberimiz (asm)’in şahsında bulunan güzel ahlâkın en yüksek derecede olmasıdır. Bütün yaptıklarının şahitliğiyle, vazifesini yaparken ve dini tebliğ ederken gösterdiği güzel huyların kendisinde en yüce bir mertebede bulunması ve getirdiği İslâm dininde bulunan güzel ahlâkın şahitliğiyle, O’nun te’sis ettiği şeriatla âlî

⁷⁰ Kamer Suresi, 1. ayet.

güzel hasletlerin en mükemmel derecede bulunduğuna ehl-i insaf ve dikkat tereddüd etmez.

Sâdisen: Onuncu Söz'ün İkinci İşaret'inde işaret edildiği gibi; ulûhiyet, muktezâ-yı hikmet olarak tezâhür istemesine mukâbil, en a'zamî bir derecede Zât-ı Ahmediye (asm) dinindeki a'zamî ubûdiyetiyle en parlak bir derecede göstermiştir. Hem Hâlik-ı Âlem'in nihâyet kemâldeki cemâlini bir vâsita ile göstermek, muktezâ-yı hikmet ve hakikat olarak istemesine mukâbil, en güzel bir sûrette gösterici ve ta'rîf edici, bilbedâhe yine o zâttır. Hem Sâni'-i Âlem'in nihâyet cemâlde olan kemâl-i san'atı üzerine enzâr-ı dikkati celb etmek ile teşhîr etmek istemesine mukâbil, en yüksek bir sadâ ile dellâllık eden, yine bilmüşâhede o zâttır. Hem bütün âlemlerin Rabb'i, kesret tabakâtında vahdâniyetini i'lân etmek istemesine mukâbil, tevhîdin en a'zamî bir derecesinde bütün merâtib-i tevhîdi i'lân eden, yine bizzarûre o zâttır.

Hem Sâhib-i Âlem'in, nihâyet derecede âsârındaki ce-mâlin işaretiyle nihâyetsiz hüsn-ü zâtîsini ve cemâlinin mehâsinini ve hüsnünün letâîfini aynalarda muktezâ-yı hakikat ve hikmet olarak görmek ve göstermek istemesine mukâbil, en şa'saalı bir sûrette aynadârlık eden ve gösteren ve sevip ve başkasına sevdiren, yine bilbedâhe o zâttır.

Hem şu saray-ı âlemin Sâni'i, gâyet hârîka mu'cizeler ile ve gâyet kıymetdar cevâhirler ile dolu hazîne-i gaybiyelerini izhâr ve teşhîr istemesi ve onlarla kemâlâtını ta'rîf etmek ve bildirmek istemesine mukâbil, en a'zamî bir sûrette teşhîr edici ve tavsîf edici ve ta'rîf edici, yine bilbedâhe o zâttır. Hem şu kâinâtın Sâni'i, şu kâinâtı envâ'-ı acâib ve ziynetlerle süslendirmek sûretinde yapması ve zîşuûr mahlûkâtını seyir ve tenezzüh ve ibret ve tefekkür için ona idhâl etmesi ve muktezâ-yı hikmet olarak onlara, o âsâr ve sanayiinin ma'nâlarını, kıymetlerini, o ehl-i temâşâ ve tefekküre bildirmek istemesine mukâbil, en a'zamî bir sûrette cin ve inse, belki rûhânîlere ve melâikelere de Kur'ân-ı Hakîm vâsıtasıyla rehberlik eden, yine bilbedâhe o zâttır.

Hem şu kâinâtın Hâkim-i Hakîm'i, şu kâinâtın tahavvülâtındaki maksad ve gayeyi tazammun eden tılsım-ı muğlakını ve mevcûdâtın, nereden, nereye ve ne oldukları olan, şu üç sual-i müşkilin muammâsını bir elçi vâsıtasıyla umum zîşuûrlara açtırmak istemesine mukâbil, en vâzih bir sûrette ve en a'zamî bir derecede hakâik-i Kur'âniye vâsıtasıyla o tılsı-

mı açan ve o muammâyı halleden, yine bilbedâhe o zâttır. Hem şu âlemin Sâni'-i Zülcelâl'i, bütün güzel masnûâtıyla kendini zîşuûr olanlara tanıttırmak ve kıymetli ni'metlerle kendini onlara sevdirmesi, bizzarûre onun mukâbilinde zîşuûr olanlara marziyâtı ve arzû-yu îlâhîlerini bir elçi vâsıtasıyla bildirmesini istemesine mukâbil, en a'lâ ve ekmel bir sûrette Kur'ân vâsıtasıyla o marziyât ve arzuları beyân eden ve getiren, yine bilbedâhe o zâttır. Hem Rabbü'l-Âlemîn, meyve-i âlem olan insana, âlemi içine alacak bir vüs'at-i isti'dâd verdiğinden ve bir ubûdiyet-i külliye müheyâ ettiğinden; ve hissiyâtça kesrete ve dünyaya mübtelâ olduğundan, bir rehber vâsıtasıyla yüzlerini kesretten vahdete, fânîden bâkîye çevirmek istemesine mukâbil, en a'zamî bir derecede, en eblağ bir sûrette Kur'ân vâsıtasıyla, en ahsen bir tarzda rehberlik eden ve risâletin vazîfesini en ekmel bir tarzda îfâ eden, yine bilbedâhe o Zât'tır.

İşte mevcûdâtın en eşrefi olan zîhayat ve zîhayat içinde en eşref olan zîşuûr ve zîşuûr içinde en eşref olan hakîkî insan ve hakîkî insan içinde geçmiş vezâifi en a'zamî bir derecede, en ekmel bir sûrette îfâ eden zât, elbette o Mi'râc-ı Azîm ile Kâb-ı Kavseyn'e çıkacak, saadet-i ebediye kapısını çalacak, hazîne-i rahmetini açacak, îmânın hakâik-i gaybiyesini görecektir, yine o olacaktır.

ALTINCISI:

Bütün âlemi emir ve iradesiyle sevk ve idare eden Allah, hikmetinin gereği olarak, bunu anlayış sahiplerine göstermek için, kendisine kul-luk ve itaat edilmesini istemektedir. Buna mukabil; Peygamberimiz (asm) en yüce bir mertebede, dinindeki mükemmel ibadet ve ubudiyetle, bu kulluğu en parlak bir surette göstermiştir.

Hem âlemi yaratan Rabbimiz, sonsuz derecede mükemmel olan cema-lini, hikmetinin gereği olarak, bir vasıta ile göstermek istemektedir. Buna karşılık; o güzelliği, gâyet açık olarak en parlak bir surette gösteren ve tarif eden, açıkça görüldüğü gibi yine O zât (asm)'dır.

Hem âlemi san'atlı olarak güzel yaratan Rabbimiz; son derece güzel olan san'atının mükemmelliğini sergileyip, ona dikkatleri çekmek iste-

mektedir. Buna karşılık; en yüksek bir sadâ ile Rabbimizin san'atındaki mükemmelliği en yüce bir mertebede ta'rif edip anlatan, açıkça görüldüğü gibi yine o Zât (asm)'dir.

Hem bütün âlemleri terbiye eden Rabbimiz, varlıkların çokluğu arasında birliğini ilân etmek istemektedir. Bu sebeple; yaratma, terbiye ve idare etme gibi, Cenab-ı Hakk'ın birlik mertebelerini, en büyük bir derecede gerektiği şekilde ilân edip bildiren, açıkça görüldüğü gibi yine o zât (asm)'dir.

Hem âlemin sahibi olan Rabbimiz, nihâyet derecede eserlerindeki cemalin işaretiyle, zatının nihâyetsiz güzelliğini ve o güzelliğinin mertebelerini ve inceliklerini varlık âyinelerinde hakikat ve hikmetin gereği olarak görmek ve göstermek istemektedir. Buna karşılık; o güzelliğe en şaşı ve parlak bir surette âyinedarlık edip gösteren ve sevip, başkasına sevdiren, açıkça görüldüğü gibi yine o zât (asm)'dir.

Hem şu âlem sarayının san'atkârı olan Rabb'imiz, gâyet hârika mu'cizeler ve gâyet kıymetli cevherler ile dolu görünmeyen hazineleriyle, kemalâtını tarif etmek ve bildirmek için, o hazineleri göstermek ve sergilemek istemektedir. Bu sebeple; en büyük bir surette bunları sergileyip tarif edip anlatan, açıkça görüldüğü gibi yine o zât (asm)'dir.

Hem şu kâinatın san'atkârı olan Rabb'imiz, kâinatı her çeşit görülmemiş ziynetlerle süslemesi, gezip teneffüs etmek ve düşünüp ibret almak için şuur sahibi varlıkları ona göndermesi, hikmet gereği olarak, o eserlerin ve san'atların manalarını, kıymetlerini, onları tefekkür edip seyredenlere bildirmek istemektedir. Bu yüzden; en a'zamî bir surette cinlere, insanlara, hatta melekeler de Kur'an-ı Hakîm vasıtasıyla rehberlik edip o manaları gösteren, açıkça görüldüğü gibi yine o zât (asm)'dir.

Hem şu kâinatın hikmetle hükmeden Hâkim'i, şu kâinatın yaratılmasındaki oluşan değişim ve dönüşümlerdeki maksad ve gayeyi içeren, anlaşılması güç olan hikmetini ve varlıkların "Nereden geldikleri, nereye gittikleri ve ne oldukları" olan anlaşılması zor üç sorunun cevabını, bir elçi vasıtasıyla, bütün şuur sahiplerine cevap vermek istemektedir. Bu yüzden; en açık bir surette ve en a'zamî bir derecede Kur'an haki-

katleri vasıtasıyla o hikmeti açan ve o suallere cevap veren, açıkça yine o zât (asm)’dır.

Hem şu âlemin San’atkârı olan Rabb’imiz, bütün güzel ve san’atlı olarak yarattığı varlıklarla, kendini şuur ve anlayış sahibi olanlara tanıttırarak ve kıymetli nimetler ile kendini onlara sevdirmek istemektedir. Elbette Cenab-ı Hakk’ın, o şuur sahiplerine razı olduğu şeyleri ve arzuları, bir elçi vasıtasıyla, bildirmesi gerekmektedir. Bu sebeble; en yüce ve en mükemmel bir surette, Kur’an vasıtasıyla Cenâb-ı Hakk’ın razı olduğu şeyleri ve arzuları getirip bildiren, açıkça görüldüğü gibi yine o Zât (asm)’dır.

Hem Âlemlerin Rabb’i, âlemin meyvesi olan insana, âlemi içine alacak geniş bir yetenek vermiştir. Hem insanı küllî ve geniş bir ibadet yapmaya hazır hale getirmiştir. İnsan ise duygular noktasında dünyaya ve varlıklara bağlanmıştır. Cenab-ı Hak ise, bir rehber vasıtasıyla, insanların yüzlerini çok olan varlıklardan bir olan Allah’a, fâni olan dünyadan bâki olan ahirete çevirmek istemektedir. Bunun için; en a’zam bir derecede, en uygun bir surette, Kur’an vasıtasıyla en güzel bir tarzda rehberlik eden ve bu vazifeyi en mükemmel bir surette ifa eden, açıkça görüldüğü gibi yine o Zât (asm)’dır.

İşte varlıkların en şerefli olan hayat sahipleri ve onların içinde en şerefli olan şuur sahipleri ve onların içinde en şerefli olan hakikî insan ve hakikî insan içinde geçmiş vazifeleri en a’zamî bir derecede, en mükemmel bir surette yerine getiren Peygamberimiz (asm)’dır.

Sâbian: Bilmüşâhede şu masnûâtta gâyet güzel tahsînât, nihâyet derecede süslü tezyînât vardır. Ve bilbedâhe şöyle tahsînât ve tezyînât, onların Sâni’inde gâyet şiddetli bir irâde-i tahsîn ve kasd-ı tezyîn var olduğunu gösterir. Ve irâde-i tahsîn ve tezyîn ise, bizzarûre o Sâni’de san’atına karşı kuvvetli bir rağbet ve kudsî bir muhabbet olduğunu gösterir. Ve masnûât içinde en câmi’ ve letâif-i san’atı birden kendinde gösteren ve bilen ve bildiren ve kendini sevdiren ve başka masnuattaki güzellikleri, “Mâşâillâh” deyip istihsân eden, bilbedâhe o san’atperver ve san’atını çok seven Sâni’in nazarında en ziyâde mahbûb, o olacaktır. İşte masnûâtı yaldızlayan mezâyâ ve mehâsine ve mevcûdâtı ışıklandıran letâif ve kemâlâta karşı, “Sübhânallâh, Mâşâillâh, Allâhü Ekber” diyerek semâvâtı çınlattıran ve Kur’ân’ın nağamâtıyla kâinâtı

velveleye verdiren, istihsân ve takdîr ile tefekkür ve teşhîr ile, zikir ve tevhîd ile berr ve bahri cezbeye getiren, yine bilmüşâhede o Zât'tır. İşte böyle bir zât ki, السَّبَبُ كَالْفَاعِلِ sırınca, bütün ümmetin işlediği hasenâtın bir misli, onun kefe-i mîzânında bulunan ve umum ümmetin salavâtı, onun ma'nevî kemâlâtına imdâd veren ve risâletinde gördüğü vezâifin netâicini ve ma'nevî ücretleriyle beraber rahmet ve muhabbet-i îlâhiyenin nihâyetsiz feyzine mazhar olan bir zât, elbette Mi'râc merdiveniyelerle cennete, Sidretü'l-Müntehâ'ya, Arş'a ve Kâb-ı Kavseyn'e kadar gitmek ayn-ı hak, nefs-i hakikat ve mahz-ı hikmettir.

YEDİNCİSİ:

Açıķça görüyoruz ki; řu san'atlı yaratılan varlıklarda sonsuz bir güzelleştirme ve nihâyetsiz ziynetlerle süslendirme vardır. Ve varlıklarda görünen řu güzelleştirme ve süslendirme ise bu varlıkları yaratan zâtta, gâyet kuvvetli bir güzelleştirme iradesinin ve süslendirme arzusunun var olduğunu gösterir. O güzelleştirme ve süslendirme arzusu ise zaruri olarak o san'atları yaratan Allah'da, san'atına karşı kuvvetli bir rağbet ve kudsi bir sevgi olduğunu gösterir. Ve san'atlı varlıklar içinde en toplayıcı bir tarzda san'atın bütün ince güzelliğlerinin hepsini bir arada kendinde gösteren ve bilen ve bildiren ve kendini sevdiren ve başka san'atlı olan varlıklardaki güzelliğleri "Mâşâallah ne kadar güzeldir" diyen ve seven Peygamberimiz (asm)'dır. Şüphesiz, o san'atperver ve san'atını çok seven, her şeyi san'atlı yaratan Rabb'imizin nazarında en çok sevilen, o Zat (asm) olacaktır.

İşte, san'atlı varlıkları süsleyen meziyyetler ve onları ışıκlandıran her türlü güzelliğ ve mükemmelliğlere karşı, "Sübânallah, Mâşâallah, Allahü Ekber" diyerek semavatı çınlattıran ve Kur'an'ın sesleriyle kâinatı velveleye verdiren, istihsan ve takdir ile tefekkür ve teşhîr ile zikir ve tevhid ile kara ve denizi cezbeye getirip coşturan, yine apaçık o Zât (asm)'dır.

İşte böyle bir Zât (asm) ki: (sebeğ olan yapan gibidir) hükmüne göre, bütün ümmetinin işlediği seğapların bir misli, onun terazisinin seğap kefesinde bulunur. Hem umum ümmetinin salavatı ve onun için Allah'tan rahmet dilemesi, onun manevî kemalâtını kuvvetlendiren ve

peygamber olarak gördüğü vazifelerin neticelerini ve manevî ücretleriyle beraber rahmet ve muhabbet-i İlahiyenin nihâyetsiz feyzine mazhar olan bir zât, elbette Mi'rac merdiveniyle Cennet'e, Sidretü'l-Münteha'ya, Arş'a, Kab-ı Kavseyn'e kadar gitmek, tam bir hakikat ve saf bir hikmettir."⁷¹

RİSALETİN İRHÂSAT DELİLLERİ

Bediüzzaman Hazretleri'nin Zülfikar adlı eserinin On Altıncı İşareti'ni, önemine binaen, bir kısım izahlarla buraya alıyoruz.

On Altıncı İşaret: İrhâsât denilen, bi'set-i nübüvvetten evvel, fakat nübüvvetle alâkadâr olarak vücûda gelen hârikalar dahi delâil-i nübüvvet'tir. Şu da "Üç Kısım"dır.

Birinci Kısım: Nass-ı Kur'ân ile Tevrat, İncil, Zebur ve Suhuf-u Enbiyâ'nın, nübüvvet-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'a dâir verdikleri haberdir. Evet, madem o kitaplar semâvîdirler. Ve madem o kitap sâhibleri enbiyâdırlar. Elbette ve her halde onların dinlerini nesheden ve kâinâtın şeklini değiştiren ve yerin yarısını getirdiği bir nûr ile ışıqlandıran bir zâttan bahsetmeleri, zarûrî ve kat'îdir. Evet, küçük hâdiseleri haber veren o kitaplar, nev'-i beşerin en büyükhâdisesi olan hâdisesi-i Muhammediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ı haber vermemek kâbil midir? İşte madem bilbedâhe haber verecekler. Her halde ya tekzîb edecekler, tâ ki dinlerini tahrîbden ve kitaplarını nesihten kurtarsınlar. Veya tasdîk edecekler, tâ ki o hakîkatli zât ile dinleri hurâfâttan ve tahrîfâttan kurtulsun. Hâlbuki dost ve düşmanın ittifâkıyla, tekzîb emâresi hiçbir kitapta yoktur. Öyle ise tasdîk vardır. Madem mutlak bir sûrette tasdîk vardır. Ve madem şu tasdîkin vücûdunu iktizâ eden kat'î bir illet ve esaslı bir sebep vardır. Biz dahi o tasdîkin vücûduna delâlet eden "Üç Huccet-i Kâtia" ile isbat edeceğiz.

İrhâsât yani Hazret-i Muhammed (asm)'a peygamberlik gelmeden önce, fakat peygamberlikle alâkalı olarak meydana gelen harikalardır. Bunlar dahi onun peygamberliğini ispat eder. Bu da "Üç Kısım"dır.

⁷¹ Bediüzzaman, Sözler, s. 257.

BİRİNCİ KISIM

Kur'ân-ı Kerim'in kesin ve açık ifadesi ile Tevrat, İncil, Zebur ve peygamberlere gönderilen suhurların, Hazret-i Muhammed (asm)'in peygamberliğine dâir verdikleri haberdır. Evet, madem o kitapları Allah göndermiştir. Ve madem o kitap sâhibleri peygamberdir. Elbette ve her halde onların dinlerini yürürlükten kaldıran ve kâinâtın şeklini değiştiren ve yeryüzünün yarısını getirdiği nûr ile ışıklandıran bir zâttan bahsetmeleri, zarûrî ve kat'îdir. Evet, küçük hâdiseleri haber veren o kitaplar, insanlığın en büyük hâdisesi olan Hazret-i Muhammed (asm)'in geleceğini haber vermemeleri mümkün müdür?

İşte madem şüphesiz haber verecekler. Her halde ya tekzîb edip yalanlayacaklar, tâ ki dinlerini tahrîbden ve kitaplarının yürürlükten kalkmasını kurtarsınlar. Veya tasdîk edecekler, tâ ki her yönden hakikatten ayrılmayan o zât ile dinleri hurâfelerden ve değişip bozulmaktan kurtulsun.

Hâlbuki dost ve düşmanın ittifâkıyla, o kitapların hiçbirinde Hazret-i Muhammed (asm)'ı yalanlama alameti yoktur. Öyle ise tasdîk etmişlerdir. Madem kesin olarak tasdîk vardır. Ve madem şu tasdîkin varlığını gerektiren kesin ve esaslı bir sebep vardır. Biz dahi o tasdîkin varlığını açıkça gösteren “Üç kesin delil” ile ispat edeceğiz.

Birinci Huccet: Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Kur'ân'ın lisânıyla onlara der ki: “Kitaplarınızda benim tasdîkim ve evsâfım vardır. Benim beyân ettiğim şeylerde, kitaplarınız beni tasdîk ediyor.”

قُلْ فَاتُوا بِالَّتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ آبَاءَنَا
وَأَبْنَاؤَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ
عَلَى الْكَاذِبِينَ

gibi âyetlerle onlara meydan okuyor. “Tevrat'ınızı getiriniz, okuyunuz. Ve geliniz, biz çokluk ve çocuğumuzu alıp, Cenâb-ı Hakk'ın dergâhına el

açıp, yalancılar aleyhinde la'netle duâ edeceğiz.” diye mütemâdiyen onların başına vurduğu halde, hiç Yahûdî bir âlim veya Nasrânî bir kissîs, onun bir yanlışını gösteremedi. Eğer gösterse idi, pek çok kesrette bulunan ve pek çok inâdlı ve hasedli olan kâfirler ve münâfık Yahûdîler ve bütün âlem-i küfür, her tarafta i'lân edeceklerdi. Hem demiş: “Ya yanlışımı bulunuz; veyahud sizinle mahvoluncaya kadar cihad edeceğim.” Hâlbuki bunlar harbi ve perişanîyeti ve hicreti ihtiyâr ettiler. Demek yanlışını bulamadılar. Bir yanlış bulunsa idi, onlar kurtulurlardı.

BİRİNCİ DELİL:

Peygamberimiz (asm), Kur'ân'ın açık ifadesiyle onlara der ki: “Kitaplarınızda benim tasdîkim ve özelliklerim vardır. Benim size açıkladığım şeylerde, kitaplarınız beni tasdîk ediyor.”

قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلَوْهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

“De ki: ‘Eğer (iddiânızda) doğru kimseler iseniz, haydi Tevrât’ı getirin de onu okuyun!’”⁷²

فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ آبَاءَنَا وَآبَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ

ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

“De ki: ‘(İddiânızda samîmî iseniz) gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım, sonra gönülden duâ edelim de Allah'ın lâ'netini yalancıların üzerine kılalım!’”⁷³ gibi âyetlerle onlara meydan okuyor. Devamlı olarak onların başına vurduğu halde, hiçbir Yahûdî âlim veya Hristiyan bir papaz, onun bir yanlışını gösteremedi. Eğer gösterse idi, sayıca pek çok olan ve çok inâdlı ve hasedli olan kâfirler ve münâfık Yahûdîler ve bütün küfür âlemi, bu yanlış her tarafta i'lân edeceklerdi. Hem demiş: “Ya yanlışımı

⁷² Âl-i İmrân Suresi, 93. ayet.

⁷³ Âl-i İmrân Suresi, 61. ayet.

bulunuz veyahut sizinle mahvoluncaya kadar cihad edeceğim.” Hâlbuki bunlar harbi ve perişan olmayı ve hicreti seçtiler. Demek yanlışını bulamadılar. Bir yanlış bulunsa idi, onlar kurtulurlardı.

İkinci Huccet: Tevrat, İncil ve Zebur’un ibâreleri, Kur’ân gibi i’câzları olmadığından, hem mütemâdiyen tercüme tercüme üstüne olduğundan, pek çok yabânî kelimeler içlerine karıştı. Hem müfessirlerin sözleri ve yanlış te’villeri, onların âyetleriyle iltibâs edildi. Hem bazı nâdânların ve bazı ehl-i garazın tahrîfâtı da ilâve edildi. Şu sûrette o kitaplarda tahrîfât ve tağyîrât çoğaldı. Hatta Şeyh Rahmetullâhi Hindî, allâme-i meşhûr, kütüb-ü sâbıkanın binler yerde tahrîfâtını keşîşlerine ve Yahûdî ve Nasârâ ulemâsına isbat ederek iskât etmiş. İşte bu kadar tahrîfâtla beraber, şu zamanda dahi meşhur Hüseyin-i Cîsrî (Rahmetullâhi Aleyh), o kitaplardan yüz on delil, nübüvvet-i Ahmediyeye (asm) dâir çıkarmıştır. Risâle-i Hamîdi-ye’de yazmış. O risâleyi de Manastırlı Merhum İsmail Hakkı tercüme etmiş. Kim arzu ederse, ona mürâcaat eder, görür.

Hem pek çok Yahûdî ulemâsı ve Nasârâ ulemâsı ikrâr ve i’tirâf etmişler ki: “Kitaplarımızda Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm’ın evsâfı yazılıdır.” Evet, gayr-i müslim olarak, başta meşhur Rum Meliklerinden

“Herakl” i’tirâf etmiş, demiş ki: “Evet, Îsâ Aleyhisselâm Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm’dan haber veriyor.” Hem Rum Meliki Mukavkıs nâmında Mısır hâkimi ve ulemâ-yı Yehûd’un en meşhurlarından İbn-i Sûriyâ ve İbn-i Ahtâb ve onun kardeşi, Ka’b ibn-i Esed ve Zübeyr ibn-i Bâtîyâ gibi meşhur ulemâ ve reisler, gayr-i müslim kaldıkları halde ikrâr etmişler ki: “Evet, kitaplarımızda onun evsâfı vardır. Ondan bahsediyorlar.” Hem Yehûd’un meşhur ulemâsından ve Nasârânın meşhur kıssîlerinden, kütüb-ü sâbıkada evsâf-ı Muhammediyeyi (asm) gördükten sonra inâdı terk edip îmâna gelenler, evsâfını Tevrat ve İncil’de göstermişler. Ve sâir Yahûdî ve Nasrânî ulemâ-sını onunla ilzâm etmişler. Ezcümle meşhur Abdullâh ibn-i Selâm ve Vehb ibn-i Münebbîh ve Ebû Yâsir ve Şâmûl -ki bu zât, Melik-i Yemen Tübbâ’ zamanında idi. Tübbâ’ nasıl gıyâben ve bi’setten evvel îmân getirmiş, Şâmûl de öyle- ve Sa’ye’nin iki oğlu olan Üseyd ve Sa’lebe ki, İbn-i Heyebân denilen bir

ârif-i billâh, bi'setten evvel Benî Nadîr kabîlesine misafir olmuş. قَرِيبُ

ظُهُورُ نَبِيِّ هَذَا دَارُ هِجْرَتِهِ demiş, orada vefat etmiş. Sonra o kabîle

Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile harb ettikleri zaman, Üseyd ve Sa'lebe meydana çıktılar. O kabîleye bağıldılar:

وَاللّٰهُ هُوَ الَّذِيْ عَمِدَ اِلَيْكُمْ فِيْهِ ابْنُ الْهَيَّانِ

Yani “İbni'l-Heyebân'ın haber verdiği zât budur. Onunla harb etmeyi-niz.” Fakat onlar onları dinlemediler, belâlarını buldular. Hem ulemâ-yı Yehûddan İbn-i Bünyâmîn ve Muhayrık ve Ka'bû'l-Ahbâr gibi çok ulemâ-yı Yehûd, evsâf-ı Nebeviyeyi kitaplarında gördüklerinden, î mânâ gelmişler. Sâir î mânâ gelmeyenleri de ilzâm etmişler. Hem ulemâ-yı Nasârâdan, meşhur, bahsi geçen Bahîrâ-yı Râhib ki, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Şam tarafına amcasıyla gittiği vakit on iki ya-şında idi. Bahîrâ-yı Râhib, onun⁷⁴ (Hâşiye) hatırı için Kureyşîleri da'vet etmiş. Baktı ki, kafileye gölge eden bir parça bulut, daha kafilâ yerinde gölge ediyor. Demek aradığım adam orada kalmış. Sonra adam gön-dermiş, onu da getirmiş. Ebû Tâlib'e demiş: “Sen dön, Mekke'ye git. Yahûdîler hasûddurlar. Bunun evsâfı Tevrat'da mezkûrdur. Hıyânet ederler.” Hem Nastûru'l-Habeşe ve Habeş reisi olan Necâşî gibi, evsâf-ı Muhammediyeyi (asm) kitaplarında gördükleri için beraber î mân etmişler. Hem Dağâtır isminde meşhur bir Nasrânî âlimi, evsâfı görmüş, î mân etmiş. Rumlar içinde i'ân etmiş. Şehîd edilmiş. Hem Nasrânî rüesâsından Hâris ibn-i Ebî Şemiri'l-Gassânî ve Şam'ın büyük dînî reis-leri ve melikleri, yani Sâhib-i İlba ve Herakl ve İbn-i Nâtûr ve Cârûd gibi meşhur zâtlar, kitaplarında evsâfı görmüşler. Ve î mân etmişler. Yalnız Herakl, dünya saltanatı için î mânını izhâr etmemiş.

Hem bunlar gibi, Selmânü'l-Fârisî, o da evvel Nasrânî idi. Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsâfını gördükten sonra onu arıyordu. Hem Temîm nâmında mühim bir âlim, hem meşhur Habeş Reisi Necâşî, hem Habeş Nasârâsı, hem Nocrân papazları, bütün müttefikan

⁷⁴ Hâşiye: İki rivâyet var, onun için iki vecihle zikredilmiş. Sâbıkâ muhâlif zannedilmemeli.

haber veriyorlar ki: “Biz evsâf-ı Nebeviyeyi kitaplarımızda gördük. Onun için îmâna geldik.”

İKİNCİ DELİL:

Tevrat, İncil ve Zebur’un ifade tarzı ve tabirleri, Kur’ân gibi mu’cize olmadığından, hem sürekli tercüme üstüne tercüme olduğundan, pek çok yabânî kelimeler içlerine karıştı. Hem o kitapları tefsir edip açıklayanların sözleri ve yanlış yorumları, o kitapların âyetleriyle karıştırıldı. Hem bazı cahillerin ve bazı art niyetlilerin tahrif edip değiştirmesi de o kitaplara ilâve edildi. Bu şekilde o kitaplarda tahrîfât ve bozulma çoğaldı. Hatta meşhur büyük âlim Şeyh Rahmetullâhi Hindî, Kur’andan önce gelen semavî kitapların binler yerde tahrîfâtını onların din büyüklerine ve Yahûdî ve Hristiyan âlimlerine ispat ederek susturmuştur. İşte bu kadar bozulma ve tahrîfâtla beraber, şu zamanda dahi meşhur Hüseyin-i Cîsrî (ra), o kitaplardan yüz on delil, Hazret-i Muhammed (asm)’ın peygamberliğine dâir çıkarmıştır. Risâle-i Hamîdiye’de yazmış. O risâleyi de Manastırlı Merhum İsmail Hakkı tercüme etmiş. Kim arzu ederse, ona mürâcaat eder, görür.

Hem pek çok Yahûdî ve Hristiyan âlimleri kabul edip i’tirâf etmişler ki: “Kitaplarımızda Muhammed-i Arabî (asm)’ın özellikleri yazılıdır.” Evet, gayr-i müslim olarak, başta meşhur Rum Meliklerinden “Hirakle” i’tirâf etmiş, demiş ki: “Evet, Îsâ (as), Muhammed (asm)’dan haber veriyor.”⁷⁵

Hem Rum Meliki Mukavkıs nâmında Mısır hâkimi ve Yahudi âlimlerinin en meşhurlarından İbn-i Sûriyâ ve İbn-i Ahtâb ve onun kardeşi, Ka’b ibn-i Esed ve Zübeyr ibn-i Bâtîyâ gibi meşhur âlimler ve reisler, Müslüman olmadıkları halde itiraf edip demişler ki: “Evet, kitaplarımızda onun vasıfları vardır. Ondandır bahsediyorlar.”⁷⁶

Hem Yahudilerin meşhur âlimlerinden ve Hristiyanların meşhur papazlarından, önceden gelen kitaplarda Peygamberimiz (asm)’ın vasıflarını gördükten sonra inâdı terk edip îmâna gelmişlerdir. Peygamberimiz

⁷⁵. Beyhakî, *Delail-i Nübüvvet*, C 2, s. 80.

⁷⁶ Beyhakî, a.g.e.

(asm)'in özelliklerini Tevrat ve İncil'de başkalarına da göstermişler. Ve diğer Yahûdî ve Hristiyan âlimlerini onunla susturmuşlar.

Mesela: Meşhur Abdullâh ibn-i Selâm ve Vehb ibn-i Münebbih ve Ebû Yâsir ve Şâmûl -ki bu zât, Yemen meliki Tübba' zamanında idi. Tübba' nasıl gıyâben ve Hazret-i Muhammed (asm)'a peygamberlik gelmeden önce îmân etmiş, Şâmûl de öyle.⁷⁷ ve Sa'ye'nin iki oğlu olan Üseyd ve Sa'lebe ki, İbn-i Heyebân denilen Allah'ı tanıyan bir zât, peygamberlik gelmeden önce Benî Nadîr kabîlesine misafir olmuş. "Bir peygamberin gelmesi yakındır. Burası, yani Medine, onun hicret yeri olacaktır." demiş, orada vefat etmiş. Sonra o kabîle Resûl-ü Ekrem (asm) ile harb ettikleri zaman, Üseyd ve Sa'lebe meydana çıktılar. O kabîleye bağırđılar: "İbni'l-Heyebân'ın haber verdiği zât budur. Onunla harb etmeyiniz." Fakat onlar onları dinlemediler, belâlarını buldular.⁷⁸

Hem Yahudi âlimlerinden İbn-i Bünyâmîn ve Muhayrik ve Ka'bû'l-Ahbâr gibi çok Yahudî âlimleri, Peygamberimiz (asm)'ın vasıflarını kitaplarında gördüklerinden, îmâna gelmişler. Sâir îmâna gelmeyenleri de ilzam edip susturmuşlardır. Hem Hristiyan âlimlerinden, meşhur Bahîrâ-yı Râhib ki, Peygamberimiz (asm), Şam tarafına amcasıyla gittiği vakit on iki yaşında idi. Bahîrâ-yı Râhib, onun hatırı için Kureyşîleri da'vet etmiş. Baktı ki, kafîleye gölge eden bir parça bulut, daha kafîle yerinde gölge ediyor. "Demek aradığım adam orada kalmış." diyerek adam göndermiş, onu da getirmiş. Ebû Tâlib'e demiş: "Sen dön, Mekke'ye git. Yahûdîler hasetçidirler. Tevrat'da bunun vasıfları anlatılmıştır. Hıyânet ederler."⁷⁹

Hem Nestur-i Habeşe ve Habeş reisi olan Necâşî gibi, Peygamberimiz (asm)'ın vasıflarını kitaplarında gördükleri için beraberindekilerle birlikte îmân etmişler.

Hem Dağâtır isminde meşhur bir Hristiyan âlimi, Peygamberimiz (asm)'ın vasıflarını görmüş, îmân etmiş. Rumlar içinde ilân etmiş. Şehîd edilmiş.

⁷⁷ Beyhaki, a.g.e.

⁷⁸ Beyhaki, a.g.e.

⁷⁹ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 292.

Hem Hristiyan reislerinden Hâris ibn-i Ebî Şemirî'l-Gassânî ve Şam'ın büyük dîni reisleri ve melikleri, yani Sâhib-i İlbâ ve Hirakle ve İbn-i Nâtûr ve Cârûd gibi meşhur zâtlar, kitaplarında onun vasıflarını görmüşler. Ve îmân etmişler. Yalnız Hirakle, dünya saltanatı için îmânını gizlemiş.⁸⁰

Hem bunlar gibi, Selmânü'l-Fârisî, o da önceden Hristiyan idi. Peygamberimiz (asm)'ın vasıflarını o kitaplarda gördükten sonra onu arıyordu.⁸¹

Hem Temîm nâmında mühim bir âlim hem meşhur Habeş Reisi Necâşî, hem Habeş Hristiyanları, hem Nocrân papazları, hepsi ittifakla haber veriyorlar ki: "Biz Hazret-i Muhammed (asm)'ın vasıflarını kitaplarımızda gördük. Onun için îmâna geldik."⁸²

Üçüncü Huccet: İşte bir numûne olarak Tevrat, İncil, Zebur'un Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm'a âit âyetlerinin birkaç numûnesini göstereceğiz.

Birincisi: Zebur'da şöyle bir âyet var:

اللَّهُمَّ ابْعَثْ لَنَا مُقِيمَ السُّنَّةِ بَعْدَ الْفَرَّةِ

Mukîmü's-Sünne ise, ism-i Ahmedîdir. İncil'in âyeti,

قَالَ الْمَسِيحُ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى أَبِي وَابْعَثْ لَكُمْ الْفَارَقْلِيطَا

Yani "Ben gidiyorum, tâ size Faraklît gelsin. Yani Ahmed gelsin."

ÜÇÜNCÜ DELİL:

Numune olarak Tevrat, İncil, Zebur ve kütüb-i enbiyada geçen Peygamberimiz (asm)'a âit âyetlerden birkaçını göstereceğiz.

Birincisi: Zebur'da şöyle bir âyet var: "Ya Rabb, fetretten sonra, Mukîmü's-Sünne, sünneti yaşatacak zatı, gönder." Mukîmü's-Sünne

⁸⁰ A.g.e.

⁸¹ A.g.e., s. 293.

⁸² A.g.e.

ise, Peygamberimiz (asm) ismidir. İncil'in bir âyeti, "Ben gidiyorum, tâ size Faraklît gelsin. Yani Ahmed gelsin."

İncil'in ikinci bir âyeti,

إِنِّي أَطْلُبُ مِنْ رَبِّي فَارْقَلِيظًا يَكُونُ مَعَكُمْ إِلَى الْأَبَدِ

Yani "Ben Rabb'imden, hakkı bâtıldan fark eden bir peygamberi istiyorum. Ki ebede kadar beraberinizde bulunsun." Faraklît,

الْفَارِقُ بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ

ma'nâsında, Peygamber'in o kitaplarda ismidir.

İncil'in ikinci bir âyeti, "Ben Rabb'imden, hakkı bâtıldan ayıran bir peygamberi istiyorum. Ki ebede kadar beraberinizde bulunsun."⁸³ Faraklît, hakkı batıldan ayıran ma'nâsında, Peygamber'in o kitaplarda ismidir.

Tevrat'ın âyeti,

إِنَّ اللَّهَ قَالَ لِإِبْرَاهِيمَ إِنَّ هَاجَرَ تِلْدٌ وَيَكُونُ مِنْ وَلَدِهَا مَنْ يَدُهُ فَوْقَ الْجَمِيعِ
وَيَدُ الْجَمِيعِ مَبْسُوطَةٌ إِلَيْهِ بِالْحُشُوعِ

Yani "Hazret-i İsmâîl'in vâlidesi olan Hâcer, evlâd sâhibesi olacak. Ve onun evlâdından öyle birisi çıkacak ki, o veledin eli umumun fevkinde olacak. Ve umumun eli huşû' ve itâatle ona açılacak." Tevrat'ın ikinci bir âyeti,

وَقَالَ يَا مُوسَى إِنِّي مُقِيمٌ لَّهُمْ نَبِيًّا مِنْ بَنِي إِخْوَتِهِمْ مِثْلَكَ وَأُجْرِي قَوْلِي فِي
فِيهِ وَالرَّجُلُ الَّذِي لَا يَقْبَلُ قَوْلَ النَّبِيِّ الَّذِي يَتَكَلَّمُ بِاسْمِي فَأَنَا أَنْتَقِمُ مِنْهُ

Yani "Benî-İsrail'in kardeşleri olan Benî-İsmail'den, senin gibi bir nebî göndereceğim. Ben sözümü onun ağzına koyacağım. Benim vahyimle konuşacak. Onu kabul etmeyene azab vereceğim."

⁸³ Benzer ifade için bkz. Yuhanna İncili, bab 14, ayet 17.

Tevrat'ın âyeti, “Hazret-i İsmâîl'in vâlidesi olan Hâcer, evlâd sâhibesi olacak. Ve onun evlâdından öyle birisi çıkacak ki, o veledin eli umumun üstünde olacak. Ve umumun eli huşû' ve itâatle ona açılacak.”

Tevrat'ın ikinci bir âyeti, “İsrailoğullarının kardeşleri olan İsmailoğullarından, senin gibi bir peygamber göndereceğim. Ben sözümü onun ağzına koyacağım. Benim vahyimle konuşacak. Onu kabul etmeyene azab vereceğim.”

Tevrat'ın üçüncü bir âyeti,

قَالَ مُوسَى رَبِّ اِنِّى اَجِدُ فِي التَّوْرَةِ اُمَّةٌ هُمْ خَيْرُ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ
يَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ فَاَجْعَلْهُمْ اُمَّتِىْ قَالَ
تِلْكَ اُمَّةٌ مُّحَمَّدٍ

Tevrat'ın üçüncü bir âyeti: “Musa (as) dedi ki: Ben Tevrat'ta insanlar (ın iyiliği) için (ortaya) çıkarılmış ümmetlerin en hayırlısı olan, iyiliği emreden kötülükten alıkoyan ve Allah'a iman eden bir ümmet görüyorum. Onu benim ümmetim eyle. (Allah) buyurdu ki: O Muhammed⁸⁴ ümmetidir.”⁸⁵

Zebur'un âyeti,

يَا دَاوُدُ يَا بَعْدَكَ نَبِيٌّ يَسْمٰى اَحْمَدَ وَمُحَمَّدًا صَادِقًا سَيِّدًا اُمَّتُهُ مَرْحُومَةٌ

“Ey Davut, senden sonra Ahmed, Muhammed, Sadık ve Seyyid isimleri ile anılacak bir Peygamber gelecek. Onun ümmeti rahmete mazhar olacak.”⁸⁶

Hem Abâdile-i Seb'a'dan ve kütüb-ü sâbıkada çok tedkîkât yapan Abdullâh ibn-i Amr İbnî'l-Âs ve meşhur ulemâ-yı Yehûddan en evvel

⁸⁴ İhtâr: Muhammed ismi o kitaplarda 'Müşeffah' ve 'el-Münhamennâ' ve 'Hımyâtâ' gibi Süryânî isimler sûretinde, 'Muhammed' ma'nâsındaki İbrânî isimleriyle gelmiş. Yoksa açık olarak Muhammed ismi az vardı. Onları da haset eden kıskanç Yahûdiler tahrîf edip değiştirmişler.

⁸⁵ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 293.

⁸⁶ A.g.e., s. 294.

İslâm'a gelen Abdullâh ibn-i Selâm ve meşhur Ka'bû'l-Ahbâr denilen Benî-İsrâîl'in allâmelerinden, o zamanda daha çok tahrîfâta uğramayan Tevrat'da aynen şu gelecek âyeti i'lân ederek göstermişler.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَحِزْرًا لِلْأُمِّيِّينَ أَنْتَ عَبْدِي
وَرَسُولِي سَمِيعُكَ الْمُتَوَكِّلَ لَيْسَ بِفِظٍّ وَلَا غَلِيظٍ وَلَا صَخَابٍ فِي الْأَسْوَاقِ
وَلَا يَدْفَعُ بِالسَّيِّئَةِ السَّيِّئَةَ بَلْ يَعْفُوا وَيَعْفُوا لَنْ يَقْبِضَهُ اللَّهُ حَتَّى يَقِيمَ بِهِ الْمِلَّةَ
الْعَوَجَاءَ بَأَنْ يَقُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Hem meşhur yedi Abdullahlardan ve geçmiş kitaplarda çok inceleme yapan Abdullâh ibn-i Amr İbnî'l-Âs ve meşhur Yahudi âlimlerinden en evvel İslâm'a gelen Abdullâh ibn-i Selâm ve meşhur Ka'bû'l-Ahbâr denilen Benî-İsrâîl'in en büyük âlimlerinden, o zamanda daha çok değişikliğe uğramayan Tevrat'da aynen şu gelecek âyeti i'lân ederek göstermişler. Âyetin bir parçası şudur ki: Cenab-ı Hak Mûsâ (as) ile Tur dağında konuştuktan sonra, gelecek peygambere hitâben şöyle diyor: "Ey Peygamber! Şüphesiz ki, biz seni bir şahid, bir müjdeci, bir korkutucu ve okuma-yazma bilmeyenler için bir sığınak olarak gönderdik. Sen katı kalpli, kaba davranan ve çarşı pazarlarda bağırıp çağıran biri değilsin." Musa (as)'a hitaben de "O kötülüğe kötülükle karşılık vermez. Bilakis affeder ve bağışlar. Eğrilmiş olan milletler onunla doğrultulur. Onlar Allah'tan başka bir ilah yoktur deyinceye kadar, Allah onun ruhunu almaz."⁸⁷

Tevrat'ın bir âyeti daha,

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ مَوْلَدُهُ بِمَكَّةَ وَهَجَرْتُهُ بِطَيْبَةَ وَمُلْكُهُ بِالشَّامِ وَأَمَّتُهُ
الْحَمَادُونَ

⁸⁷ A.g.e.

İşte şu âyetle Muhammed lafzı, Muhammed ma'nâsında Süryânî bir isimde gelmiştir.

Tevrat'ın bir âyeti de: "Muhammed (asm) Allah'ın Rasûlüdür. Onun doğum yeri Mekke, hicret yeri Medine, mülkü ise Şam diyarıdır. Ümmeti ise hamd edici kimselerdir."⁸⁸ İşte bu âyetle Muhammed lafzı, Muhammed ma'nâsında Süryânî bir isimde gelmiştir.

Tevrat'ın diğer bir âyeti daha,

أَنْتَ عَبْدِي وَرَسُولِي سَمِيَّتَكَ الْمُتَوَكَّلَ

İşte şu âyetle, Benî-İshak'ın kardeşleri olan Benî-İsmail'den, Hazret-i Mûsâ'dan (as) sonra gelen peygambere hitâb ediyor.

Tevrat'ın diğer bir âyeti, "Sen benim kulum ve Rasûlümsün. Seni 'Mütevekkil' diye isimlendirdim."⁸⁹ İşte şu âyetle, Benî-İshak'ın kardeşleri olan Benî-İsmail'den, Hazret-i Mûsâ (as)'dan sonra gelen peygambere hitâb ediyor.

Tevrat'ın diğer bir âyeti daha,

عَبْدِي الْمُخْتَارُ لَيْسَ بِغَضٍّ وَلَا غَلِيظٍ

İşte Muhtar'ın ma'nâsı Mustafa'dır, hem ism-i Nebevîdir.

Tevrat'ın diğer bir âyeti "O muhtar (seçilmiş) kulumdur. Katı kalpli ve kaba birisi değildir." İşte Muhtar'ın ma'nâsı Mustafa'dır, hem Peygamberimiz (asm)'ın ismidir.

İncil'de İsa'dan (as) sonra gelen ve İncil'in birkaç âyetinde 'Âlem Reisi' ünvanıyla müjde verdiği nebînin ta'rîfine dâir,

مَعَهُ قَضِيبٌ مِنْ حَدِيدٍ يُقَاتِلُ بِهِ وَأُمَّتُهُ كَذَلِكَ

⁸⁸ A.g.e.

⁸⁹ A.g.e.

İşte şu âyet gösteriyor ki, sâhibü's-seyf ve cihada me'mur bir peygamber gelecektir. قَضِيبٌ حَدِيدٌ kılıç demektir. Hem ümmeti de onun gibi sâhibü's-seyf, yani cihada me'mur olacağını Sûre-i Feth'in âhîrinde,

وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْطَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ
سُقُوهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ

âyeti, İncil'in şu âyeti gibi, başka âyetlerine işaret edip Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, sâhibü's-seyf ve cihada me'mur olduğunu İncil ile beraber i'lân ediyor.

İncil'de Îsâ (as)'dan sonra gelen ve İncil'in birkaç âyetinde 'Âlemin Reisi' ünvanıyla müjdelenen peygamberin ta'rîfine dâir, "onun beraberrinde savaşmak için bir kılıç bulunacak. Ümmeti de öyle olacak."⁹⁰ İşte şu âyet gösteriyor ki, kılıç sahibi ve cihad ile emredilmiş bir peygamber gelecektir. Hem ümmeti de onun gibi sâhibü's-seyf, yani cihada me'mur olacağını Sûre-i Feth'in sonundaki, "İncil'deki vasıfları ise bir ekin gibidir ki, filizlerini çıkarmış sonra onu kuvvetlendirmiş. Sonra kalınlaşmış da gövdesi üzerinde dikilmiştir. (Bu hal) ekincilerin hoşuna gider. (Sahabeler hakkındaki bu benzetme) kâfirleri onlarla öfkelen-dirmek içindir."⁹¹ âyeti, İncil'in yukarıdaki âyeti gibi, başka âyetlerine işaret edip Muhammed (asm)'ın, kılıç sahibi ve cihada me'mur olduğunu İncil ile beraber i'lân ediyor.

Tevrat'ın Beşinci Kitab'ının Otuz Üçüncü Bâb'ında şu âyet var: "Hakk Teâlâ Tûr-u Sînâ'dan ikbâl edip bize Sâîr'den tulû' etti ve Fârân Dağlarında zâhîr oldu." İşte şu âyet, nasıl ki "Tûr-u Sînâ'da ikbâl-i Hakk" fıkrasıyla nübüvvet-i Mûseviyeyi (as) ve Şam dağlarından ibâret olan "Sâîr'den tulû'-u Hakk" fıkrasıyla nübüvvet-i İseviyeyi (as) ihbâr eder. Öyle de bil'ittifâk Hicaz dağlarından ibâret olan "Fârân dağlarından zuhûr-u Hakk" fıkrasıyla, bizzarûre risâlet-i Ahmediyeyi (asm) haber veriyor.

⁹⁰ Kadı İyaz, Şifa-yı Şerif, s. 263.

⁹¹ Fetih Suresi, 29. âyet.

Tevrat'ın Beşinci Kitab'ının Otuz Üçüncü Bâb'ında şu âyet var: "Hak Teâlâ Tûr-u Sînâ'dan ikbâl edip bize Sâîr'den tulû' etti ve Fârân dağlarında zâhir oldu." İşte şu âyet, nasıl ki "Tûr-u Sînâ'da İkbâl-i Hak" fıkrasıyla Musa (as)'ın peygamberliğini ve Şam dağlarından ibâret olan "Sâîr'-den tulû'-u Hak" fıkrasıyla İsa (as)'ın peygamberliğini hatırlatır. Öyle de ittifakla Hicaz dağlarından ibâret olan "Fârân dağlarından Zuhûr-u Hak" fıkrasıyla, zaruri olarak Hazret-i Muhammed (asm)'in peygamberliğini haber veriyor.

Hem Sûre-i Feth'in âhirinde ذَٰلِكَ مِّنْهُمْ فِي التَّوْرَةِ hükmünü tasdîkan,

Tevrat'da Fârân dağlarından zuhûr eden peygamberin Sahâbeleri hakkında şu âyet var: "Kudsîlerin bayrakları beraberindedir. Ve anın sağındadır." Kudsîler nâmıyla tavsîf eder. Yani "Onun Sahâbeleri kudsî, sâlih evliyâlardır."

Hem Sûre-i Feth'in âhirinde: "Bu onların Tevrat'taki vasıflarıdır." ⁹² hükmünü tasdîkan, Tevrat'ta Fârân dağlarından ortaya çıkan peygamberin Sahâbeleri hakkında şu âyet var: "Kudsîlerin bayrakları beraberindedir. Ve onun sağındadır." Kudsîler nâmıyla tavsîf eder. Yani "Onun Sahâbeleri kudsî, sâlih evliyâlardır."

Eş'iyâ peygamberin (as) kitabında, Kırk İkinci Bâb'ında, şu âyet vardır: "Hakk Sübhânehû âhîr zamânda, kendinin istifâ-gerde ve bergüzîdesi kulunu ba's edecek. Ve ona Rûhu'l-Emîn Hazret-i Cibrîl'i (as) yollayıp dîn-i îlâhîsini ona ta'lîm ettirecek. Ve o dahi Rûhu'l-Emîn'in ta'lîmi ve cihle nâsa ta'lîm eyleyecek ve beynennâs hak ile hükmedecektir. O bir nûrdur. Halkı zulûmâtta çıkaracaktır. Rabb'in bana kablelvukû' bildirdiği şeyi, ben de size bildiriyorum." İşte şu âyet, gâyet sarîh bir sûrette Âhîr zamân Peygamberi olan Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsâfını beyân ediyor.

Eş'iyâ Peygamber (as)'ın kitabında, Kırk İkinci Bâb'ında, şu âyet vardır: "Hak Sübhânehû (münezzeh olan Cenab-ı Hak) âhîr zamânda, kendinin istifâ-gerde (seçtiği) ve bergüzîdesi (üstün kıldığı) kulunu ba's edecek (gönderecek). Ve ona Rûhu'l-Emîn, Hazret-i Cibrîl (as)'ı yollayıp dîn-i îlâhîsini ona ta'lîm ettirecek (İlahi dini ona öğretecek). Ve o dahi

⁹² Fetih Suresi, 29. ayet.

Rûhu'l-Emîn'in ta'lîmi vecihle nâsa ta'lîm eyleyecek (Cebrail (as) O'na öğrettiği tarzda, O da insanlara öğretecektir) ve beynennâs (insanların arasında) hak ile hükmedecektir. O bir nûrdur. Halkı zulûmâtta (karanlıktan) çıkaracaktır. Rabb'in bana kable'l-vuku (ortaya çıkmadan önce) bildirdiği şeyi, ben de size bildiriyorum." İşte şu âyet, gâyet açık bir sûrette Âhîrzamân Peygamberi olan Muhammed (asm)'in evsâfını beyân edip açıklıyor.

‘Mişâil’ nâmıyla müsemmâ Mîhâil (as) peygamberin kitabının Dördüncü Bâb’ında şu âyet var: “Âhîrzamânda bir ümmet-i merhûme kâim olup, orada Hakk’a ibâdet etmek üzere mübârek dağı ihtiyâr ederler. Ve her iklimden orada birçok halk toplanıp Rabb-i Vâhid’e ibâdet ederler. Ona şirk etmezler.” İşte şu âyet, zâhir bir sûrette dünyanın en mübârek dağı olan Cebel-i Arafât ve orada her iklimden gelen hacıların tekbîr ve ibâdetlerini ve ‘ümmet-i merhûme’ nâmıyla şöhret-şîâr olan ümmet-i Muhammediyeyi (asm) ta’rîf ediyor.

‘Mişâil’ nâmıyla müsemmâ Mîhâil (as) Peygamberin kitabının Dördüncü Bâb’ında şu âyet var: “Âhîrzamânda bir ümmet-i merhûme kâim olup (kendine merhamet edilen ümmet ortaya çıkar), orada Hakk’a ibâdet etmek üzere mübârek dağı ihtiyâr ederler (seçerler). Ve her iklimden orada birçok halk toplanıp Rabb-i Vâhid’e (bir olan Allah’a) ibâdet ederler. Ona şirk etmezler (ortak koşmazlar).” İşte şu âyet, açık bir sûrette dünyanın en mübârek dağı olan Arafât dağı ve orada her iklimden gelen hacıların tekbîr ve ibâdetlerini ve ‘ümmet-i merhûme’ nâmıyla şöhret-şîâr (meşhur) olan ümmet-i Muhammediye (asm)’ı ta’rîf ediyor.

Zebur’da Yetmiş İkinci Bâb’ında şu âyet vardır: “Bahirden bahre mâlik ve nehirlerden arzın makta’ ve müntehâsına kadar mâlik ola. Ve kendisine Yemen ve Cezayir mülûkü hediyeler götüröler. Ve padişahlar ana secde ve inkiyâd edeler. Ve her vakit ona salât ve her gün kendisine bereketle duâ oluna. Ve envârı Medine’den münevver ola. Ve zikri ebedü'l-âbâd devam ede. Anın ismi, şemsin vücûdundan evvel mevcûddur. Anın adı güneş durdukça münteşir ola.”

İşte şu âyet, pek âşikâr bir tarzda Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm’ı tavsîf eder. Acaba Hazret-i Dâvud Aleyhisselâm’dan sonra Muham-

med-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka hangi nebî gelmiş ki, şarktan garba kadar dinini neşretmiş ve mülûkû cizyeye bağlamış ve padişahları kendine secde eder gibi bir inkıyâd altına almış ve hergün nev'-i beşerin humsunun salavât ve duâlarını kendine kazanmış ve envârî Medine'den parlamış kim var? Kim gösterilebilir?

Zebur'da Yetmiş İkinci Bâb'ında şu âyet vardır: “Bahirden bahre mâlik (denizden denize sahip) ve nehirlerden arzın makta' ve müntehasına (bitiş ve sonuna) kadar mâlik ola. Ve kendisine Yemen ve Cezayir mülûkû hediyeler götüreler. Ve padişahlar ana secde ve inkıyâd edeler. (Boyun eğip dinlerler) Ve her vakit ona salât (salavat-ı şerife) ve her gün kendisine bereketle duâ oluna. Ve envârî (nurları) Medine'den münevver ola (parlaya). Ve zikri ebedü'l-âbâd (O'nu anmak sonsuza kadar) devam ede. Anın ismi, şemsin vücudundan evvel mevcûddur (güneşin varlığından önce vardır). Anın adı güneş durdukça münteşir (yayılmış) ola.”

İşte şu âyet, pek âşikâr bir tarzda Fahr-i Âlem (asm)'ı tarif edip vasıflandırır. Acaba Hazret-i Dâvud (as)'dan sonra Muhammed-i Arabî (asm)'dan başka hangi peygamber gelmiş ki, doğudan batıya kadar dinini neşretmiş ve kralları vergiye bağlamış ve padişahları kendine secde eder gibi bir itaat altına almış ve her gün insanların beşte birinin salavât ve duâlarını kendine kazanmış ve nuru Medine'den parlamış kim var? Kim gösterilebilir?

Hem Türkçe Yuhanna İncil'inin On Dördüncü Bâb ve otuzun-cu âyeti şudur: “Artık sizinle çok söyleşmem. Zîrâ bu âlemin reisi geliyor. Ve bende anın nesnesi aslâ yoktur.” İşte ‘Âlemin Reisi’ ta'bîri, Fahr-i Âlem demektir. Fahr-i Âlem ünvanı ise, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın en meşhur ünvanıdır.

Hem Türkçe Yuhanna İncil'inin On Dördüncü Bâb ve Otuzuncu âyeti şudur: “Artık sizinle çok söyleşmem. Zîrâ bu âlemin reisi geliyor. Ve bende anın (O'nun) nesnesi aslâ yoktur.” İşte ‘Âlemin Reisi’ ta'bîri ise, Fahr-i Âlem yani âlemin onunla iftirhar ettiği zât demektir. Fahr-i Âlem ise, Muhammed-i Arabî (asm)'ın en meşhur ismidir.

Yine İncil-i Yuhanna, On Altıncı Bâb ve yedinci âyeti şudur: “Ama ben size hakkı söylüyorum. Benim gittiğim, size fâidelidir. Zîrâ ben gitme-

yince tesellici size gelmez.” İşte bakınız. Reîs-i Âlem ve insanlara hakîkî teselli veren Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm’dan başka kimdir? Evet, Fahr-i Âlem odur. Ve fânî insanları i’dâm-ı ebedîden kurtarıp teselli veren odur.

Yine İncîl-i Yuhanna, On Altıncı Bâb ve Yedinci âyeti şudur: “Ama ben size hakkı söylüyorum. Benim gittiğim, size fâidelidir. Zîrâ ben gitmeyince Tesellici size gelmez.” İşte bakınız. Reîs-i Âlem ve insanlara hakîkî teselli veren Muhammed-i Arabî (asm)’dan başka kimdir? Evet, Fahr-i Âlem odur. Ve ölümün ebedi bir yokluk olmadığını ispat etmekle, fânî insanları ebedî idamdan kurtarıp teselli veren odur.

Hem İncîl-i Yuhanna, On Altıncı Bâb sekizinci âyeti: “Ol dahi geldikte, dünyayı günaha dâir, salâha dâir ve hükme dâir ilzâm edecektir.” İşte dünyanın fesâdını salâha çeviren ve günahlardan ve şirkten kurtaran ve siyâset ve hâkimiyet-i dünyâyı tebdîl eden, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm’dan başka kim gelmiş?

Hem İncîl-i Yuhanna, On Altıncı Bâb Sekizinci âyeti: “Ol dahi geldikte, dünyayı günaha dâir, salâha dâir ve hükme dâir ilzâm edecektir.” İşte dünyanın fesâdını salâha çeviren ve günahlardan ve şirkten kurtaran ve siyâset ve hâkimiyet-i dünyâyı değiştiren, Muhammed-i Arabî (asm)’dan başka kim gelmiş?

Hem İncîl-i Yuhanna, On Altıncı Bâb on birinci âyet: “Zîrâ bu âlemin reisinin gelmesinin hükmü gelmiştir.” İşte Âlemin Reisi, (Hâşiye) elbette Seyyidü’l-Beşer olan Ahmed; Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm’dır. Hem İncîl-i Yuhanna, On İkinci Bâb ve on üçüncü âyet: “Ama ol Hakk ruhu geldiği zaman, sizi bilcümle hakîkate irşâd edecektir. Zîrâ kendisinden söylemeyip, bilcümle işittiğini söyleyerek gelecek nesnelerden size haber verecek.” İşte bu âyet sarîhtir. Acaba umum insanları birden hakîkate da’vet eden ve her haberini vahiyden veren ve Cebrâîl’den (as) işittiğini söyleyen ve kıyâmet ve âhiretten tafsîlen haber veren Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm’dan başka kimdir? Ve kim olabilir?

Hem İncîl-i Yuhanna, On Altıncı Bâb On Birinci âyet: “Zîrâ bu âlemin reisinin gelmesinin hükmü gelmiştir.” İşte Âlemin Reisi,(Hâşiye)⁹³ el-bette insanların Efendisi olan Ahmed; Muhammed (asm)’dır.

Hem İncîl-i Yuhanna, On İkinci Bâb ve On Üçüncü âyet: “Ama ol Hak ruhu (Allah’ın elçisi) geldiği zaman, sizi bilcümle hakîkate irşâd edecektir. Zîrâ kendisinden söylemeyip, bilcümle işittiğini söyleyerek gelecek nesnelerden size haber verecek.” İşte bu âyet açıktır. Acaba umum insanları birden hakîkate da’vet eden ve her haberini vahiyden veren ve Cebrâîl (as)’dan işittiğini söyleyen ve kıyâmet ve âhiretten ayrıntılı olarak haber veren Muhammed-i Arabî (asm)’dan başka kimdir? Ve kim olabilir?

Hem kütüb-ü enbiyâda, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm’ın Muhammed, Ahmed, Muhtar ma’nâsında Süryânî ve İbrânî isimleri var. İşte Hazret-i Şuayb’ın suhufunda ismi, Muhammed ma’nâsında ‘Müşeffah’tır. Hem Tevrat’da yine Muhammed ma’nâsında “el-Münhamennâ” , hem Nebiyyü’l-Haram ma’nâsında “Hımyâtâ” Zebur’da “el-Muhtâr” ismiyle müsemmâdır. Yine Tevrat’da “el-Hâtemü’l-Hâtem”, hem Tevrat’da ve Zebur’da “Mukîmü’s-Sünne”, hem Suhuf-u İbrâhîm ve Tevrat’da “Mazmaz”dır. Hem Tevrat’da “Ahyed”dir. Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm demiş:

اِسْمِي فِي الْقُرْآنِ مُحَمَّدٌ وَفِي الْإِنْجِيلِ أَحْمَدُ وَفِي التَّوْرَةِ أَحِيدُ

buyurmuştur.

Hem peygamberlerin kitaplarında, Resûl-ü Ekrem (asm)’ın Muhammed, Ahmed, Muhtar ma’nâsında Süryânî ve İbrânî isimleri var. İşte Hazret-i Şuayb’ın suhufunda ismi, Muhammed ma’nâsında ‘Müşeffah’tır.⁹⁴

Hem Tevrat’da yine Muhammed ma’nâsında “el-Münhamennâ”, hem Nebiyyü’l-Haram ma’nâsında “Hımyâtâ” Zebur’da “el-Muhtâr” ismiyle

⁹³ Hâşiye: Evet, o zât öyle bir Reis ve Sultan’dır ki, bin üç yüz elli senede ve asırların çoğunda ve her bir asırda, en az üç yüzelli milyon kendine tabi’ olan ümmeti var. Tam bir teslimiyet ve itaatle emirlerini yerine getirirler. Her gün ona salavat-ı şerife getirmekle biatlarını yenilerler.

⁹⁴ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 296.

isimlendirilmiştir. Yine Tevrat'da “el-Hâtemü'l-Hâtem”, hem Tevrat'ta ve Zebur'da “Mukîmû's-Sünne”, hem Suhuf-u İbrâhîm ve Tevrat'da “Mazmaz”dır. Hem Tevrat'ta “Ahyed”dir.⁹⁵

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: اِسْمِي فِي الْقُرْآنِ: مُحَمَّدٌ، وَفِي الْإِنْجِيلِ:
أَحْمَدُ، وَفِي التَّوْرَةِ: أَحِيدُ

“İsmim Kur'an-ı Kerim'de Muhammed, İncil'de Ahmed, Tevrat'ta ise Ahyed'dir.”⁹⁶ buyurmuştur.⁹⁷

Hem İncil'de, esmâ-yı Nebeviyeden *صَاحِبُ الْقَضِيبِ وَالْهَرَاوَةِ* yani seyf ve asâ sâhibi. Evet, sâhibü's-seyf enbiyâlar içinde en büyüğü, ümmetiy-le, cihada me'mur Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dır. Yine İncil'de Sâhibü't-Tâc'dır. Evet, Sâhibü't-Tâc ünvanı, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a mahsûstur. Tâc “imâme” yani sarık demektir. Eski zamanda milletler içinde, milletçe umumiyet i'tibâriyle sarık ve agel saran kavm-i Arabdır. İncil'de “Sâhibü't-Tâc” kat'î olarak Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm demektir. Hem İncil'de “el-Bâraklît” veyahud “el-Fâraklît” ki, İncil tefsîrlerinde hak ve bâtılı birbirinden tefrîk eden hakperest ma'nâsı verilmiş ki, sonra gelecek insanları hakka sevk edecek zâtın ismidir.

Hem İncil'de, Peygamberimiz (asm)'ın isimlerinden kılıç ve asâ sâhibi denilmiş.⁹⁸ Evet, kılıç sahibi peygamberler içinde en büyüğü, ümmetiy-le, cihada me'mur Resûl-ü Ekrem (asm)'dır. Yine İncil'de Sâhibü't-Tâc'dır.⁹⁹ Evet, Sâhibü't-Tâc ünvanı, Resûl-ü Ekrem (asm)'a mahsûstur. Tâc “imâme” yani sarık demektir. Eski zamanda milletler içinde, milletçe umumiyet i'tibâriyle sarık ve agel saran Arab kavmidir. İncil'de “Sâhibü't-Tâc” kat'î olarak Resûl-ü Ekrem (asm) demektir.

⁹⁵ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 297.

⁹⁶ Müttaki el-Hindî, Kenzü'l-Ummal fi-Süneni'l-Ekval ve'l-Efal, Kitabü'l-İman ve'l-İslam, Kısmü'l-Ekval, C 1, s. 115, Hadis No:1017.

⁹⁷ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 297.

⁹⁸ A.g.e.

⁹⁹ A.g.e.

Hem İncil’de “el-Bâraklît” veyahud “el-Fâraklît” ki, İncil tefsîrlerinde hak ve bâtılı birbirinden ayıran haktan ayrılmayan ma’nâsı verilmiş ki, sonra gelecek insanları hakka sevk edip yönlendirecek zâtın ismidir.

İncil’in bir yerinde Îsâ Aleyhisselâm demiş: “Ben gideceğim. Tâ dünyanın reisi gelsin.” Acaba Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm’dan sonra dünyanın reisi olacak ve hak ve bâtılı fark ve temyîz edip Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm’ın yerinde insanları irşâd edecek, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm’dan başka kim gelmiştir? Demek Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm ümmetine dâimâ müjde ediyor ve haber veriyor ki: “Birisi gelecek. Bana ihtiyaç kalmayacak. Ben onun bir mukaddimesiyim ve müjdecisiyim.” Nasıl ki şu âyet-i kerîme:

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا
بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

(Hâşiye) Evet, İncil’de Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm çok def’alar ümmetine müjde veriyor. İnsanların en mühim bir reisi geleceğini ve o zâtı da bazı isimler ile yâd ediyor. O isimler elbette Sûryânî ve İbrânîdirler. Ehl-i tahkîk görmüşler. O isimler Ahmed, Muhammed Fâriku’n-Beyne’l-Hakk-ı ve’l-Bâtıl ma’nâsındadırlar. Demek Îsâ Aleyhisselâm çok def’a Ahmed Aleyhissalâtü Vesselâm’dan beşâret veriyor.

İncil’in bir yerinde Îsâ (as) demiş: “Ben gideceğim. Tâ dünyanın reisi gelsin.” Acaba Hazret-i Îsâ (as)’dan sonra dünyanın reisi olacak ve hak ve bâtılı fark ve ayırt edip Hazret-i Îsâ (as)’ın yerinde insanlara doğru yolu gösterecek, Resûl-ü Ekrem (asm)’dan başka kim gelmiştir? Demek Hazret-i Îsâ (as) ümmetine dâimâ müjde ediyor ve haber veriyor ki: “Birisi gelecek. Bana ihtiyaç kalmayacak. Ben onun bir öncüsüyüm ve müjdecisiyim.”

Nasıl ki şu âyet-i kerîme: “Hani Meryemoğlu Îsâ: ‘Ey İsrâiloğulları! Muhakkak ki ben, benden önce (gönderilmiş) olan Tevrât’ı tasdik edici ve benden sonra gelecek ismi Ahmed olan bir peygamberi müjdeleyici olmak üzere size Allah’ın (gönderdiği) bir peygamberiyim!’¹⁰⁰ demişti.

¹⁰⁰ Saff Suresi, 6. âyet.

(Hâşiye)¹⁰¹ Evet, İncil’de Hazret-i Îsâ (as) çok def’alar ümmetine müjde veriyor. İnsanların en mühim bir reisi geleceğini ve o zâtı da bazı isimler ile yâd ediyor. O isimler elbette Süryânî ve İbrânîdirler. Ehl-i tahkîk görmüşler. O isimler; Ahmed, Muhammed, Fâriku’n-beyne’l-Hakk-ı ve’l-Bâtıl (hakk ve batılı birbirinden ayıran) manasındadırlar. Demek İsa (as) çok defa Ahmed (asm)’ın geleceğini müjde veriyor.

Suâl: Eğer desen: “Neden Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm her nebîden ziyâde müjde veriyor, başkalar yalnız haber veriyorlar, müjde sûreti azdır?”

Elcevab: Çünkü Ahmed Aleyhissalâtü Vesselâm, Îsâ Aleyhisselâm’ı Yahûdîlerin müdhiş tekzîbinden ve müdhiş iftirâlarından ve dinini müdhiş tahrîfâtan kurtarmakla beraber, Îsâ Aleyhisselâm’ı tanımayan Benî-İsrail’in suûbetli şerîâtına mukâbil, suhûletli ve câmi’ ve ahkâmca şerîât-ı İseviyenin noksânını ikmâl edecek bir şerîât-ı âliyye sâhibdir. İşte onun için çok def’a, “Âlemin Reisi geliyor.” diye müjde veriyor. İşte Tevrat, İncil, Zebur’da ve sâir suhuf-u enbiyâda çok ehemmiyetle, âhirden gelecek bir peygamberden bahisler var. Çok âyetler var. Nasıl bir kısım numûnelerini gösterdik. Hem çok nâmlar ile o kitaplarda mezkûrdur. Acaba bütün bu kütüb-ü enbiyâda, bu kadar ehemmiyetle, mükerrer âyetlerde bahsettikleri Âhîrzamân Peygamberi, Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm’dan başka kim olabilir?

Suâl: Eğer denilse: “Neden Hazret-i Îsâ (as) her peygamberden daha çok Peygamberimiz (asm)’ı müjde veriyor, başkaları yalnız haber veriyorlar, müjde sûreti azdır?”

¹⁰¹ **Hâşiye:** **لِلْحَامِدُونَ أَشْهُ** (Ümmeti hamd eden kimselerdir) Seyyâh-ı meşhur, Evliyâ Çelebi, Hazret-i Şem’un-u Safâ’nın türbesinde, ceylan derisinde yazılı İncil-i Şerif’te bu gelen âyeti okumuştur. Resûl-ü Ekrem (asm) hakkında nâzil olan âyet: (يُونُ) bir oğlan) (لَوْغَسِلِينَ) yani İbrahim neslinden ola) (پروفتون) Peygamber ola) (یا) olmaya) (افزولات) (مواپیت) Ahmed Muhammed ola) (تورمین) O’nun mübârek adı) (ایسغدوس) O’na uyanlar) (تاکردیس) bu cihan ıssı olalar) (بیست) dahi ol cihan ıssı ola).

Hâşiye: Bu (مَوَاطِيتُ) kelimesi (مَدُّ) ‘den ve (مَدُّ) dahi (مُحَمَّدُ) ‘den tahrîf edilmiş. O isimler Ahmed, Muhammed Fâriku’n-Beyne’l-Hakk-ı ve’l-Bâtıl ma’nâsındadırlar. Demek Îsâ (as) çok def’a Ahmed (asm)’dan beşâret veriyor.

Elcevab: Çünkü Ahmed (asm), Îsâ (as)'ı Yahûdîlerin müdhiş yalanlamalarından ve müdhiş iftirâlarından ve dinini müthiş bozulmalardan kurtarmakla beraber, Îsâ (as)'ı tanımayan Benî-İsrail'in yaşanması zor olan şeriatına karşılık, kolay ve toplayıcı ve hükümleri İsa (as)'ın şeriatının eksikliklerini tamamlayacak yüce bir şeriata sâhiptir. İşte onun için çok def'a, "Âlemin Reisi geliyor." diye müjde veriyor.

İşte Tevrat, İncil, Zebur'da ve sâir suhuf-u enbiyâda çok ehemmiyetle, sonradan gelecek bir peygamberden bahisler var. Çok âyetler var. Nasıl bir kısım numûnelerini gösterdik. Hem çok nâmlar ile o kitaplarda zikredilmiştir. Acaba bütün bu peygamberlerin kitaplarında, bu kadar ehemmiyetle, âyetlerde tekrar tekrar bahsettikleri Âhîrzamân Peygamberi, Hazret-i Muhammed (asm)' dan başka kim olabilir?

İrhâsâtan ve delâil-i nübüvvetten maksad şudur ki: Bi'set-i Ahmediyeden (asm) evvel zaman-ı fetrette kâhinler, hem o zamanın bir derece evliyâ ve ârif-i billâh olan bir kısım insan-ları, Resûl-ü Ekrem Aleyhis-salâtü Vesselâm'ın geleceğini haber vermişler ve ihbârlarını da neşretmişler. Şiirleri ile gelecek asırlara bırakmışlar. Onlar çoktur. Biz ehl-i siyer ve tarihin nakil ve kabul ettikleri meşhur ve münteşir olan bir kısmını zikredeceğiz.

İKİNCİ KISIM

İrhâsâtan ve peygamberlik delillerinden maksad şudur ki: Peygamberimiz (asm)'ın gönderilmesinden önce, fetret döneminde kâhinler, hem o zamanın bir derece evliyâ ve Allah'ı tanıyan bir kısım insan-ları, Resûl-ü Ekrem (asm)'ın geleceğini haber vermişler ve bu haberlerini de yaymışlar. Şiirleri ile gelecek asırlara bırakmışlar. Onlar çoktur. Biz ehl-i siyer ve tarihin nakil ve kabul ettikleri meşhur ve yayılmış olan bir kısmını zikredeceğiz.

EVLIYA VE ARİFLERİN HABERLERİ

(Birincisi:) Ezcümle, Yemen padişahlarından Tübba' isminde bir melik, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsâfını eski kitaplarda görmüş, îmân etmiş. Şöyle bir şiirini i'lân etmiş:

شَهِدْتُ عَلَى أَحْمَدَ أَنَّهُ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ بَارِى النَّسَمِ * فَلَوْ مَدَّ عُمْرَى إِلَى
عُمْرِهِ لَكُنْتُ وَزِيرًا لَهُ وَابْنَ عَمٍّ

Yani "Ben Ahmed'in (asm) risâletini tasdîk ediyorum. Ben onun zamanına yetişse idim, ona vezir ve ammiszâde (Hâşiye) olurdum."

BİRİNCİSİ:

Yemen padişahlarından Tübba'¹⁰² isminde bir melik, Resûl-ü Ekrem (asm)'ın vasıflarını eski kitaplarda görmüş, îmân etmiş. Şöyle bir şiirini i'lân etmiş, "Ben Ahmed (asm)'ın risâletini tasdîk ediyorum. Ben onun zamanına yetişse idim, ona vezir ve amcasının oğlunun yerinde¹⁰³ (Hâşiye) olurdum."¹⁰⁴

İkincisi: Meşhur Kuss ibn-i Sâide ki, kavm-i Arabın en meş-hur ve mühim hatîbi ve muvahhid bir zât-ı rûşen-zamîrdir. İşte şu zât da bi'set-i Nebeviyeden evvel risâlet-i Ahmediyeyi (asm) şu şiir ile i'lân ediyor:

أَرْسَلَ فِينَا أَحْمَدَ خَيْرَ نَبِيٍّ قَدْ بُعِثَ صَلَّى عَلَيْهِ اللَّهُ مَا عَجَّ لَهُ رَكْبٌ وَ حُتَّ

¹⁰² Rivayete göre Peygamberimiz (asm)'dan bin sene önce yaşayan bu zât, yazdığı kitapta: "Ya Muhammed (asm), sana ve sana indirilen kitaba iman etim. Ben dinin ve sünnetin üzereyim. Senin Rabb'ine ve her şeyin Rabb'ine iman ettim. İslam şeriatıyla sana gelen bütün emirlere inandım. Eğer sana yetişirsem ne güzel. Eğer sana yetişmezsem kıyamet gününde beni unutma. Bana şefaât et. Ben senin önceki ümmetindenim. Sen gelmeden sana biat ettim. Ben senin milletin ve baban İbrahim (as)'ın milleti üzereyim." demiştir. Kitabını yazmayı bitirdikten sonra kitabın üstüne şu yazıyı nakşetmiştir: "Geçmiş ve gelecek bütün emirler Allah'a aittir. Tübba'-ı evvelden Allah'ın Peygamberi ve bütün peygamberlerin sonuncusu ve Âlemlerin Rabb'inin Rasulü Abdullah oğlu Muhammed (asm)'dır." Bkz. Muhammed Bin Ahmed El Ensari, Kurtubî Tefsiri, C 16, s. 146.

¹⁰³ Hâşiye: Yani Ali (ra) gibi olurdum.

¹⁰⁴ El Bidaye ve'n Nihye, C 4, s. 145; Muhammed Bin Ahmed El Ensari, Kurtubî Tefsiri, El-Cami' li Ahkami'l-Kur'an, C 16, s. 146.

İKİNCİSİ:

Meşhur Kuss ibn-i Sâide ki, Arab kavminin en meşhur ve mühim hatîbi ve Allah'ın birliğine inanan bir zât-ı rûşen-zamîndir (Hakikatleri bilen bir kalb ve gönle sahiptir). İşte şu zât da Rasûl-i Ekrem (asm)'a peygamberlik gelmeden önce onun peygamberliğini şu şiir ile i'lân ediyor: "Gönderilen peygamberlerin en hayırlısı olan Ahmed (asm)'ı içimizden bize gönderdi. Süvariler onun için tozu dumana katıp teşvik edildikçe, Allah ona rahmet eylesin."

Üçüncüsü: Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ecdadından olan Ka'b ibn-i Lüeyy, nübüvvet-i Ahmediyeyi (asm) ilhâm eseri olarak şöyle i'lân etmiş:

عَلَى غَفَلَةٍ يَأْتِي النَّبِيُّ مُحَمَّدٌ فَيُخْبِرُ أَخْبَارًا صَدُوقًا خَيْرُهَا

Yani "Füc'eten Muhammedü'n-Nebî (asm) gelecek. Doğru haberleri verecek."

ÜÇÜNCÜSÜ:

Resûl-ü Ekrem (asm)'ın ecdadından olan Ka'b ibn-i Lüeyy, Peygamberimiz (asm)'ın peygamberliğini, ilhâm eseri olarak şöyle i'lân etmiş: "Gaflet anında birden Muhammed (asm) gelecek. Doğru haberleri verecek¹⁰⁵."

Dördüncüsü: Yemen padişahlarından Seyf ibn-i Zîyezen, kütüb-ü sâbır-kada Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsâfını görmüş, îmân etmiş, müştâk olmuş idi. Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ceddi Abdülmuttalib Yemen'e kabile-i Kureys ile gittiği zaman, Seyf ibn-i Zîyezen onları çağırmış. Onlara demiş ki:

¹⁰⁵ Siretü'n-Nebiyü'l-Muhtar, s. 97.

إِذَا وُلِدَ بِتِهَامَةٍ وَلَدٌ بَيْنَ كَتْفَيْهِ شَامَةٌ كَانَتْ لَهُ الْإِمَامَةُ وَإِنَّكَ يَا عَبْدَ
الْمُطَّلِبِ لَجَدُّهُ

Yani “Hicaz’da bir veled dünyaya gelir. Onun iki omuzu arasında hâtem gibi bir nişan var. İşte o veled, umum insan-lara imam olacak.” Sonra gizli Abdülmuttalib’i çağır-mış, “O veledin cedit de sensin” diye, kerâmetkârâne bi’setten evvel haber vermiş.

DÖRDÜNCÜSÜ:

Yemen padişahlarından Seyf ibn-i Zîyezen, önceki mukaddes kitaplar-da Resûl-ü Ekrem (asm)’ın vasıflarını görmüş, îmân etmiş, ona kavuş-mayı çok istiyordu. Resûl-ü Ekrem (asm)’ın dedesi Abdülmuttalib Ye-men’e Kureyş kafilesi ile gittiği zaman, Seyf ibn-i Zîyezen onları çağır-mış. Onlara demiş ki: “Hicaz’da bir çocuk dünyaya gelir. Onun iki omu-zu arasında mühür gibi bir nişan var. İşte o çocuk, umum insanlara imam olacak.” Sonra gizlice Abdülmuttalib’i çağır-mış, “O veledin dede-si de sensin” diye, keramet göstererek peygamberlik gelmeden önce haber vermiş.¹⁰⁶

Beşincisi: Varaka ibn-i Nevfel, Hatice-i Kübrâ’nın ammizâdelerinden, bidâyet-i vahiye Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm telâş etmiş. Hatice-i Kübrâ o hâdiseyi meşhur Varaka ibn-i Nevfel’e hikâye etmiş. Varaka demiş: “Onu bana gönder.” Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Ves-selâm Varaka’nın yanına gitmiş. Mebde’-i vahiye-deki vaz’iyeti hikâye etmiş. Varaka demiş:

بَشِّرْ يَا مُحَمَّدُ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ النَّبِيُّ الْمُنْتَظَرُ وَبَشِّرْ بِكَ عِيسَى

Yani “Telâş etme. O hâlet vahiye-dir. Sana müjde! İntizâr edilen Nebî sensin. İsâ seninle müjde vermiş.”

¹⁰⁶ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 299.

BEŞİNCİSİ:

Varaka ibn-i Nevfel, Hatice-i Kübrâ'nın amcaoğullarından, ilk vahiy geldiğinde Resûl-ü Ekrem (asm) telâş etmiş. Hatice-i Kübrâ o hâdiseyi meşhur Varaka ibn-i Nevfel'e hikâye etmiş. Varaka demiş: "Onu bana gönder." Resûl-ü Ekrem (asm) Varaka'nın yanına gitmiş. Vahyin başlangıcındaki durumu anlatmış. Varaka demiş: "Telâş etme. O hal vahihtir. Sana müjde! Beklenen peygamber sensin. Îsâ (as) senin geleceğini müjde vermiş."¹⁰⁷

Altıncısı: Askalânü'l-Hımyerî nâm ârif-i billâh, bi'setten evvel Kureyşîleri gördüğü vakit, "İçinizde da'vâ-yı nübüvvet eden var mı?" "Yok" derlerdi. Sonra bi'set vaktinde yine sormuş. "Evet" demişler. "Biri da'vâ-yı nübüvvet ediyor." demiş: "İşte, âlem onu bekliyor."

ALTINCI:

Askalânü'l-Hımyerî adında Allah'ı tanıyan birisi, peygamberlik gelmeden önce Kureyşîleri gördüğü vakit, "İçinizde peygamberlik iddia eden var mı?" diye sorardı. "Yok" derlerdi. Sonra peygamberlik gelince yine sormuş. "Evet, birisi peygamberlik iddia ediyor." demişler. O da: "İşte, âlem onu bekliyor." demiş.¹⁰⁸

Yedincisi: Nasârâ ulemâ-yı benâmından İbnü'l-Alâ, bi'setten ve Peygamberi görmeden evvel haber vermiş. Sonra gelmiş, Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı görmüş, demiş:

وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ لَقَدْ وَجَدْتُ صِفَتَكَ فِي الْأَنْجِيلِ وَبَشَّرَكَ ابْنُ الْبُؤُولِ

Yani "Ben senin sıfatını İncil'de gördüm, îmân ettim. İbn-i Meryem İncil'de senin geleceğini müjde etmiş."

YEDİNCİSİ:

¹⁰⁷ Canan, İbrahim, Kütüb-i Sitte, C 1, s. 4.

¹⁰⁸ Kenzü'l-Ummal, C 1, s. 446.

Hristiyanların meşhur âlimlerinden İbnü'l-Alâ, Rasûl-i Ekrem (asm)'a peygamberlik gelmeden önce ve onu görmeden geleceğini haber vermiş. Sonra gelmiş, Hazret-i Peygamber (asm)'ı görmüş, demiş: "Seni hak üzere gönderen Allah'a yemin ederim ki, ben senin özelliklerini İncil'de gördüm, îmân ettim. İbn-i Meryem İncil'de senin geleceğini müjdelemiş."¹⁰⁹

Sekizincisi: Bahsi geçen Habeş padişahı Necâşî demiş:

لَيْتَ لِي خِدْمَتُهُ بَدَلًا عَنْ هَذِهِ السُّلْطَنَةِ

Yani "Keşke şu saltanata bedel, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hizmetkârı olsa idim. O hizmetkârlık saltanatın pek fevkindedir."

SEKİZİNCİSİ:

Habeş Padişah'ı Necâşî demiş: "Keşke şu saltanata bedel, Muhammed-i Arabî (asm)'ın hizmetkârı olsa idim. O hizmetkârlık saltanatın çok üstündedir."¹¹⁰

Gâibden ruh ve cin vâsıtasıyla haber veren kâhinler, pek sarîh bir sûrette Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın geleceğini ve nübüvvetini haber vermişler. Onlar çoktur. Biz onlardan meşhurları ve ma'nevî tevâtür hükmüne geçmiş ve ekser tarih ve siyerde nakledilmiş birkaçını zikredeceğiz. Onların uzun kıssalarını ve sözlerini siyer kitaplarına havâle edip, yalnız icmâlen bahsedeceğiz.

KÂHİNLERİN HABERLERİ

Gaibden ruh ve cin vâsıtasıyla haber veren kâhinler, pek açık bir sûrette Resûl-ü Ekrem (asm)'ın geleceğini ve peygamberliğini haber vermişler. Bunların sayısı çoktur. Biz o kıssalardan, çok kişiler tarafından da

¹⁰⁹ Celaleddin Süyutî, Eddürü'l-Mensur, C 3, s. 579.

¹¹⁰ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 299.

haber verilerek ma'nevî tevâtür hükmüne geçmiş ve tarih ve siyer kitaplarının çoğunda nakledilmiş meşhurlarının, bir kısmını özet olarak burada anlatacağız. Uzun kıssalarını ve sözlerini siyer kitaplarına havâle ediyoruz.

Birincisi: Şıkk isminde meşhur bir kâhindir ki, bir gözü, bir eli, bir ayağı varmış. Âdetâ yarım insan. İşte o kâhin, ma'nevî tevâtür derecesinde kat'î bir sûrette tarihlere geçmiş ki, risâlet-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ı haber verip mükerreren söylemiştir.

BİRİNCİSİ:

Şıkk isminde meşhur bir kâhindir ki, bir gözü, bir eli, bir ayağı varmış. Âdetâ yarım insan. İşte o kâhin, ma'nevî tevâtür derecesinde kesin bir şekilde tarihlere geçmiş ki, Hazret-i Muhammed (asm)'ın peygamberliğini haber verip tekrar tekrar söylemiştir.¹¹¹

İkincisi: Meşhur Şam kâhini Satîh'dir ki, kemiksiz, âdetâ a'zâsız bir vücûd, yüzü göğsü içinde bir u'cûbe-i hilkat ve çok da yaşamış bir kâhindir. Gâibden verdiği doğru haberler, o zaman insanlarda şöhet bulmuş. Hatta Kistrâ, -yani Fars padişahı- gördüğü acîb rüyayı ve velâdet-i Ahmediye (asm) zamanında sarayın on dört şerefesinin düşmesinin sırrını Satîh'den sormak için, Mûbezân denilen âlim bir elçisini göndermiş. Satîh demiş: "On dört zât, sizlerde hâkimiyet edecek. Sonra saltanatınız mahvolacak. Hem birisi gelecek, bir din izhâr edecek. İşte o, sizin din ve devletinizi kaldıracak!" meâlinde Kistrâ'ya haber göndermiş. İşte o Satîh, sarîh bir sûrette âhîr zamân peygamberinin gelmesini haber vermiş.

İKİNCİSİ:

Meşhur Şam kâhini Satîh'dir ki, kemiksiz, âdetâ a'zâsız bir vücûd, yüzü göğsü içinde bir u'cûbe-i hilkat (garip yaratılışlı) ve çok da yaşamış bir kâhindir. Gaibden verdiği doğru haberler, o zamanın insanları arasında

¹¹¹ A.g.e., s. 300.

şöhret bulmuş. Hatta Kisrâ, -yani Fars padişahı- gördüğü çok acayip rüyayı ve Peygamberimiz (asm)'ın doğumu zamanında sarayın on dört şerefesinin düşmesinin hikmetini Satîh'den sormak için, Mûbezân denilen âlim bir elçisini göndermiş. Satîh demiş: “sizden on dört kişi hükümdar olacak. Sonra saltanatınız mahvolacak. Hem birisi gelecek, bir din ortaya koyacak. İşte o, sizin din ve devletinizi kaldıracak!” meâlinde Kisrâ'ya haber göndermiş. İşte o Satîh, sarîh bir sûrette âhîr-zamân peygamberinin gelmesini haber vermiş.¹¹²

Hem kâhinlerden Sevâd ibn-i Kâribî'd-Devsî ve Hunâfir ve Ef'âs Necrân ve Cizl ibn-i Cizli'l-Kindî ve İbn-i Halasatî'd-Devsî ve Fâtîma bint-i Nu'mân-ı Necâriye gibi meşhur kâhinler, siyer ve tarih kitaplarında tafsîlen beyân ettikleri vecih üzere, Âhîrzamân Peygamberi'nin geleceğini, o peygamber de Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm olduğunu haber vermişler.

Hem kâhinlerden Sevâd ibn-i Karibî'd-Devsî ve Hunâfir ve Ef'âs Necrân ve Cizl ibn-i Cizli'l-Kindî ve İbn-i Halasatî'd-Devsî ve Fâtîma bint-i Nu'mân-ı Necâriye gibi meşhur kâhinler, siyer ve tarih kitaplarında ayrıntılı olarak açıklamalarına göre, Âhîrzamân Peygamberi'nin geleceğini, o peygamber de Muhammed (asm) olduğunu haber vermişler.¹¹³

Hem Hazret-i Osmân'ın akrabasından Su'dî bint-i Küreyz, kâhin-lik vâsitasıyla, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın nübüvvetini gâibden haber almış. Bidâyet-i İslâm'da Hazret-i Osmân-ı Zinnûreyn'e demiş ki: “Sen gît, îmân et.” Osman bidâyette gelmiş, îmân etmiş. İşte o Su'dî, o vâkıyı böyle bir şiir ile söylüyor:

هَدَى اللَّهُ عُمَانَ بِقَوْلِي إِلَى الَّتِي بِهَا رُشِدُهُ وَاللَّهُ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ

Hem kâhinler gibi, 'hâtif' denilen, şahsı görünmeyen ve sesi işitilen cinnîler, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın geleceğini mükerre-ren haber vermişler. Ezcümle, Zeyâb ibnü'l-Hâris'e, hâtif-i cinnî böyle bağırmiş. Onun ve başkasının sebep-i İslâmı olmuş.

¹¹² A.g.e.

¹¹³ A.g.e.

يَا ذِيَابُ يَا ذِيَابُ اِسْمِعِ الْعَجَبَ الْعَجَابَ بُعِثَ مُحَمَّدٌ بِالْكِتَابِ يَدْعُو بِمَكَّةَ

فَلَا يُجَابُ

Hem Hazret-i Osman'ın akrabasından Su'dî bint-i Küreyz, kâhinlik vâsıtasıyla, Resûl-ü Ekrem (asm)'ın peygamberliğini gaibden haber almış. İslamiyet'in ilk başlangıcında Hazret-i Osman-ı Zinnûreyn'e demiş ki: "Sen git, î mân et." Hazret-i Osman (ra) İslamiyet'in başlangıcında gelmiş, î mân etmiş. İşte o Su'dî, o vâkıyı böyle bir şiir ile söylüyor: "Allah Osman (ra)'a kendisi ile doğruluğa erişeceği İslamiyet'e beni vesile etti. Doğrusu hakka eriştiren ancak Allah'tır."¹¹⁴

Hem kâhinler gibi, 'hâtif' denilen, şahsı görünmeyen ve sesi işitilen cinnîler, Resûl-ü Ekrem (asm)'ın geleceğini tekrar tekrar haber vermişler. Örneğin, Zeyâb ibn-ü'l-Hâris'e, cinnî bir hâtif şöyle bağırır: "Ey Zeyâb, acayibin en acayibini dinle. Muhammed (asm) kitap ile gönderilmiş. Mekke'de (insanları imana) davet ediyor. Fakat davetine icabet eden olmuyor."¹¹⁵ Onun ve başkasının Müslüman olmasına sebep olmuş.

Yine bir hâtif-i cinnî, Sâmiati'bn-i Karreti'l-Gatafânî'ye böyle bağırır, bazılarını î mânâ getirmiştir.

جَاءَ الْحَقُّ فَسَطَعَ وَدُمِرَ بَاطِلٌ فَأَنْقَمَعَ

Bu hâtiflerin beşâretleri ve haber vermeleri pek meşhurdur ve çoktur.

Yine bir hâtif-i cinnî, Sema' ibn-i Karreti'l-Gatafânî'ye şöyle bağırır: "Hak geldi etrafa yayıldı. Batıl ise mahvoldu. Başı ezildi."¹¹⁶ Bu sözleriyle bazılarını î mânâ getirmiştir. Bu hâtiflerin müjdeleri ve haber vermeleri pek meşhurdur ve çoktur.

Hem nasıl kâhinler, hâtifler haber vermişler. Öyle de sanemler dahi ve sanemlere kesilen kurbanlar dahi Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Ves-

¹¹⁴ İbni Asakir, Tarihü Medineti, C 39, s. 25.

¹¹⁵ Askalani, El İsabe, C 2, s. 402.

¹¹⁶ Beyhakî, Delailü'n-Nübüvve, C 2 s. 259.

selâm'ın risâletini haber vermişler. Ezcümle, kıssa-i meşhûredendir ki, Mâzen Kabîlesi'nin sanemi bağırıp demiş:

هَذَا النَّبِيُّ الْمُرْسَلُ جَاءَ بِالْحَقِّ الْمُنَزَّلِ

diyerek risâlet-i Ahmediyeyi (asm) haber vermiş. Hem Abbâs ibn-i Mirdâs'ın sebep-i İslâmiyeti olan meşhur vâkıa şudur ki, Dimâr nâmında bir sanemi varmış. O sanem bir gün böyle bir ses vermiş:

أَوْدَى ضِمَارٌ وَكَانَ يُعْبَدُ مَدَّةً قَبْلَ الْبَيَانِ مِنَ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ

Yani “Muhammed gelmeden evvel bana ibâdet ediliyordu. Şimdi Muhammed'in beyânı gelmiş. Daha o dalâlet olamaz.” Hazret-i Ömer, İslâmiyet'den evvel saneme kesilen bir kurbandan böyle işitmiş:

يَا آلَ الدِّيْحِ أَمْرٌ نَجِيحٌ رَجُلٌ فَصِيحٌ يَقُولُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

İşte bu numûneler gibi çok vâkıalar var. Mevsûk kitaplar kabul edip nakletmişler.

Hem nasıl kâhinler, hâtifler haber vermişler. Öyle de putlar dahi ve putlara kesilen kurbanlar dahi Resûl-ü Ekrem (asm)'ın peygamberliğini haber vermişler. Örneğin meşhur kıssalardandır ki, Mâzen Kabîlesi'nin putu bağırıp demiş: “Şu gönderilmiş olan Peygamber, Hak olarak indirilmiş olan (Kur'an)'ı getirdi.”¹¹⁷ diyerek Hazret-i Muhammed (asm)'ın peygamberliğini haber vermiş.

Hem Abbâs ibn-i Mirdâs'ın İslâmiyeti kabul etmesine sebep olan meşhur olay şudur ki, Dimâr isminde bir putu varmış. O put bir gün şöyle seslenmiş: “Muhammed (asm) gelmeden evvel bana ibâdet ediliyordu. Şimdi Muhammed (asm)'ın haberi gelmiş. Artık bana tapma sapıklığı olamaz.”¹¹⁸

Hazret-i Ömer, İslâmiyet'ten önce put için kesilen bir kurbandan şöyle işitmiş: “Ey kurban kesenler, kazançlı bir iş var. Konuşması açıkça

¹¹⁷ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 301.

¹¹⁸ A.g.e.

anlaşılır bir adam ‘Allah’tan başka hiçbir ilah yoktur’ diyor.”¹¹⁹ İşte bu numuneler gibi çok olaylar var. İtimat edilen kitaplar kabul edip nakletmişler.

Nasıl ki kâhinler, ârif-i billâhlar, hâtifler, hatta sanemler ve kurbanlar risâlet-i Ahmediyeyi (asm)haber vermişler. Her bir hâdisе dahi bir kısım insanların îmânına сеbeб olmuş. Öyle de bazı taşlar üstünde ve kabirlerde ve kabirlerin mezar taşlarında hatt-ı kadîm ile مُحَمَّدٌ مُّصَلِحٌ آمِينَ gibi ibâreler bulunmuş. Onunla bir kısım insanlar îmâna gelmişler. Evet, hatt-ı kadîm ile bazı taşlarda bulunan مُحَمَّدٌ مُّصَلِحٌ آمِينَ Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm’dan ibârettir. Çünkü ondan evvel, zamanına pek yakın, yalnız yedi Muhammed ismi var. Başka yoktur. O yedi adamın hiçbir cihetle مُحَمَّدٌ مُّصَلِحٌ آمِينَ ta’bîrine liyâkatleri yoktur.

Nasıl ki kâhinler, ârif-i billâhlar, hâtifler, hatta putlar ve kurbanlar Hazret-i Muhammed (asm)’ın peygamberliğini haber vermişler. Her bir hâdisе dahi bir kısım insanların îmânına vesile olmuş. Öyle de peygamberlikten önce bazı taşlar üstünde ve kabirlerde ve kabirlerin mezar taşlarında önceden yazılan yazı ile مُحَمَّدٌ مُّصَلِحٌ آمِينَ yani “Muhammed (asm) ıslah edici ve emindir.” gibi ibâreler bulunmuş. Onunla bir kısım insanlar îmâna gelmişler.¹²⁰ Evet, önceki yazı ile bazı taşlarda bulunan “Muhammed (asm) ıslah edici ve emindir.” cümlesi Resûl-ü Ekrem (asm)’dan ibârettir. Çünkü ondan evvel, zamanına pek yakın, yalnız yedi Muhammed ismi var. Başka yoktur. O yedi adamın hiçbir cihetle” ıslah edici emin” ta’bîrine liyâkatleri yoktur.

Üçüncü kısım: İrhâsâtтан, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm’ın velâdeti hengâmında vücûda gelen hârikalardır ve hâdiselerdir. O hâdiseler, onun velâdetiyle alâkadâr bir sûrette vücûda gelmiş. Hem bi’setten evvel bazı hâdiseler var ki, doğrudan doğruya birer mu’cizesidir. Bunlar çoktur. Numûne olarak meşhur olmuş ve eimme-i

¹¹⁹ Canan, İbrahim, Kütüb-i Sitte, Buhari, C 3, s. 1403.

¹²⁰ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 301.

hadîs kabul etmiş ve sıhhatleri tahakkuk etmiş birkaç numûneyi zikredeceğiz:

ÜÇÜNCÜ KISIM:

İrhasat, yani peygamberlik gelmeden önce, Resûl-ü Ekrem (asm)'in doğumu anında vücûda gelen hârikalar ve hâdiselerdir. O hâdiseler, onun doğumu ile alâkalı bir sûrette vücûda gelmiş. Hem peygamberlikten evvel bazı hâdiseler var ki, doğrudan doğruya onun birer mu'cizesidir. Bunlar çoktur. Numûne olarak meşhur olmuş ve hadis imamları kabul etmiş ve doğrulukları ortaya çıkmış birkaç numûneyi zikredeceğiz:

Birincisi: Velâdet-i Nebeviye gecesinde, hem annesi hem annesinin yanında bulunan Osman ibni'l-Âs'ın annesi, hem Abdurrahmân ibn-i Avf'ın annesi, gördükleri azîm bir nûrdur ki, üçü de demişler: "Velâdeti anında biz öyle bir nûr gördük ki, o nûr, maşrık ve mağribi bize aydınlattırdı."

BİRİNCİSİ:

Peygamberimiz (asm)'in doğduğu gece hem annesi hem annesinin yanında bulunan Osman ibni'l-Âs'ın annesi, hem Abdurrahmân ibn-i Avf'ın annesi, gördükleri büyük bir nûrdur ki, üçü de demişler: "Doğumu anında biz öyle bir nûr gördük ki, o nûr, doğu ile batıyı bize aydınlattırdı."¹²¹

İkincisi: O gece Ka'be'deki sanemlerin çoğu başı aşağı düşmüş.

İKİNCİSİ:

O gece Kabe'deki putların çoğu, baş aşağı düşmüş.¹²²

¹²¹ Hâkim, Müstedrek, C 2, s. 673.

¹²² Ali bin Burhaneddin Halebî, Siret'ül Halebiye, C 1, s. 114.

Üçüncüsü: Meşhur Kısra'nın Eyvân'ı, yani saray-ı meşhûresi, o gece sallanıp inşikâk etmesi ve on dört şerefesinin düşmesidir.

ÜÇÜNCÜSÜ:

Meşhur Kısra'nın Eyvân'ı, yani meşhûr sarayı, o gece sallanıp yarılması ve on dört şerefesinin düşmesidir.¹²³

Dördüncüsü: Sâve'nin takdîs edilen küçük denizinin o gecede yere batması ve Istahr-Âbâd'da bin senedir dâimâ iş'âl edilen, yanan ve sönmeyen mecûsîlerin ma'bûd ittihâz ettikleri ateşin velâdet gecesinde sönmesi; işte şu üç-dört hâdis e işaretir ki, o yeni dünyaya gelen zât, ateşperestliği kaldırarak. Fars saltanatının sarayını parçalayacak. İzn-i ilâhî ile olmayan şeylerin takdîsini men' edecektir.

DÖRDÜNCÜSÜ:

Sâve'nin kutsal kabul edilen küçük denizinin o gecede yere batması ve Istahr-Âbâd'da bin senedir dâimâ yanan ve sönmeyen mecûsîlerin taptıkları ateşin Peygamberimiz (asm)'in doğum gecesinde sönmesi; işte şu üç-dört hâdis e işaret eder ki, o yeni dünyaya gelen zât, ateşperestliği kaldırarak. İran saltanatının sarayını parçalayacak. Allah'ın izin vermediği şeylerin yüceltilmesini yasaklayacaktır.¹²⁴

Beşincisi: Çendân velâdet gecesinde değil, fakat velâdete pek yakın olduğu cihetle, o hâdiseler de irhâsât-ı Ahmediyedir ki (asm), Sûre-i

كَيْفَ 'de nass-ı kat'î ile beyân edilen Vak'a-i Fil'dir ki, Ka'be'yi

tahrîb etmek için, Ebrehe nâmında Habeş Meliki gelip Fil-i Mahmûdî nâmında cesîm bir fili öne sürüp gelmiş. Mekke'ye yakın olduğu vakit fil yürümemiş. Çare bulamamış, dönmüşler. Ebâbîl kuşları onları mağlûb etmiş ve perişan etmiş, kaçmışlar. Bu kıssa-i acîbe tarih kitapların-

¹²³ Beyhaki, Delail-i Nübüvvet, C 1, s.18.

¹²⁴ Suyutî, Hasaisü'l-Kübra, C 1, s. 80.

da tafsîlen meşhurdur. İşte şu hâdisе, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın delâil-i nübüvvetindendir. Çünkü velâdete pek yakın bir zamanda, kıb-lesi ve mevlidi ve sevgili vatani olan Ka'be-i Mükерreme, gaybî ve hârika bir sûrette Ebrehe'nin tahrîbinden kurtulmuştur.

BEŞİNCİSİ:

Gerçi Peygamberimiz (asm)'ın doğduğu gece değil, fakat doğumuna pek yakın olduğundan dolayı, o hâdiseler de Hazret-i Muhammed (asm) gelmeden önce peygamberliğini ispat eder. Fil suresinde kesin ifade ile beyân edilen fil hadisesidir ki, Ka'be'yi yıkmak için, Ebrehe nâmında Habeş Meliki, Mahmûd isimli büyük bir fili öne sürüp gelmiş. Mekke'ye yaklaşınca fil yürümemiş. Çare bulamamış, dönmüşler. Ebâbîl kuşları onları mağlûb ve perişan etmiş, kaçmışlar. Bu acayip kıssa tarih kitaplarında ayrıntılı olarak meşhurdur. İşte şu hâdisе, Resûl-ü Ekrem (asm)'ın peygamberliğinin delillerindendir. Çünkü doğumuna pek yakın bir zamanda, kiblesi ve doğum yeri ve sevgili vatani olan Ka'be-i Mükерreme, gaybî ve hârika bir sûrette Ebrehe'nin tahrîbinden kurtulmuştur.¹²⁵

Altıncısı: Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın küçüklüğünde Halîme-i Sa'diye'nin yanında iken, Halîme ve Halîme'nin zevcinin şehâdetiyle, güneşten rahatsız olmamak için çok def'a üstünde bir bulut parçasını ona gölge ettiğini görmüşler ve halka söylemişler. Ve o vâkıa sıhhatle şöhret bulmuş. Hem Şam tarafına on iki yaşında iken gittiği vakit, Bahîrâ-yı Râhib'in şehâdetiyle, bir parça bulut Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın başına gölge ettiğini görmüş ve göstermiş. Hem yine bi'setten evvel, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bir def'a Hatîce-i Kübrâ'nın Meysere isimindeki hizmetkârı ile ticaretten geldiği zaman, Hatîce-i Kübrâ Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın başında iki melek, bulut tarzında gölge ettiklerini görmüş. Kendi hizmetkârı olan Meysere'ye demiş. Meysere dahi Hatîce-i Kübrâ'ya demiş: "Bütün seferimizde ben öyle görüyordum."

¹²⁵ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 302.

ALTINCISI:

Resûl-ü Ekrem (asm)'ın küçüklüğünde sütannesi Halîme-i Sa'diye'nin yanında iken, Halîme ve Halîme'nin kocasının şahitliği ile güneşten rahatsız olmamak için çok def'a üstünde bir bulut parçasının ona gölge ettiğini görmüşler ve halka söylemişler. Ve o olay, doğru olarak şöhet bulmuş.¹²⁶

Hem Şam tarafına on iki yaşında iken gittiği vakit, Bahîrâ-yı Râhib'in şahitliği ilebir parça bulut Resûl-ü Ekrem (asm)'ın başının üstünde gölge ettiğini görmüş ve göstermiş.¹²⁷

Hem yine peygamberlik gelmeden önce, Resûl-ü Ekrem (asm) bir def'a Hatîce-i Kübrâ'nın Meysere ismindeki hizmetkârı ile ticaretten geldiği zaman, Hatîce-i Kübrâ, Resûl-ü Ekrem (asm)'ın başında iki melek, bulut tarzında gölge ettiklerini görmüş. Kendi hizmetkârı olan Meysere'ye demiş. O da Hatîce-i Kübrâ'ya demiş: "Bütün seferimizde ben öyle görüyordum."¹²⁸

Yedincisi: Nakl-i sahîh ile sâbittir ki, Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bi'setinden evvel bir ağacın altında oturdu. O yer kuru idi. Birden yeşillendi. Ağacın dalları onun başı üzerine eğilip kıvrılarak gölge yapmıştır.

YEDİNCİSİ:

Sahih bir şekilde nakledilmiştir ki, Resûl-ü Ekrem (asm) peygamberlik gelmeden önce bir ağacın altında oturdu. O yer kuru idi. Birden yeşillendi. Ağacın dalları onun başı üzerine eğilip kıvrılarak gölge yapmıştır.¹²⁹

Sekizincisi: Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ufak iken Ebû Tâlib'in evinde kalıyordu. Ebû Tâlib, çoluk ve çocuğu, onunla beraber yerler ise, karınları doyardı. Ne vakit o zât yemekte bulunmazsa, tok

¹²⁶ İmam Şa'rani, Tabakatü'l-Kübra, C 1, s. 112.

¹²⁷ A.g.e., s. 154.

¹²⁸ A.g.e., s. 130.

¹²⁹ Ali bin Burhaneddin, C 1, s. 218.

olmuyorlardı. Şu hâdis e hem meşhurdur, hem kat'îdir. Hem Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın küçüklüğünde ona bakan ve hizmet eden Ümm-ü Eymen demiş: "Hiçbir vakit Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm açlık ve susuzluktan şikâyet etmedi. Ne küçüklüğünde ve ne de büyüklüğünde."

SEKİZİNCİSİ:

Resûl-ü Ekrem (asm) ufak iken Ebû Tâlib'in evinde kalıyordu. Ebû Tâlib, çocuk ve çocuğu, onunla beraber yerler ise, karınları doyardı. Ne vakit o zât yemekte bulunmazsa, tok olmuyorlardı. Şu hâdis e hem meşhurdur, hem kesindir.¹³⁰

Hem Resûl-ü Ekrem (asm)'ın küçüklüğünde ona bakan ve hizmet eden Ümm-ü Eymen demiş: "Hiçbir vakit Resûl-ü Ekrem (asm) açlık ve susuzluktan şikâyet etmedi. Ne küçüklüğünde ne de büyüklüğünde."¹³¹

Dokuzuncusu: Murdiası olan Halîme-i Sa'diye'nin malında ve keçileri- nin sütünde, kabîlesinin hilâfına olarak çok bereketi ve ziyâde olması- dır. Bu vâkıa hem meşhurdur, hem kat'îdir. Hem sinek onu (asm) ta'cîz etmezdi. Onun cesed-i mübârekine ve libâsına konmazdı. Nasıl ki evlâdından olan Seyyid Abdülkâdir-i Geylânî (Kuddise Sirruhu) dahi ceddinden o hâli irsiyet almıştı. Sinek ona da dokunmazdı.

DOKUZUNCUSU:

Sütannesi olan Halîme-i Sa'diye'nin malında ve keçilerinin sütünde, kabîlesinin aksine olarak bereketin çok artıp fazlalaşmasıdır. Bu olay hem meşhurdur, hem kesindir.¹³²

Hem sinek O'nu (asm) taciz edip rahatsız etmezdi. Onun mübarek cesedine ve elbisesine konmazdı.¹³³ Nasıl ki evlâdından olan Seyyid

¹³⁰ Suyutî, *El İtkan-u fi Ulumi'l-Kur'an*, C 1, s. 140.

¹³¹ A.g.e., s. 141.

¹³² İmam Şa'rani, *Tabakatü'l-Kübra*, C 1, s. 112.

¹³³ Kadı İyaz, *Şifa-yı Şerif*, C 2, s. 755.

Abdülkadir-i Geylânî (ks) dahi ceddinden o hâli irsiyet almıştı. Sinek ona da dokunmazdı.

Onuncusu: Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm dün-yaya geldikten sonra, bâhusus velâdet gecesinde, yıldızların düşmesinin çoğalmasındır ki, şu hâdis e On Beşinci Söz'de kat'iyen burhânlarıyla isbat ettiğimiz üzere, şu yıldızların sukûtu, şeyâtîn ve cinlerin gaybî haberlerinden kesilmesine alâmet ve işarettir. İşte madem Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm vahiy ile dünyaya çıktı. Elbette yarım yamalak ve yalanlar ile karışık kâhinlerin ve gâibden haber verenlerin ve cinlerin ihbârâtına sed çekmek lâzımdır ki, vahye bir şübhe îras etmesinler. Ve vahye benzemesin. Evet, bi'setten evvel kâhinlik çoktu. Kur'ân nâzil olduktan sonra onlara hâtime çekti. Hatta çok kâhinler îmâna geldiler. Çünkü daha cinler tâifesin-den olan muhbirlerini bulamadılar. Demek Kur'ân hâtime çekmişti. İşte eski zaman kâhinleri gibi, şimdi de med-yumlar sûretinde yine bir nevi' kâhinlik, Avrupa'da ispi rtizmacıların içlerinde baş göstermiş. Her ne ise.

ONUNCUSU:

Resûl-ü Ekrem (asm) dün-yaya geldikten sonra, özellikle doğduğu gecede, yıldızların düşmesinin çoğalmasındır ki, şu hâdis e On Beşinci Söz'de kesin olarak delilleriyle ispat edilmiştir. Bu yıldızların kayması, şeytanların ve cinlerin gaybî haber getirmelerinin kesilmesine alâmet ve işarettir. İşte madem Resûl-ü Ekrem (asm) vahiy ile dünyaya çıktı. Elbette yarım yamalak ve yalanlar ile karışık kâhinlerin ve gâibden haber verenlerin ve cinlerin verdikleri haberlere sed çekmek lâzımdır ki, vahye bir şübhe getirmesinler. Ve vahye benzemesin. Evet, peygamberlik gelmeden önce kâhinlik çoktu. Kur'ân nâzil olduktan sonra onlara son verdi. Hatta çok kâhinler îmâna geldiler. Çünkü daha cinler tâifesinden kendilerine haber getirenleri bulamadılar. Demek Kur'ân onları sona erdirmişti. İşte eski zaman kâhinleri gibi, şimdi de medyumlar sûretinde yine bir nevi' kâhinlik, Avrupa'da ispi rtizmacıların içlerinde baş göstermiş. Her ne ise.

Elhâsıl: Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın nü-büvvetinden evvel nübüvvetini tasdîk ettiren ve tasdîk eden pek çok vâkıalar, pek

çok zâtlar zâhir olmuşlar. Evet, dünyaya ma'nen reis (Hâşiye) olacak ve dünyanın ma'nevî şeklini değiştirecek ve dünyayı âhirete mezraa yapacak ve dünyanın mahlûkâtının kıymetlerini i'lân edecek ve cin ve inse saadet-i ebediyeye yol gösterecek ve fânî cin ve insi i'dâm-ı ebedîden kurtara-cak ve dünyanın hikmet-i hilkatini ve tılsım-ı muğla-kını ve muammâsını açacak ve Hâlik-ı Kâinât'ın makâsıdını bilecek ve bildirecek ve o Hâlik'ı tanıyıp umuma tanıttıracak bir zât, elbette o daha gelmeden her şey, her nevi', her tâife onun geleceğini sevecek ve bekleyecek ve hüsn-ü istikbâl edecek ve alkışlayacak ve Hâlik'i tarafından bildirilse, o da bildirecektir. Nasıl ki sâbık işaretlerde ve misâllerde gördük ki, her bir nev'-i mahlûkât, onu hüsn-ü istikbâl ediyor gibi mu'cizâtını gösteriyorlar. Mu'cize lisânıyla nübüvvetini tasdîk ediyorlar.¹³⁴

ELHÂSİL:

Resûl-ü Ekrem (asm)'ın peygamberlik kendine gelmeden önce peygamberliğini doğrulayan pek çok olaylar ortaya çıkmış, pek çok insan onun geleceğini haber vermiştir. Evet, dünyaya ma'nen reis olacak ve dünyanın ma'nevî şeklini değiştirecek ve dünyayı âhirete tarla yapacak ve dünyadaki varlıkların kıymetlerini i'lân edecek ve cin ve insanlara ebedi saadet ve mutluluk yolunu gösterecek ve ebedi bir hayatın varlığını ispat ile fânî cin ve insi ölüp ebedi yok olmaktan kurtaracak ve dünyanın yaratılış hikmetini ve anlaşılmayan yönlerini ve bilinmezliğini açacak ve Kâinât yaratıcısının maksatlarını ve arzularını bilecek ve bildirecek ve o yaratıcıyı tanıyıp herkese tanıttıracak bir elçi, elbette o daha gelmeden her şey, her çeşit, her tâife onun geleceğini sevecek ve bekleyecek ve güzel bir şekilde karşılayacak ve alkışlayacak ve Allah tarafından ne bildirilse, o da bildirecektir. Nasıl ki, varlıkların her bir taifesi, onu güzel bir şekilde karşılıyor gibi mu'cizelerini gösteriyorlar. Mu'cize lisânıyla peygamberliğini tasdîk ediyorlar.

¹³⁴ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 304.

HZ. MUHAMMED (ASM), NEDEN EN SON PEYGAMBER OLARAK GÖNDERİLDİ?

Bir zaman, Rize'deki arkadaşlarımı ziyarete gittim. Dönüşte üç dört arkadaş, beni uğurlamak üzere, otobüs yazıhanesine kadar geldiler. Orada, bineceğim vâsitanın gelmesini beklerken, o arkadaşlar Peygamber Efendimiz (sav) ve Kur'ân-ı Azîmüşşân'a dair bazı sorular sordular. Ben onların suallerine cevap verirken, yazıhanede oturan ve bizi pür dikkat dinleyen bir yolcu, bana hitaben:

- Siz din hocası mısınız? Diye sordu. Ben de ona cevaben:
- Dinimi öğrenmeye gayret eden birisiyim. Eğer İslamiyet hususunda bir sualiniz varsa sorabilirsiniz, dedim. O da:
- Pekâlâ dedi. Madem Hz. Muhammed (sav) en son peygamber ve Kur'ân-ı Kerîm de en son kitaptır. Allah neden başta Hz. Muhammed (sav) ile Kur'ân'ı göndermemiş de yüz yirmi dört bin peygamber ile yüz üç suhuf ve kitabı gönderdikten sonra onları göndermiş. Hâlbuki en evvel onları gönderseydi herkes onlarla tanışıp onlardan istifade etseydi daha iyi olmaz mıydı?

Sorduğu suale cevap vermeden evvel, ona mesleğinin ne olduğunu sordum. O da muallim olduğunu, köy enstitülerinde yetişen öğretmenlerden olduğunu söyledi. Ben de ona bir başka soruyla karşılık verdim:

- Madem öğretmensiniz, öyle ise ben de sizin mesleğinizle alâkalı bir misal ile sualinize cevap vereyim, dedim ve şu misali verdim: Bir çocuk önce beş sene ilkokula gider, sonra üç sene ortaokula gider, daha sonra üç sene lisede okur. Ardından eğer imtihanı kazanırsa, ancak o zaman üniversiteye gidebilir. Peki, madem bu çocuk üniversiteye gidecek, baştan itibaren bu kadar okul okutmadan, o çocuk doğrudan üniversiteye gönderilse, sizce daha iyi olmaz mı?
- Hayır, olmaz, diye cevap verdi.
- Demek ki bir talebenin, üniversiteyi okuyabilmesi için, o seviyeye gelmesi lazımdır. Eğer bir talebe ilk, orta ve lise eğitimini

almazsa o okullardaki öğretmenlerden ders dinlemezse, üniversite kitaplarından ve üniversite hocalarının anlattıklarından bir şey anlayıp da istifade edemez. Evet, nasıl ilkokulda, orta okulda, lisede ve üniversitede verilen matematik dersi, netice itibarıyla “matematik dersi” olarak adlandırılır ve hepsi de aynı ismi taşır. Fakat en son sırada yer alan ve hepsinden sonra okutulan üniversite seviyesindeki matematik ders kitabı; ilk, orta ve lise seviyelerindeki matematik ders kitaplarının esaslarını da içine aldığı gibi; üniversite hocasının verdiği eğitim de önceki hocaların yaptıkları görevi de içinde bulundurur. Demek ki ilk, orta ve lise seviyelerindeki matematik ders kitapları, üniversite seviyesindeki matematik ders kitabını anlamak içindir ve onların bedelinde okutuluyor. Aynı zamanda ilköğretim hocaları da talebeler üniversite hocasını anlasınlar ve ona uygun bir seviyeye gelsinler diye, üniversite hocasının bedelinde talebelere ders verip onları hazır hale getiriyorlar.

Aynen bu misaldeki gibi; insanlar dünyaya geldiklerinde, tecrübesiz, hayat şartlarına câhil, ilkokula giden talebe gibi her şeyi öğrenmeye muhtaç bir vaziyette gönderilmişler. İlk insan ve ilk peygamber olan Hz. Âdem Aleyhisselam’ın ümmeti yalnız çocuklarıdır. Çünkü o zaman dünyada başka insan yok. On suhuf ders kitabı olarak onlara yeterli gelmiş ve böylece insanların bilgi ve tecrübeleri arttıkça, yani ortaokul ve liseyi bitirip üniversite talebesi seviyesine gelince, Allah (cc), onlara en son kitap olan Kur’ân-ı Kerîm’i ve en son muallim ve hoca olan Hz. Muhammed (asm)’ı göndermiş.

Demek ki, Kur’ân-ı Kerîm, misaldeki üniversite matematik ders kitabının önceki tüm kademelerin matematik ders kitaplarının esaslarını içine alması gibi, umum suhuf ve kitapların bütün hakikatlerini içinde cem’ edip, topluyor. Ve Hz. Muhammed (asm) da umum peygamberlerin vârisi olarak, hepsinin vazifesini yapıyor. Hakikaten vahiy, Kur’an-ı Azimüşşan’la kemâl bulduğu gibi; nübüvvet de Muhammed-i Arabî (asm) ile tam ve mükemmel bir mertebeye ulaşmıştır.

Bu izahtan bir hakikat daha anlaşılıyor, o da şudur: Her peygamberin dersini dinleyen ümmetinin, ondan sonra gelen peygambere de iman etmesi lazımdır. Yoksa yetiştigi veya bildiği halde bir tek peygambere ve

kitabı kabul etmeyen, iman etmiş olmaz. Veleve ki Allah'ı (cc) kabul etsin ve diğer peygamberlere de iman etmiş olsun. Cenab-ı Hak, bizleri muhafaza eylesin. Âmin.

İşte bir yolculuk öncesinde, otobüs yazıhanesinde karşılaştığımız öğretmenin sorusuna bu mânâda bir cevap verdim. O da anlattıklarımı dinledi ve kabul etti.

PEYGAMBERİMİZ (ASM) BU ÂLEMİN ÇEKİRDEĞİ VE MEY-VESİDİR

رَوَى عَبْدُ الرَّزَّاقُ فِي مُصَنَّفَةٍ عَنْ جَابِرٍ، قَالَ : قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي، أَخْبِرْنِي عَنْ أَوَّلِ شَيْءٍ خَلَقَهُ اللَّهُ قَبْلَ
الْأَشْيَاءِ، فَقَالَ: يَا جَابِرُ، إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ قَبْلَ الْأَشْيَاءِ نُورَ نَبِيِّكَ مِنْ نُورِهِ،
فَجَعَلَ ذَلِكَ النُّورَ يَدُورُ بِالْقُدْرَةِ حَيْثُ شَاءَ اللَّهُ، وَلَمْ يَكُنْ فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ
لَوْحٌ وَلَا قَلَمٌ، وَلَا جَنَّةٌ وَلَا نَارٌ، وَلَا مَلَكٌ، وَلَا سَمَاءٌ وَلَا أَرْضٌ، وَلَا شَمْسٌ
وَلَا قَمَرٌ، وَلَا جَنِّي وَلَا إِنْسِي

Hadis âlimlerinden Abdürrezzak'ın Hz. Cabir (ra)'dan rivâyet ettiğine göre; Hz. Cabir (ra): "Anam babam sana feda olsun ya Rasûllallah. Bütün varlıklardan önce Allah'ın yarattığı ilk varlığı bana haber ver misin?" dedim. Peygamberimiz (asm): "Ey Cabir, Cenab-ı Hak eşyadan önce kendi nurundan senin Peygamberinin nurunu yarattı. O nuru, (Allah) dilediği gibi kudret ile dönüp dolaşıyor yaptı. O vakit daha hiçbir şey var edilmemeşti. Ne Levh ne kalem ne cennet, ne ateş (cehen-nem) ne melek, ne sema, ne yer, ne güneş, ne ay, ne cin ve ne de insan vardı."¹³⁵ buyurdu. Bu hadis:

¹³⁵ Acluni, Keşfü'l-Hafa, C 1, s. 265, Hadis No: 827.

لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَّا خَلَقْتُ الْاَفْلَاقَ

“Eğer sen olmasaydın, sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım.”¹³⁶ Manasını ifade eder. Madem Peygamberimiz (asm)’ın nuru kâinat ağacının bir çekirdeği olmuş. Öyleyse o çekirdek olmasaydı âlem denilen ağaç da olmazdı denilebilir.

Miraç Risalesi’nde geçen bir parçada şöyle denilmiştir: *İkincisi: O zât, nasıl şu kâinatın çekirdeğidir? Dersiniz: ‘Kâinat onun nûrundan halk olunmuş. Hem kâinatın en âhir ve en münevver meyvesidir.’ Bu ne demektir?*¹³⁷

Ey makam-ı istimâ’daki insan! Şu ikinci işkâl ettiğin hakikat o kadar derindir, o kadar yüksektir ki, akıl ona ne ulaşır ne de yanaşır. İllâ nûr-u îmân ile görünür. Fakat bazı temsîlât ile o hakikatin vücûdu, fehme takrîb edilir. Öyle ise, bir nebze takrîbe çalışacağız.

Sual: “O zât (asm) nasıl şu kâinatın çekirdeğidir? Hem kâinat onun nurundan yaratılmıştır. Hem kâinatın en son ve en münevver meyvesidir.” dersiniz. Bu ne demektir.

Cevap: “ Ey dinleme mekanında bulunan insan! Şu anlaşılmaz dediğin hakikat o kadar derindir, o kadar yüksektir ki, akıl kendi başına ona ne ulaşır ne de yanaşır. Ancak iman nuru ile görünür. Fakat bazı örnekler ile o hakikatin varlığı akla yaklaştırılır. Öyle ise bir nebze onu yaklaştır-maya çalışacağız.”

İşte şu kâinâta nazar-ı hikmetle bakıldığı vakit, azîm bir şecere ma’nâsında görünür. Ve şecerenin nasıl dalları, yaprakları, çiçekleri, meyveleri vardır. Şu şecere-i hilkatin de bir şıkkı olan âlem-i süflînin anâsır dalları, nebâtât ve eşcâr yaprakları, hayvanât çiçekleri, insan meyveleri hükmünde görünür. Sâni’-i Zülcelâl’in ağaçlar hakkında cârî olan bir kanunu, elbette şu şecere-i a’zamda da cârî olmak, muktezâ-yı ism-i Hakîm’dir. Öyle ise muktezâ-yı hikmet, şu şecere-i hilkatin de bir çekirdekten yapılmasıdır. Hem öyle bir çekirdek ki, âlem-i cismânîden başka, sâir âlemlerin numûnesini ve esâsâtını câmi’ olsun. Çünkü bin-

¹³⁶ Aclunî, Keşfü’l-Hafa, C 2, s. 164.

¹³⁷ Bediüzzaman, Sözler, s. 257.

*ler muhtelif âlemleri tazammun eden kâinâtın çekirdek-i aslîsi ve men-
şei, kuru bir madde olamaz. Madem şu şecere-i kâinâtta daha evvel,
o nevi'den başka şecere yok. Öyle ise, ona menşe' ve çekirdek hük-
münde olan ma'nâ ve nûr, elbette yine şecere-i kâinâtta bir meyve
libâsının giydirilmesi, yine Hakîm isminin muktezâsıdır. Çünkü çekirdek
dâimâ çıplak olamaz. Madem evvel-ifitratta meyveli bâsını giymemiş,
elbette âhirden o libâsı giyecektir.*

“Nasıl ki, bir ağacın kaynağının ve aslının ne olduğu, meyvesinin için-
deki çekirdek ile anlaşılır. Zira onun netice verdiği çekirdek de o ağacın
başlangıcı ve esasının öyle bir çekirdek olduğunu gösterir.

Öyle de şu kâinata hikmet nazarıyla bakıldığı zaman büyük bir ağaç
olarak görünür. Ağacın nasıl ki dalları, yaprakları, çiçekleri, meyveleri
vardır. Şu yaratılış ağacının kolu olan dünya âleminin, unsurlar yani;
hava, su, toprak ve ateş dalları; bitkiler ve ağaçlar yaprakları, hayvanlar
çiçekleri, insanlar ise meyveleri hükmünde görünür. Cenab-ı Hakk'ın
ağaçlar hakkında geçerli olan bir kanunu elbette şu kâinat denilen
büyük ağaç için de geçerli olması Hakîm isminin bir gereğidir. Öyleyse
hikmet gereği olarak her ağaç gibi, şu yaratılış ağacının da bir çekir-
dekten yaratılması icab eder. Hem öyle bir çekirdek ki, maddi âlemin
dışında, bütün âlemlerin de numune ve esaslarını kendinde toplasın.
Çünkü ayrı ayrı binler âlemleri içine alan kâinatın asıl olan çekirdeği ve
kaynağı, kuru bir maddeden ibaret olamaz. Madem şu kâinat ağacının
cinsinden başka ağaç yoktur. Öyleyse ona kaynak ve çekirdek hük-
münde olan mana ve nur, elbette yine kâinat ağacının fihristi olarak bir
meyve libâsının giydirilmesi, Hakîm isminin gereğidir. Çünkü çekirdek
daima çıplak olamaz. Madem ilk yaratılışta meyve libâsını giymemiş.
Elbette, ağacın yaratılışından sonra o libâsı giyecektir.”

*Madem o meyve insandır. Ve madem insan içinde sâbıkan ispat edil-
diği üzere, en meşhur meyve ve en muhteşem semere ve umurun
nazar-ı dikkatini celb eden ve arzın nısfını ve beşerin humsunun naza-
rını kendine hasreden ve mehâsin-i ma'neviyesiyle âlemi ya nazar-ı
muhabbet veya hayretle kendine baktıran meyve ise Zât-ı Muhamme-
diye Aleyhissalâtü Vesselâm'dır. Elbette kâinatın teşekkülüne çekirdek
olan nûr, onun zatında cismini giyerek en âhir bir meyve suretinde
görünecektir.*

“Madem o meyve insandır. Ve madem insan içinde en meşhur ve en haşmetli meyve ve herkesin dikkatini çeken ve yeryüzünün yarısını ve insanların beşte birini hükmü altına alan ve manevi güzellikleriyle âlemi ve insanları ya muhabbetle ya da hayretle kendine baktıran meyve ise Peygamberimiz (asm)’dır. Elbette kâinatın oluşmasına çekirdek olan nur, onun zatında cismini giyerek en son bir meyve suretinde görünecektir.”

Ey müstemi’! Şu acîb kâinât-ı azîme, bir insanın cüz’î mâhiyetinden halk olunmasını istib’âd etme. Bir nevi’ âlem gibi olan muazzam çam ağacını, buğday tanesi kadar bir çekirdekten halk eden Kadîr-i Zülcelâl, şu kâinâtı Nûr-u Muhammedî’den(asm) nasıl halketmesin veya edemesin? İşte şecere-i kâinât, şecere-i tûbâ gibi, gövdesi ve kökü yukarıda, dalları aşağıda olduğu için, aşağıdaki meyve makamından, tâ çekirdek-i aslî makamına kadar nûrânî bir hayt-ı münâsebet vardır.

“Ey dinleyen Arkadaş! Şu her cihetiyle harika büyük kâinatın, Peygamberimiz (asm) gibi bir insanın cüz’î olan maddi ve manevi nurundan yaratılmasını akıldan uzak görmemek gerekir. Bir çeşit âlem olan muazzam çam ağacını, buğday tanesi kadar bir çekirdekten yaratan her şeye gücü yeten Allah, şu kâinatı, maddi ve manevi Nur-u Muhammedî (asm)’den nasıl yaratmasın veya yaratamasın?

İşte kâinat ağacı, Cennetteki Tûbâ ağacı gibi, gövdesi ve kökü yukarıda, dalları aşağıda olduğu için; aşağıdaki meyve makamından, tâ yukarıdaki aslî çekirdek makamına kadar, nurani bir münasebet bağı var.”

“İşte Mi’râc, o hayt-ı münâsebetin gılâfı ve sûretidir ki, Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm, o yolu açmış, velâyetiyle gitmiş, risâletiyle dönmüş. Ve kapıyı da açık bırakmış. Arkasındaki evliyâ-yı ümmeti, ruh ve kalb ile o cadde-i nûrânîde, Mi’râc-ı Nebevî’nin gölgesinde seyr ü sülûk edip isti’dâdlarına göre makamât-ı âliyeye çıkıyorlar.”

“İşte Miraç, meyve ile çekirdek arasındaki o münasebet bağının kılıfı ve suretidir ki: Zât-ı Ahmediye (asm), o yolu açmış; velâyetiyle gitmiş, peygamberliğiyle dönmüş, göklere ve manevi âlemlere açılan o kapıyı da açık bırakmış. Arkasındaki ümmetinin evliyası, ruh ve kalb ile o nurani caddede, Peygamberimiz (asm)’ın Miracı gölgesinde ibadet ve

zikir ile maneviyatta yol alıp kabiliyet ve başarılarına göre yüce makamlara çıkıyorlar.

“Hem sâbikan ispat edildiği üzere, şu kâinâtın Sâni’i, birinci işkâlin cevabında gösterilen makâsîd için şu kâinâtı, bir saray sûretinde yapmış ve tezyîn etmiştir. O makâsîdın medârı Zât-ı Ahmediye (asm) olduğu için, kâinâttan evvel Sâni’-i Kâinât’ın nazar-ı inâyetinde olması ve en evvel tecellisine mazhar olmak lâzım geliyor. Çünkü bir şeyin neticesi, semeresievvel düşünülür. Demek vücûden en âhir, ma’nâda en evveldir. Hâlbuki Zât-ı Ahmediye, (asm) hem en mükemmel meyve, hem bütün meyvelerin medâr-ı kıymeti ve bütün maksadların medâr-ı zuhûru olduğundan, en evvel tecellî-i icâda mazhar, onun nûru olmak lâzım gelir.”

Öyleyse denilebilir nasıl ki, koca bir ağaç, küçülürse çekirdeğe dönüşür. Çekirdek büyürse ağaç olur. Aynen öyle de bu kâinat denilen büyük ağaç da küçülürse bir insan olur. İnsan dahi büyüse, âlem olur.

Hem ispat edildiği üzere: Şu kâinatın san’atkârı, bu kâinatı, bir saray suretinde yapmış ve tezyin etmiştir. Kâinatı yaratmakla arzu ettiği bütün gaye ve maksatların yerine gelmesine vesile Zât-ı Ahmediye (asm) olduğu için, kâinattan evvel kâinatı yaratanın inâyeti altında bulunmak ve en önce tecelli eden muamelelerine mazhar olmak lâzım geliyor. Çünkü bir şeyin neticesi, meyvesi; önceden düşünülür. Demek en son yaratılan, manen en öndedir. Hâlbuki Peygamberimiz (asm) en mükemmel meyve ve kâinatın yaratılışında bulunan bütün maksatların ortaya çıkmasına vesile olduğundan en önce yaratılması gereken onun nuru olmak lâzım gelir.”¹³⁸

İnsanın bu kâinatın hem çekirdeği hem de en mükemmel meyvesi olduğunu ispat eden, delillerden biri de insanın yaratılışının camiiyetidir. Nasıl ki; bir çekirdek büyüse ağaç, ağaç küçülse çekirdek olur. Öyle de insan, bütün kâinatı içinde toplayan bir çekirdek hükmündedir. Eğer insan büyüse kâinat, kâinat küçülse insan olur. Zira insan varlığı dört noktada camiadır yani toplayıcıdır.

¹³⁸ Bediüzzaman, Sözler, s. 259-261.

1. İnsan Kudret-i İlahiyenin bir mucizesi olarak maddi ve manevi varlığı ile bütün âlemi içinde toplayan bir çekirdek olmuştur. Adeta insan büyüse âlem, âlem küçülse insan olur. Mesela: İnsanda bütün varlıkların oluşmasına vesile olan dört unsur, yani; hava, su, toprak ve ateş bulunur. Öyle de Cenab-ı Hak, insana verdiği ruh ile Âlem-i Ervah'ın, hayal ile Âlem-i Misal'in, ebedi yaşama arzusu ile ebedi âlemlerin, kuvve-i hafızayla Levh-i Mahfuz'un ve kalp ile de Arş-ı Âlâ'nın numunelerini onda toplamıştır.

2. İnsanların istidadı camiadır yani toplayıcı bir özelliğe sahiptir. Zira hayvanların kuvvelerine sınır konulduğu için ancak fitî vazifelerini yaparlar, onun dışına çıkamazlar. Mesela: bal arısı, bir kimyagerin yapamayacağı en güzel bal mühendisliğini yaptığı halde gâyet basit bir damla suyu getiremez. Fakat insan, kuvve ve duygularına sınır konulmayan her türlü kabiliyete sahip olarak yaratılmıştır. Mesela, bir insan, doktor, kumandan veya mühendislik gibi her türlü mesleği öğrenip yapabilecek durumdadır. İşte insanlar, istidad cihetiyle böyle geniş ve toplayıcı bir surette yaratıldıkları için hayvanların bütün yeteneklerini ve bitkilerin neşvü nema bulmak ve büyümek gibi bütün özelliklerini de içinde toplamıştır.

3. İnsanların yaptığı ibadet içinde bütün mahlûkatın ibadeti toplamıştır. Özellikle insanın kıldığı namaz, bütün melaike ve ruhaniyatın ve mahlûkatın her çeşit ibadet ve tesbihatlarının bir fihristi ve çekirdeğidir.

4. İnsan, Cenab-ı Hakk'ın bütün Esmâ-yı Hüsna'sının yani güzel isimlerinin aynası olmuştur. O esmadan Alîm, Hakîm gibi isimlerinin numunelerini, acz ve fakri gideren Kadîr ve Rahmân gibi isimlerinin akslerini; suret ve güzelliği veren Musavvir ve Cemîl gibi isimlerinin de nakışlarını göstermekle bütün esma-yı İlahiyenin tecellilerine ve icraatlarına aynedarlık eder. Nasıl ki; bazı âlimlere göre 'Allah' lafzı bütün isimleri içinde toplayan bir ism-i azamdır. Öyle de insan, Cenab-ı Hakk'a karşı bütün varlıkların yaptıkları ayinedarlığı yalnız başına yapan bir ayna-yı azamdır yani en büyük bir aynadır. Ve insanlar içinde de en mükemmel zât, Peygamberimiz (asm)'dır. Öyleyse o zât bu âlemin hem çekirdeği hem de meyvesi olmuştur.

Zaten son zamanlardaki araştırmalar neticesinde bilim adamlarının da kabul ettikleri big bang denilen büyük patlama da bu hakikati ispat etmektedir. Demek Peygamberimiz (asm)’ın nurundan kâinat yaratıldı-đı gibi, kâinatın en mükemmel meyvesi de yine O’nun (asm) zatı olmuştur. “Demek o olmasaydı, kâinat olmazdı” ifadesi hak ve hakikattir.

Cenab-ı Hak, Rasûl-i Ekrem (asm)’ın kadir ve kıymetini hakkıyla bilmeyi ve O (asm)’a layık ümmet olmayı hepimize nasip eylesin. Âmin.

SEN OLMASAYDIN ÂLEMİ YARATMAZDIM

لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَّا خَلَقْتُ الْاَفْلاكَ

“(Habibim Ya Muhammed) Sen olmasaydın, sen olmasaydın felekleri (âlemleri) yaratmazdım.”¹³⁹

Hadis âlimlerinden Aclunî gibi bir kısım âlimler, bu kelamın lafız itibarıyla hadis-i kudsî olmadığını nakletmişse¹⁴⁰ de bu kelim mânâ yönünden sahihtir. Maalesef bir kısım tenkitçiler, bu kelamın lafzının hadis olmamasını bahane ederek, Peygamberimiz (asm)’ın manevi şahsiyetini rencide edecek derecede aşırıya gitmektedirler.

Bu kelamın sahih olduğunu gösteren delillerden birkaçını zikredeceğiz.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

“Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.”¹⁴¹ Nasıl ki, yağmura rahmet denir. Hayat ve ruh sahiplerinin yaşamasına bir vesiledir. Bütün canlılar, yağmur ve suyun sayesinde vücut bularak Cenab-ı Hakk’ın san’at mucizelerini gösterir. Onun isimlerinin nakışlarını, icratlarını yansıtır. Allah’ın (cc) varlıklara verdiği hadsiz ihsan ve nimetlerine karşı lisan-ı kal ve halleriyle O’na hamd ü sena edereler. Yani bir kısım varlıklar dilleriyle bir kısım varlıklar da hal dili denilen durumları-

¹³⁹ Aclunî, *Keşfü’l-Hafa*, C 2, s. 164.

¹⁴⁰ A.g.e.

¹⁴¹ *Enbiya Suresi*, 107. ayet.

la, O Rahmân-ı Rahîm'e nihâyetsiz hamd ü senada, tesbih ve ta'zimde bulunarak kıymet ve değer kazandıklarından manen terakki ederler. Böylece su, bütün canlıların maddi olan cesetlerinin, manevî ve ruhî olan bütün gelişmelerinin ve mükemmelliklerinin kaynağı olmuştur. Bu noktadan denilebilir ki, "Eğer su olmasaydı, bu canlıların ve bu neticelerin hiçbirisi olmazdı." Şüphesiz böyle bir iddiada bulunan kişiye karşı itiraz edilmez. Ancak hak ve hakikatten uzak kişiler buna itiraz eder. Aynen öyle de Cenab-ı Hak, Hz. Muhammed (asm)'a: "Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik."¹⁴² Buyurarak, Peygamberimiz (asm)'ın da yağmur gibi bütün âlemlere rahmet olduğunu beyan eder.

Sanki bu emirle Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor: Ey Habibim! Bütün âlemlerin vücut bulmaları, maddeten tekemmülleri, manen gördükleri vazife olan ibadet, hamd, tesbih ve ta'zimlerle terakkileri, benim isimlerimin tecelli ve nakışlarıyla şeref ve kemal kazanmaları ancak senin vesilenledir.

Zira peygamberliği bir yağmur gibi kabul edersek, onun menba'ı Cenab-ı Hak'tır. Havuzu âlemin kendisiyle iftihar ettiği Peygamberimiz (asm)'dır. Ve o rahmeti, âlemin bütün bağ ve bahçelerine taşıyan kanallar ise diğer peygamberler ve onlara varis olan âlimlerdir. Âlemlere rahmet olan bu yağmur, yalnız yeryüzündeki canlılara hayat bahşetmiyor. Belki bütün âlemlere ve içindeki varlıklara hayat veren bir rahmettir. Öyleyse diyebiliriz ki, eğer Hz. Muhammed (asm), dolayısıyla Peygamberlik olmasaydı, o âlemlerin hiç birisi olmazdı.

1. Bu davaya en büyük delillerden biri de şu hadis-i şeriftir:

عَنْ أَنَسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى لَا يُقَالَ فِي الْأَرْضِ اللَّهُ

"Yeryüzünde Allah Allah denildiği müddetçe kıyamet kopmaz."¹⁴³ Yani hak din devam ettikçe kıyamet kopmaz. Demek dünyada âlemlere

¹⁴² Enbiya Suresi, 107. ayet.

¹⁴³ Sahih-i Müslim, C 2, s. 198, Hadis: 234 (148.)

rahmet olarak gönderilen Hz. Muhammed (asm)’in getirdiği din hayata tatbik edilmediği zaman kıyamet kopacaktır.

Şöyle bir örnek verilebilir: Şüphesiz, bir okul ancak öğrencilere ders vermek için yapılır. Eğer ders verecek öğretmen bulunmazsa okulun yapılması da düşünülemez. Öyle de Cenab-ı Hak bu âlemi bir okul suretinde yaratmıştır. O okulda ders vermek için peygamberleri ve onların varisleri olan âlimleri ve hepsinin de reisi ve efendisi olan Hz. Muhammed (asm)’ı öğretmen olarak görevlendirmiştir. Özellikle Hz. Muhammed (asm)’a; cinlere, insanlara ve meleklerle hatta bütün mahlûkata ders vermek için ezeli bir ders kitabı olan Kur’an-ı Kerimi vermiştir. Nasıl ki, anaokulundan tâ lise son sınıfa kadar öğrencilerin yetiştirilmesi üniversiteye gidebilmek içindir. Aynen öyle de bütün peygamberlerin Hz. Muhammed (asm)’dan önce gelmeleri, insanları ve ortamı onun teşrihi ve İslam dininin tatbik edilebilir hale gelmesi içindir. Öyleyse diyebiliriz ki, Hz. Muhammed (asm) olmasaydı, bu âlem de olmazdı.

2. Bu davaya bir delil de Peygamberimiz (asm)’a getirilen salavat-ı şerifeler olan duadır. Bilindiği gibi duanın tesiri çok büyüktür. Hususen dua, büyük bir topluluk tarafından yapılırsa, çoğunlukla, belki daimî olarak, kabul edilir. Hatta denilebilir ki, âlemin yaratılış sebeplerinden biri de yani kâinatın yaratılışından sonra başta insanlar ve onların başında İslam âlemi ve onun başında da Hz. Muhammed (asm)’in muaz- zam ve büyük olan duasıdır.

Yani âlemi yaratan Allah (cc), gelecekte o zât (asm)’ın bütün insanlar, belki varlıklar namına, ebedi saadet isteyeceğini ve isimlerine en mükemmel ayna olmasını isteyeceğini bildiği için o duayı kabul ederek kâinatı yaratmıştır.

Madem duanın bu derece büyük ehemmiyeti vardır. Hiç mümkün müdür ki, bin dört yüz küsur senede her vakitte üç yüz milyondan ziyade ümmetinin ve hadsiz meleklerin Hz. Muhammed (asm)’e Cenab-ı Hak’tan büyük rahmet, ebedi saadet ve bütün isteklerinin kabulü için yapmış oldukları dua kabul olmasın. Özellikle âyet-i kerime:

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا
تَسْلِيمًا

“Muhakkak ki Allah, melekleriyle Nebi Peygamber (asm)’a salat ederler (rahmet okurlar) ey iman edenler! (siz de) ona salat edin ve (ona) teslimiyetle selam verin.”¹⁴⁴ emretmektedir.

Evet, âlem-i imkân denilen mülk-i ilahinin genişliği bize göre nihâyetsiz sayılabilecek derecededir. Bu geniş mülk-i ilahi ise bir karış kadar bile boş değildir. Hepsı Cenab-ı Hakk’ın melekleriyle doludur. Demek bütün o melekler Peygamberimiz (asm)’ın Cenab-ı Hakk’ın en sevgili kulu olduğunu biliyorlar ki, onlar da ona muhabbet edip Allah ile birlikte ona salat u selam ediyorlar. Acaba, Cenab-ı Hakk’ın da başında bulunduğu ve onların dualarıyla birlikte rahmet ettiği, bütün melek ve ruhaniyatın, cin ve insanın duasının kabul olmaması mümkün müdür?

Madem Peygamberimiz (asm) hakkında yapılan dua, bu kadar büyük ve geniş dairede devam etmiş. Elbette bu duanın neticesinde O zât öyle bir makam ve mertebeye çıkmış ki, bütün akıllar toplanıp bir akıl olsalar, onun makam ve mertebesinin hakikatini anlayamazlar.

Buna binaen “Eğer böyle bir zât olmasaydı âlem olmazdı.” Sözünün ne kadar yerinde ve doğru olduğu anlaşılmaz mı?

Bu hadis “Eğer sen olmasaydın, sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım.” manasını ifade eder. Madem Peygamberimiz (asm)’ın nuru kâinat ağacının bir çekirdeği olmuş. Öyleyse o çekirdek olmasaydı âlem denilen ağaç da olmazdı.

3. Bu cümlelerin aynı manasını ifade eden Hadis-i Kudsiler:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ : “ أَوْحَى اللَّهُ إِلَى عِيسَى عَلَيْهِ
السَّلَامُ: يَا عِيسَى، أَمِنْ مُحَمَّدٍ وَأَمْرٍ مَنْ أَدْرَكَهُ مِنْ أُمَّتِكَ أَنْ يُؤْمِنُوا بِهِ،

¹⁴⁴ Ahzab Suresi, 56. ayet.

فَلَوْلَا مُحَمَّدٌ مَا خَلَقْتُ آدَمَ، وَلَوْلَا مُحَمَّدٌ مَا خَلَقْتُ الْجَنَّةَ وَلَا النَّارَ، وَلَقَدْ
خَلَقْتُ الْعَرْشَ عَلَى الْمَاءِ فَاضْطَرَبَ، فَكَتَبْتُ عَلَيْهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ
رَسُولُ اللَّهِ فَسَكَنَ ”، هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ

Abdullah ibni Abbas (ra) -Allah onlardan razı olsun- rivâyet etmiştir ki: Cenab-ı Hak İsa (as)’a vahiy ile buyurmuş: ‘Sen Hz. Muhammed (asm)’a iman et. Senin ümmetinden ona kavuşanlara da ona iman etmelerini emret. Eğer Muhammed (asm) olmasaydı Âdem’i yaratmayacaktım. Eğer o olmasaydın Cenneti ve Cehennemi yaratmazdım. Su üzerinde arşı yarattığımda titremeye başladı. Onun üzerine

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

yazdım sükûnet buldu.”¹⁴⁵

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ : أَوْحَى اللَّهُ إِلَيَّ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ:
يَا عِيسَى، أَمِنْ بِمُحَمَّدٍ وَأَمْرٌ مَنْ أَدْرَكَهُ مِنْ أُمَّتِكَ أَنْ يُؤْمِنُوا

İbni Abbas’dan şöyle rivâyet edilmiştir: “Peygamberimiz, ‘Cebrail bana geldi. Ya Muhammed sen olmasaydın, cennet de cehennem de yaratılmazdı, dedi’ buyurdu.”¹⁴⁶

İbni Abbas (ra) başka bir rivâyette de der ki: “Cenab-ı Hak (Peygamberimize hitaben) buyurmuş, ‘izzetime ve celalime yemin ederim ki, sen olmasaydın Cenneti yaratmazdım. Sen olmasaydın Dünyayı yaratmazdım.’ ”¹⁴⁷

¹⁴⁵ Hâkim, Müstedrek, C 2, s. 671 (Bu hadîs için Hâkim; Müslim ve Buhari’nin rivayet etmediğini fakat sahîh olduğunu söylemektedir.)

¹⁴⁶ Kenz’ü’l-Ummal, C 11. s. 431 Hadis No: 32025.

¹⁴⁷ Deylemi, El-Firdevs Bi-Mesuri’l-Hitab, (Müsnedü’l-Firdevs), C 5, s. 227.

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَالِهِ وَسَلَّمَ: “لَمَّا أَفْتَرَفَ آدَمُ الْخُطِيئَةَ، قَالَ: يَا رَبِّ، أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ لَمَّا
غَفَرْتَ لِي، فَقَالَ اللَّهُ: يَا آدَمُ، وَكَيْفَ عَرَفْتَ مُحَمَّدًا وَلَمْ أَخْلُقْهُ؟ قَالَ: يَا
رَبِّ، لِأَنَّكَ لَمَّا خَلَقْتَنِي بِيَدِكَ وَنَفَخْتَ فِيَّ مِنْ رُوحِكَ رَفَعْتَ رَأْسِي فَرَأَيْتُ
عَلَى قَوَائِمِ الْعَرْشِ مَكْتُوبًا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، فَعَلِمْتُ أَنَّكَ لَمْ
تُضِفْ إِلَى اسْمِكَ إِلَّا أَحَبَّ الْخَلْقِ إِلَيْكَ، فَقَالَ اللَّهُ: صَدَقْتَ يَا آدَمُ، إِنَّهُ
لَأَحَبُّ الْخَلْقِ إِلَيَّ أَدْعُنِي بِحَقِّهِ، فَقَدْ غَفَرْتُ لَكَ وَلَوْلَا مُحَمَّدٌ مَا خَلَقْتُكَ”،
هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ لِإِسْنَادِ

“Hâkim'in müstedrek hadis kitabında rivâyet ederek sahih dediği ve Taberani, Ebu Naim, Beyhaki ve İbni Asakir'de rivâyet edilen bir hadis-i şerifte Peygamberimiz: 'Âdem (as) o bilinen hatayı işleyince dedi ki: Ya Rabb! 'Muhammed (asm) hakkına beni affeyle. Cenab-ı Hak hemen buyurdu ki: 'Ben onu daha yaratmadığım halde sen Muhammed (asm)'ı nasıl tanıdın?' Âdem (as) dedi ki: 'Ya Rabb, sen kudretinle beni yarattığında, mahlûkun olan ruhu bana üflediğinde, başımı kaldırdım.

Arşın sütunlarında 'لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ' yazılı gördüm. Hemen anladım ki, isminin yanına mahlûkatın içinde ancak en sevdiğinin ismini yazarsın.' Cenab-ı Hak buyurdu ki: 'Doğru söyledin ya Âdem! Şüphesiz bütün yarattıklarım içinde en sevdiğim odur. Eğer onun hakkına benden affını istiyorsan seni affettim. Eğer Muhammed (asm) olmasaydı. Seni yaratmazdım.”¹⁴⁸

¹⁴⁸ İmam Nevevî, Menasikü'l-Hacc, s. 452/ Celaleddin Suyutî, Ed-Dürri'l-Mensur Fi't-Tefsiri'l-Me'sur, C 1, s. 142.

Bu hadisler mana itibariyle “sen olmasaydın, sen olmasaydın, âlemleri yaratmazdım.” Cümlesini ifade ederler. Zaten cumhur-ı ulemaya göre hadisi, bil-mana rivâyet etmek caizdir. Bu “levlake” cümlesi de lafız itibariyle hadis olmasa bile geçen hadis-i şeriflerde de ifade edildiği gibi, mana cihetiyle hadistir. Bu cümlemin doğruluğunu zikrettiğimiz âyet gibi birçok âyetin manası tasdik eder. Birçok hadis-i şerif de bu kelamın aynı manasını ifade etmekle bil- mana hadis olduğunu gösterir. Hem bir kısım Selef-i Salihin’in ve müctehid derecesindeki âlimlerin Hadis-i Kudsi olarak aynen kabul edip söylemeleri kabulümüz için yeterli bir delildir.

“Malûmdur ki; zaîf şeyler içtima’ ettikçe kuvvetleşir. İncecik ipler topak yapılsa, kuvvetli halat olur. Kuvvetli halatlar topak yapılsa, kimse koparamaz.”¹⁴⁹ Dolayısıyla “levlake”nin ifade ettiği hakikate basiret sahibi olan hiçbir kimse itiraz edemez.

BEN GİTMEDİKÇE TESELLÎCİ SİZE GELMEZ VE KURBAN

2005 senesinde Denizli’de tanıdığım birinin, Amerikalı bir misyonerle ailece dost olduklarını öğrendim. Bunun üzerine o arkadaşın iş yerine gittim.

“Bir misyonerle dost olduğunuzu duydum, doğru mu?” diye sordum.

O da: “Doğru” dedi.

Ona: “Eğer uygun görürsen ben de onunla görüşmek ve tanışmak istiyorum.” dedim.

“Olur, ağabey, onunla çok samimiyiz. Hemen arayayım, müsaitse gelir.” dedi ve aradı.

Misyoner arkadaşı, o anda müsait olmadığını, müsait olduğunda geleceğini söyledi.

“Geldiğinde bana haber ver”, dedim.

¹⁴⁹ Bediüzzaman, Zülfikar, s. 252.

Üç gün sonra bir kitapçı dükkânına girerken telefonum çaldı. O arkadaşım:

“Ağabey, o misyonerle beraberiz, gelebilirsin” dedi.

Kitapçıdan, Bediüzzaman Hazretlerine ait Zülfikar mecmuasını sordum. Tevafuk ki; kitapçı, yalnız bir tane bulunduğunu söyleyerek bana verdi. Ben de Zülfikar mecmuasını misyonerin dikkatini çekmemesi için bir poşete sararak o arkadaşımın dükkânına gittim. Selamlaşmadan sonra, dükkân sahibi, arkadaşının Amerikalı bir misyoner olduğunu, on yedi seneden beri Denizli’de misyonerlik faaliyetinde bulunduğunu söyleyerek bana tanıttı. Ben de kendimi tanıttıktan sonra aramızda müspet bir sohbet oluşması için misyonere:

“Sizi tebrik ediyorum.” dedim.

Bu sözüm, tuhafına gittiğinden, neden diye sorunca ben de ona:

“Çünkü bu maddeperest asırda, ekseriyetle insanların maddiyat için çalıştıkları bir zamanda, siz maneviyat için çalışıyorsunuz.” dedim.

Benim bu iltifatım çok hoşuna gitti. Türkçe’yi iyi biliyordu.

Kendisine dedim ki: “Biz Müslümanlar bütün peygamberlere inandığımız gibi Hazret-i İsa (as)’ın da peygamber olduğuna inanıyoruz. Hatta dinimize göre Hazret-i İsa (as)’ı peygamber olarak kabul etmeyen kâfir olur.”

O da: “Doğru söylüyorsunuz fakat siz, bizim Hazret-i İsa (as) ‘a inandığımız gibi inanmıyorsunuz.” dedi.

Cevaben, “Siz Hazret-i İsa (as)’a nasıl inanıyorsunuz?” diye sordum.

O da: “Biz Hazret-i İsa (as)’ın Allah’ın oğlu olduğuna inanıyoruz.” dedi.

Ben de: “Senin oğlun var mıdır?”

O da: “Evet vardır”, “Peki babanız var mıdır?” “Evet, o da vardır” dedi, “Eğer söylediğiniz gibi Hz. İsa (as), Allah’ın oğlu ise, peki O’nun babası kimdir?” diye sorduğumda; Sinirlenerek iki elini birden kaldırıp:

“Allah’ın babası olmaz!” diye tepki gösterdi.

Ben de: “Babası olmayanın oğlu da olmaz.” deyince çok bozuldu.

Hem onu yumuşatmak hem de kendisiyle hangi maksatla konuştuğumu bilmesi için dedim ki:

“Şu hususu bilmenizi arzu ediyorum: Sizinle konuşurken inandığınız meselelerden hangisini bana ispat ederseniz ben onu kesinlikle kabul edeceğim. Benim söylediklerimden de hangisinin yanlış olduğunu gösterirseniz ondan da vazgeçeceğim. Daha doğrusu hak ve hakikatin ortaya çıkması için sizinle konuşuyorum. Yoksa sizi susturmak ve size karşı üstün gelmek gayesiyle sizinle konuşmuyorum. İnsanlığın ve aklın gereği olarak bunun aynısını da sizden bekliyorum. Yani benim de ispat ettiğim bütün inandıklarımı kabul etmenizi, sizin inandıklarınızdan yanlışlığını ispat ettiklerimden de vazgeçmenizi bekliyorum. Eğer bu doğru ölçülere göre konuşursak doğru neticelere varmamız mümkün olur. Yoksa akli devreden çıkarak yalnız hissiyatımızla konuşursak bir sonuca varmamız mümkün değildir.”

Bu açıklamayı yaptıktan sonra oldukça yumuşadı. Yine ona dedim ki:

“Âdem (as)’dan Hz. Muhammed (asm)’a kadar hangi peygamber geldiyse o peygamberin ümmeti ona da önceki peygamberlere de inanmışlardır. Kendilerine gönderilen peygamber Rabb’ine kavuştuktan sonra, gelen peygamberi de kabul etmişlerdir. Ve bu şekilde imanlarını muhafaza etmişlerdir. Kendi peygamberlerine ve ondan önceki peygamberlere inanıp sonradan gelen peygamberlere inanmayanlar ise küfre gitmişlerdir. Mesela Hz. Musa (as)’a inanan Yahudilerden, ondan sonra gelen Hz. İsa (as)’a da inandıkları için, imanlarını muhafaza etmişlerdir. Hz. İsa (as)’ı kabul etmeyenler ise küfre sapmışlardır. Hz. İsa (as)’dan sonra, Hz. Muhammed (asm) peygamber olarak gönderilince, O’nu kabul eden Hristiyanlar, Müslüman olarak imanlarını muhafaza ettikleri gibi O’nu peygamber olarak kabul etmeyenler ise Hz. İsa (as)’ı kabul etmeyen Yahudiler gibi küfür ve dalaletle düşmüşlerdir. Doğrusu siz Hz. İsa (as)’dan sonra, Hz. Muhammed (asm)’ı kabul etmemekle, Hz. İsa (as)’ı kabul etmeyen Yahudiler gibi hata etmişsiniz. Biz ise Hz. Musa (as)’ı ve daha sonra gelen Hz. İsa (as)’ı kabul ettiğimiz gibi, Hz. Muhammed (asm)’ı da kabul etmekle isabet ederek imanımızı muhafaza etmişiz.”

Bu izahı dinledikten sonra dedi ki:

“Biz Hz. Muhammed (asm)’ın peygamber olduğuna inanmıyoruz ki onu kabul edelim.”

Ben de ona: “Peygamberlerin peygamberliğini ispat eden delil nedir?”

O da: “Gösterdikleri mucizelerdir.” dedi.

Bunun üzerine:

“Acaba her bir peygamberin gösterdiği on beş-yirmi veya belli sayıda mucize onların peygamber olduklarını ispat eder de; Hz. Muhammed (asm)’ın gösterdiği binden fazla mucize onun peygamberliğini ispat için yetmiyor mu?” dedim.

O da: “Ben O’nun gösterdiği mucizelerin mucize olduğuna inanmıyorum ki kabul edeyim” dedi.

Bu cevaba karşılık:

“Biraz insafli olmak lazım!” diyerek şu izahı yaptım.

“Mesela güneş doğarken bütün dünyayı aydınlattığı ve herkes ondan istifade ettiği halde, birinin gözlerini kapatıp gündüzü kendisi için geceye çevirerek her tarafın karanlıkla dolu olduğunu iddia etmesi, akıl ve mantığa uygun mudur? Hem bu yaptığının insanlıkla bağdaşan bir yönü var mıdır? Şüphesiz ki olamaz. Aynen öyle de Hz. Muhammed (asm)’ın gösterdiği binden fazla mucizeyi, bütün ümmeti kabul ettiği gibi düşmanları dahi sihirdir diyerek onları bir cihette kabul etmeye mecbur olmuşlardır.

İşte, o mucizelerden birisi de mucizelerle dolu, bin dört yüz seneden beri ışıktan istifade ettiğimiz bir güneş olan Kur’ân-ı Azimüşan’dır, Hz. Muhammed (asm)’ın peygamberliğini ispat için yeter. Çünkü o Kur’ân-ı Kerîm, varlıkların yaratılışından, kâinattan ve onun içindeki her şey den tut tâ bütün âlemin yaratıcısının varlığına ve birliğine kadar onları doğru ve eksiksiz bir şekilde anlatır. Aynı zamanda, ailenin huzur ve saadet düsturlarından, toplumların mutlu olarak bir arada yaşama-larından dünyadaki bütün olup bitenlerden, ta ahiretin her halinden ve

ebedi saadeti kazanmanın bütün vesilelerine kadar akla gelen ve gereken ne varsa her şeyi anlatıyor. Öylesine ki:

وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

“Yaş ve kuru ne varsa Ku'rân'da vardır.”¹⁵⁰ hakikatine mazhar olmuştur.

Mucizelerin hazinesi olan o kitap, 6666 âyetiyle her şeyi anlatan bu Kur'ân-ı Azimüşşan'ın, şimdiye kadar tek bir âyetinin bile yanlış olduğu ortaya çıkmamış ve hiçbir âyet geçerliliğini kaybetmemiştir.

Demek; Kur'ân, her şeyi Yaratanın kelâmıdır ki, onları anlatırken doğru anlatıyor. Hâlbuki dünyanın en zeki, insanları kabul edilen Eflâtun, Aristo, Sokrat gibi dâhilerin yazdıkları kitapların üzerinden, elli-yüz sene geçtikten sonra, bu kitaplardaki bilgilerin birçoğunun geçerliliğini kaybettiği görülüyor. Bundan da anlaşılıyor ki, Hazret-i Muhammed (sav), Allah Rasûlü'dür. O nefsanî arzularıyla konuşmuyor. Kesinlikle onu Allah konuşturuyor; O da konuşuyor. Eğer o Kur'ân, bir insan fikrinin neticesi olsaydı, insanların yazdıklarında hata ve yanlışlar olduğu gibi, onda da birçok hata ve yanlış bulunacaktı. Madem elli-yüz sene değil, bin dört yüz sene geçtiği halde bu Kur'ân'ın bir tek âyeti bile geçerliliğini kaybetmiyor; şüphesiz o Kur'ân, Allah tarafından Hazret-i Muhammed (sav) vasıtasıyla bize geliyor ve O'nun peygamber olduğunu ispat ediyor.”

Ve tekrar o misyonere dedim ki:

“Önceki semavi kitaplarda ve İncil'de, tahrif edildikleri halde birçok âyet Peygamberimiz (sav)'in geleceğini müjdeliyor.”

Getirdiğim, Zülfikar mecmuasında, İncil'den nakledilen âyetleri açıp okudum. O da yanında bulunan İncil'den takip etti.

Türkçe Yuhanna İncil'inin On Dördüncü Bab ve otuzuncu âyeti şudur:

“Artık sizinle çok söyleşmeyeceğim. Zira bu Âlemin Reisi geliyor. Ve bende onun nesnesi asla yoktur.”¹⁵¹

¹⁵⁰ En'âm Suresi, 59. ayet.

İşte, Âlemin Reisi tabiri ‘Fahr-ı Âlem’ demektir. Fahr-ı Âlem ismi ise Muhammed-i Arabî (asm)’ın en meşhur ismidir.

Yine On Altıncı Bab ve yedinci âyeti şudur:

“Ama ben size hakkı söylüyorum benim gittiğim size faydalıdır. Zira ben gitmedikçe tesellici size gelmez.”¹⁵²

“İşte bakınız; Reis-i Âlem ve insanlara hakiki teselli veren Muhammed-i Arabî (asm)’dan başka kimdir? Hiç şüphe yok ki; Fahr-ı Âlem odur ve fâni insanları idam-ı ebedîden (ölümle yok olmaktan) kurtarıp (cennet ve ebedî hayatla) teselli veren de odur.”

Zülfikar mecmuasından bu bölümü okuduktan sonra dedim ki:

“Hz. İsa (as)’ın söylediği bu teselli veren kimdir? Hz. Muhammed (asm)’dan başka birisi var mıdır?”

O da: “O tesellici bir melektir.” dedi.

“Sizden soruyorum, acaba Hz. İsa (as)’dan evvel, peygamber olarak insanlara teselli vermek için hiçbir melek gelmiş midir.?” dedim.

“Hayır” dedi.

Bunun üzerine şu cevabı verdim: “Öyle ise Allah’ın âdet kanunlarına uygun olarak Hz. İsa (as)’dan sonra gelen tesellici de meleklerden olmayacaktır. Ancak insanlar arasından peygamber olarak onlara gönderilen bir insan olacaktır. Madem peygamber olarak Hz. İsa (as)’dan sonra onun tarif ettiği özelliklere sahip Hz. Muhammed (asm)’dan başkası gelmemiştir. Şüphesiz ki Hz. İsa (as)’ın geleceğini müjdelediği tesellici ve Âlemin Reisi, Hz. Muhammed (asm)’dır. Madem Hz. İsa (as)’a inanıyorsunuz, öyle ise onun dediklerine de uymanız icap eder.”

Ve Zülfikar mecmuasında İncil, Tevrat ve Zebur’dan nakledilen başka birçok âyetleri beraber okuduk. Cenab-ı Hak hidâyet versin, bunlara karşı bir itirazda bulunamamakla beraber, çok müspet bir hale geldi ve ikna olmuş gibi:

¹⁵¹ Bediüzzaman, Zülfikâr, s. 296.

¹⁵² A.g.e.

“Acaba Kur’ân, sevgi ve muhabbete ne derece önem veriyor?” diye sordu.

Ben de ona cevaben:

“Kur’ân, sevgi ve muhabbete, Kur’ân’ın temel esaslarından birisiymiş gibi kıymet veriyor.”

Bedüzzaman Hazretleri de Kur’ân’ın nazarında ehemmiyetli olan sevgiyi şu şekilde ifade ediyor:

“Biz muhabbet fedaileriyiz, husumete vaktimiz yoktur”, dedim.

Yine dedi ki:

“Madem Kur’ân sevgiye bu kadar kıymet veriyor. Kurban Bayramı’nda bu kadar hayvanın, acımaksızın kesilmesi, nasıl muhabbet olur? Eğer dediğiniz gibi, İslâmiyet bir sevgi dini olsaydı, her sene bunca hayvanın katliamına müsaade etmeyecekti.”

Cevaben dedim ki:

“Siz gayr-ı Müslimler, sevgiden bahsedersiniz. Sanki o sevgi dünya-daki en mühim meselenizmiş gibi, sizden başkasının sevgiyi bilip yaşamadığını iddia edersiniz. Bir balınayı kurtarmak için binlerce dolar harcayarak, sevginin sancağını taşıyormuşsunuz gibi görünmeye çalışıyorsunuz. Hâlbuki dünyada kadın-çocuk demeden yapılan bütün katliâmları, cinâyetleri ve zulümleri de siz yapıyorsunuz. Örnek mi istersiniz? İşte Irak, Vietnam, Bosna-Hersek, Filistin, Afganistan, Çeçenistan ve daha pek çok örnek verebiliriz. Bu kadar insanları kadın-çocuk demeden, hunharca öldürenlerin, hayvanlara karşı sevgiyi iddia etmeleri, onların sevgiden ne kadar uzak olduklarını göstermiyor mu? Bu iddia-nın doğru olabilmesi için söylediğiniz şekilde yaşamamız lazım gelirdi. Hâlbuki fiiliyatınız sizi yalanlıyor.”

O da bana:

“Biz de sizin gibi bunları kabul etmiyoruz zaten.” dedi.

Ben de ona dedim ki:

“Kişisel olarak bunu kabul etmemek bir şey ifade etmiyor. İçinde bulunduğunuz millet olarak bu zulmü yapıyorsunuz. İster kabul ediniz ister etmeyiniz, bunu yapan sizlersiniz.” deyince sustu, bir şey diyemedi.

“Kurbana gelince, İslâmiyet sevgi dinidir dedik ya, elbette her şeyden evvel varlıklar içinde, eşref-i mahlûkat olan insanları sevmek lazımdır. Ondan sonra hayvanlar ve diğer varlıklar gelir. Zaten Cenâb-ı Hak, hayvanları ve bütün varlıkları insanlara faydalı olsunlar diye yaratmıştır. O hayvanlardan istifade etmek, fıtrî ihtiyaca binaen herkesin yaşadığı bir hakikattir. Kurban Bayramında, o hayvanı kesmezsek, sair günlerde o hayvan yine kesilmeyecek mi? Kurban Bayramı'nda kesilince katliam denilmesi, diğer günlerde kesilince normal kabul edilmesi, kişilerin art niyetlerinden kaynaklanmıyor mu? Bu durum İslâmiyet'e karşı kin ve nefretin bir neticesi değil midir?”

“Evet, herkes parasını, hayvanını sever. Hiç kimse hayvanını sevmediğinden kesmiyor. Elbette, Müslümanlar da mallarını seviyorlar. Fakat insanları daha çok sevdiklerinden, mallarına karşı olan sevgiyi, insanlara karşı olan sevgi uğrunda feda ediyorlar. Çünkü hiçbir zaman, toplumun hayat standartlarının aynı seviyede olması mümkün olmamıştır. Bazen sene boyunca bir lokma et bulamayan insanlarımız ve aileler vardır. İslâmiyet o insanların istifadesi için, şefkat ve muhabbetin gereği olarak, imkânı olanlara Kurban Bayramı'nda kurban kesmeyi emretmiştir. Ve aynı zamanda o kurbanın üçte ikisini muhtaç olanlara dağıtmayı tavsiye etmiştir. İşte her akliselim sahibi olan insan, bu muameleden İslâmiyet'in nasıl bir sevgi dini olduğunu anlamaz mı?”

Kendisine şöyle bir teklifte bulundum:

“Bundan sonra haftada bir gün bir araya gelelim, konuşalım. Benim anlattıklarımın yanlışlığını ispat ettiklerinden ben vazgeçeyim; benim doğruluğunu ispat ettiklerimi ise sen kabul et. Senin anlattıklarından doğruluğunu ispat ettiklerini ben kabul edeyim; benim onlardan yanlış olduğunu ispat ettiklerimden ise sen vazgeç. Böylece hissiyatımızla değil, aklımızla, delil ve burhanları esas yaparak konuşursak hak ve hakikati buluruz.”

O da kabul etti. Görülen o ki, ilk karşılaşmamızda gösterdiği taassup ve inat kırılmıştı. Ve onun hidâyet bulacağına kanaatim gelmişti.

Bu sohbetten sonra samimane bir şekilde:

“Sizin için dua edeyim” dedi.

“Tamam, olur” dedim.

Ardından: “İsterseniz ben dua edeyim siz de âmin deyiniz” dedim. O da kabul etti.

Biz de; Rabb’imizden, hak dinine hidâyet ve hakikati bize de ona da göstermesi için dua ve niyaz ettik ve dualarımıza “âmin” dedi. Biz ayrıldıktan sonra dükkân sahibi arkadaşına:

“Şimdiye kadar görüştüğüm Müslümanlardan hiç birisi, benimle bu arkadaşımızın konuştuğu gibi aklın kabul edeceği, ilmî delillerle konuşmadı. Hep sen kâfirsın diyerek beni susturmaya çalıştılar “diye söylemiş.

Maalesef, uzun zamandan beri misyoner olarak Denizli’de görev yaptığı halde, onun bu sohbetimizden etkilendiği arkadaşları tarafından fark edilmiş olacak ki yaklaşık bir hafta sonra onu bir daha geri dönmeyecek şekilde Amerika’ya göndermişler. Cenâb-ı Hak ona da bize de hidâyet nasip etsin. Âmin.

EHL-İ FETRETİN AKİBETİ

Fetret, vahiy ve semavi hükümlerin sükûn ve duraklama zamanı olduğu için, iki peygamber-i zîşan devirleri arasındaki zamana denir. Hatta yürürlükte olan bir dinin hükümleri kendilerine ulaşıp hakkıyla anlatılmayan kişiler için de fetret devri geçerlidir. Onlara da ehl-i fetret denilir.

Fahreddin Razi tefsir-i Kebirinde fetret meselesi ile ilgili olarak şu açıklamayı yapmaktadır:

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا

“Biz bir peygamber göndermedikçe (kimseye) azap ediciler değiliz.”¹⁵³

“İmam Eşâri ve Şafii uleması bu âyet-i kerimenin açık emrine istinaden kendilerine elçi gönderilmeyen ve ehl-i fetret sayılan kişiler, bilmedikleri için, velev ki dini hükümleri değiştirseler, bozsalar hatta putlara da tapsalar yine de ehl-i necat olduklarını kabul ederler. Zira bu âyetin açık ifadesiyle kendilerine azap verilmediğinden onların, akıllarıyla hak dini bulmalarının farz olmadığını söylemektedirler. Eğer farziyet bulunsaydı, terkinde ceza olarak azap verilirdi diyorlar. Hem bu âyetin hükümünü ispat için de şu iki âyet-i kerimeyi delil göstermektedirler.”¹⁵⁴

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

‘(Biz) müjdeleyiciler ve (aynı zamanda) korkutucular olarak nice peygamberler (gönderdik) ki, o peygamberlerden sonra, insanların Allah’a karşı bir delil (ler)i ve (mazeretleri) olmasın!’¹⁵⁵

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى

“Eğer biz, onları bundan (peygamber veya Kur’ân’dan) önce bir azap ile yok etseydik, muhakkak ‘Ey Rabb’imiz! Bize bir peygamber gönderseydin de alçak ve rezil olmadan önce âyetlerine uysaydık, olmaz mıydı?’ diyeceklerdi.”¹⁵⁶

“Eğer “Rasûl-i Ekrem (asm), ehl-i fetretten olan İmrü’ül kays, Hatem-i Taî ve bir kısım sahabelerin babaları için ateş ehl-i olduklarını söylemiştir.” denilse bile şübhesiz onların hakkındaki hadisler ahadi yani bir

¹⁵³ İsra Suresi, 15. ayet.

¹⁵⁴ Bkz. Ömer Nasuhi Bilmen, Kur’an-ı Kerim’in Türkçe Meali ve Tefsiri, C 4 s. 1858.

¹⁵⁵ Nisa Suresi, 165. ayet.

¹⁵⁶ Ta-Ha Suresi, 134; Fahrreddin Razi, Tefsir-i Kebir. C 11, s. 136.

kişiden rivâyet edildikleri için yukarıdaki âyetlerin kat'i ifadelerine karşı delil olamaz. Belki bu âyetlere göre o hadisleri izah etmek icab eder.”

“Maturudî mezhebine göre, âyette geçen elçiden maksat akıldır. Akıl, doğru ile yanlış ayıracak bir kabiliyettir. Onun için akıllı olan her insan, yaratıldığını bilir ve kendisini bir yaratanın olması gerektiğini bilmekten sorumlu hale gelir. Ama ibadete ait hükümler akıl ile bilineme-yeceğinden bu konuda fetret ehline bir sorumluluk terettüp etmez. Yani fetret, iman için değil amel için geçerlidir.”¹⁵⁷

Bediüzzaman Hazretleri de bu meseleyi şöyle açıklamaktadır:

“(Beşinci Nükte) Sual ediyorsunuz ki: Zaman-ı fetrette, Rasûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ecdadı bir din ile mütedeyyin mi idiler? (yani bir dine bağlı mı idiler?)

Elcevab, Hazret-i İbrahim Aleyhisselâm'ın, bilâhire gaflet ve manevî zulûmat perdeleri altında kalan ve hususî bazı insanlarda cereyan eden bakiye-i dini ile mütedeyyin olduğuna rivayet vardır.

Elbette Hazret-i İbrahim Aleyhisselâm'dan gelen ve Rasûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı netice veren bir silsile-i nuraniyeyi teşkil eden efrad, elbette din-i hak nurundan lâkayd kalmamışlar ve zulûmat-ı küfre mağlub olmamışlar. Fakat zaman-ı fetrette

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا

sırrıyla; ehl-i fetret, ehl-i necattırlar. Bil'ittifak, teferruatteki hatiatlarından (hatalarından) muahazeleri (azap görmeleri) yoktur. İmam-ı Şafîî ve İmam-ı Eş'arîce; küfre de girse, usûl-i imanîde bulunmazsa, yine ehl-i necattır. Çünkü teklif-i ilâhî irsal ile (elçinin gönderilmesiyle) olur ve irsal dahi, ittıla' ile (onun elçi olduğunu bilmekle) teklif takarrur eder (kesinleşir). Madem gaflet ve mürur-ı zaman (zamanın geçmesi), enbiya-yı salifenin (geçmiş peygamberlerin) dinlerini setretmiş (örtmüş); o ehl-i fetret zamanına hüccet (delil) olamaz. İtaat etse sevab görür,

¹⁵⁷ İbrahim bin Muhammed Ba'curi, *Tuhfetü'l-Murid Ala Cevheretü't-Tevhid Şerhi*, s. 81.

etmezse azab görmez. Çünkü mahfî (gizli) kaldığı için hüccet olmaz.”¹⁵⁸

“İmam Gazalî de Peygamberimizin (asm) gönderilmesinden sonra, Onun davetini duymayanlarla ilgili olarak insanları üç sınıfa ayırmıştır:

1. Peygamberin (asm) davetini duymamış, kendisinden haberdar da olmamış olanlardır. Bu sınıfa giren insanlar kesin olarak ehl-i necat olup cennetliktir.

2. Peygamberin (asm) davetini, gösterdiği mucizeleri ve güzel ahlâkını anlamakla beraber bilerek îman etmemiş olanlardır. Bu sınıf kesin olarak azaba uğratılacaktır.

3. Peygamberin (asm) ismini duydukları halde, aleyhinde yapılan menfî propagandalardan başka bir şey duymadıklarından, kimse onlara doğruyu söyleyip onları teşvik etmediğinden alâka göstermeyenlerdir. Bunların da ehl-i necat olacaklarını, yani Cennete gireceklerini umarım.”¹⁵⁹

Öyleyse şu anda dünyanın herhangi bir yerinde yaşayan bir insan komünist, Hristiyan, Yahudi veya neye inanıyor olursa olsun bulunduğu toplumda Peygamberimiz ve İslamiyet’i duymadıysa veyahut yanlış olarak duyduysa, bu kişiye Peygamberimiz ve İslamiyet hakkıyla tanıtılmadıkça yukarıda geçen açıklamalara binaen o kişi ehl-i fetret sayılır.

Bediüzzaman Hazretleri de bu hakikati şu şekilde ifade etmektedir:

“Âhir zamanda madem fetret derecesinde din ve din-i Muhammediye’ye (asm) bir lâkaydlık perdesi gelmiş ve madem âhırzamanda Hz. İsa’nın din-i hakikisi hükmedecek ve İslâmiyet ile omuz omuza gelecek. Elbette şimdi fetret gibi karanlıkta kalan (İslamiyet kendilerine hakkıyla tebliğ edilmeyen) Hz. İsa (as)’ya mensub Hristiyanların çektikleri felâketler, onlar hakkında bir nevi şehadettir.”¹⁶⁰

Bu durumda şöyle bir سوال akla gelebilir: “kendilerine tebliğ yapılan ve teklif imtihanından geçen de cennete gidiyor, kendisine tebliğ yapılmayan da cennete gidiyor? Aralarında hiçbir fark yokmuş gibi gözüküyor bu nasıl olur?”

¹⁵⁸ Bediüzzaman, Mektubat 1, s. 269

¹⁵⁹ Faysalü’t-Tefrika Beyne’l-İslâm ve’z-Zendeka, Dokuzuncu Fasil.

¹⁶⁰ Bediüzzaman, Kastamonu Lahikası, s. 141

Bu suale bir misal ile cevap vermek mümkündür: Bin tane çekirdeği bulunan bir zât hikmet ve maslahatın gereği olarak bunlardan beş yüzünü toprağa gömerek ekıyor. Neticede hepsi çürüyor. Kalanlardan 250 tanesini daha ekıyor. Bunlar çürümeden bağında hepsi birer ağaç oluyor. Şüphesiz bu adam geriye kalan 250 adedini de “bunlar ekilip ağaç olmadı” diyerek çürümüş olanlara yapılan muameleyi yapıp çöpe atmayacaktır. Belki bağında ağaç olup büyüyenlere sahip çıktığı gibi o çekirdeklere de sahip çıkacaktır.

İşte bu örnek gibi, Cenab-ı Hak da hikmet ve maslahatın gereği olarak bu dünyada imtihan meydanını kurmuştur. İnsanları dünyaya gönderek o imtihana tabi tutuyor. Birçoğu bile bile küfür ve dalaletle gidiyor. Bunlar o çürümüş çekirdekler gibi çöp tenekesi hükmündeki Cehenneme atılarak ceza ve azaba maruz kalıyor. Bir kısmı da iman ve amel-i salih ile imtihanı kazanıp Cennet saraylarında saadette yaşıyor. Cenab-ı Hak, hikmet ve adaletinin muktezası olarak, ekilmeyen çekirdekler gibi imtihana tabi tutulmayan ehl-i fetreti de ehl-i küfür ve dalaletle azab verdiği gibi Cehenneme atıp onlara azap vermeyecektir. İman ve ibadetle Cennet ve saadete mazhar olanlara sahip çıktığı gibi elbette bu ehl-i fetrete sahip çıkması hikmetin muktezasıdır. Yalnız şu var ki, iman ve ibadetle bütün hisleri ve duyguları gelişen mü'minlerin Cennetten istifadeleri ve aldıkları mükâfatla, çekirdek gibi kalan ve az gelişen ehl-i fetretin istifadesi ve mükâfatı bir olmayacaktır.

Fakat ehl-i fetretin yaptıkları iyilikler veya başlarına gelen sıkıntılar veyahut bile bile başkalarına yaptıkları zulümlerle ilgili olarak, İmam-ı Rabbanî'nin “ehl-i fetret ahirette sorgulanacaktır.” manasındaki ifade-sinden şunu anlamak mümkündür: Nasıl ki rahmet-i İlahiye kurbanlık olarak kesilen bir hayvanı ahirette mükâfatsız bırakmıyor ve hadis-i şerifte adalet-i ilahiyenin neticesi olarak “Kıyamet gününde haklar alınacaktır; hatta 'boynuzsuz koyunun hakkı, boynuzlu koyundan alınacaktır.'”¹⁶¹

¹⁶¹ *Sahih-i Müslim, Kitabü'l-Birr, C 16, s. 146, Hadis No: 2582.*

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَتُؤَدَّنَ الْحُقُوقَ إِلَى أَهْلِهَا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ حَتَّى يُقَادَ لِلشَّاةِ الْجُلْحَاءِ مِنَ الشَّاةِ الْقَرَنَاءِ.

buyrulduğu gibi elbette ehl-i fetret bütün yaptıkları iyilikler ve başlarına gelen felaketlerden veya zulüm ve haksızlıklarıyla şeriat-ı fitriye denilen fitri kanunlara veya şefkat hissine muhalefetlerinden dolayı, hikmet ve adalet-i ilahiyenin bir neticesi olarak cehennem azabıyla değil, belki ahirette kendilerine münasib bir mükâfat ve mücazaları olacaktır. (Allahu alem)

GERÇEK HAYAT

İmtihana tabi olan insanlar üç sınıftır; biri kâfir, diğeri günahkâr, bir diğeri de mümindir. Bu üç sınıf insanın yaşadıkları hayat, -aklen ve mantiken- gelecek izah tarzında gerçekleşmektedir. Gözle görünen budur, başka şekilde yaşamalarının imkân ve ihtimali de yoktur.

1. Evet, nasıl ki; bir adama idam kararı çıkmış, kesinlikle asılacak, geri dönüşü yok. Bütün akraba ve sevdiklerine de aynı karar çıkmış. Her gün birisi gözü önünde asılıyor, kendisi de idamını beklemektedir.

Şüphesiz ki; gözü önünde her bir sevdiğinin asıldığını gördükçe ve kendisinin de asılıp idam edileceğini düşündükçe cehennem azabı gibi bir elem ve ıstırapı akıl ve vicdanıyla hissedip yaşar. Eğer bütün dünyanın saltanatı, zevki ve lezzeti bu adamın olsa, bu adam, kendisine ve sevdiklerine çıkan idam kararına rağmen, yaşadığı hayattan zevk ve lezzet alabilir mi?

Ve o adam için, ‘mutlu bir hayat yaşıyor’ denilebilir mi? Değil bir insan, belki insan suretindeki bir hayvan dahi böyle bir adamın mutlu olduğuna dair bir iddiada bulunamaz.

Öyle de bir kâfir, -ister ateist olsun ister deist olsun- küfrün hangi çeşidinde bulunursa bulunsun, ölümün kendi hakkında idam ve yokluk olduğunu inanır. Aynı zamanda bütün akraba ve sevdikleri için de o

ölümün idam olduğunu kabul eder. Ve her gün gözü önünde o sevdiklerinden birisinin asılıp öldüğünü gördüğü gibi, kendisi de sırada idam denilen ölümünü bekler.

Bu şekilde inanan ve yaşayan bir insan hiç şüphe yok ki, o ölenleri her gördükçe ve kendi ölümünü her hatırladığında idam oluyormuş gibi elem ve ıstırap çeker. Böyle birisine dünyanın saltanatı da verilse ve her türlü lezzetleri sunulsa, acaba o insanın bunlardan lezzet ve zevk alması mümkün müdür? Ve böyle birisinin, “Ben akıllıyım ve özgürüm, bu hayat tarzıyla mutlu bir hayat yaşıyorum” demesi ne kadar doğrudur?

2. Hem nasıl ki; büyük bir suç işleyip kaçan adam, “Ne zaman yakalanırsam ceza evine atılırım?” der, daima sıkıntı ve elem çeker. Yaşadığı hayattan zevk ve lezzet alamaz. Öyle de; Allah’a inanıp ahireti tasdik ettiği halde, inandığı gibi yaşamayanlar için günah, kabrin bir cezaevi kapısı hükmündedir. Yani günah ve fısk, o kabri, günah işleyenler ve günahında ısrar edip tövbe istiğfar etmeyenler için, öldüklerinde kabre girer girmez melekler tarafından yaka paça içine atılacakları, azabı çok şiddetli olan bir zindanın kapısı olduğunu gösterir.

İşte kâfirlerin ve Cenab-ı Hakk’a inanıp da ibadet etmeyenlerin hali budur. Onlar, akıllarıyla başlarına gelebilecek bu felaketleri hissettikleri için, o felaketin ıstırabından kurtulmak adına heva ve heveslerine tabi olup, kendilerini sarhoşluğa veya eğlenceye atarlar. Hâlbuki buldukları bu çare, morfin ile yapılan geçici uyutma ve uyuşturmaya benzer. Bütün kâfirler ve fasıklar gelsinler, toplansınlar ya bu problemi çözsünler ya da bu problemi çözen İslamiyet’i kabul edip saadette yaşasınlar.

3. Evet iman, ehl-i imana, kabrin bu dünyadan daha güzel bir âlemin kapısı olduğunu, yani kabrin, bir saat hayatı dünyanın mesûdane bin senesinden daha üstün olan cennete açılan bir kapı olduğunu gösterir. Ve o iman, cennet hayatının da bin senesi, bir saat cemalini görmeye mukabil gelmeyen Cenab-ı Hakk’ın rahmetine kavuşmaya ve huzûruna girmeye vesiledir.

Evet, ölüm; kâfirler ve münafıkların bakış açısına göre, yokluk kabul ettikleri idam ve asılmaktır. Günahkârlar için de ebedî bir hapis denilen

Cehennem vesilesidir. Onlar kendileri de ölümün böyle bir şey olduğunu aynen kabul edip inandıklarından, ispat için delil ve burhana ihtiyaç yoktur. Ve inandıkları gibi de muamele göreceklerdir.

Fakat kabrin ehl-i iman için çok güzel bir âlemin kapısı olduğunu gösteren bir delil şudur:

Nasıl ki Türkiye’de yaşayan bir adam, Türkiye’nin var olduğuna inanır, öyle de Japonya gibi bir devletin var olduğuna da gitmediği, görmediği halde inanır. Zira o devletin varlığını çok kimselerden veya haberlerden duymuş ve öğrenmiştir. Duyduğu kişiler bini veya iki bini geçmez, haydi bu sayının on bin veya yirmi bin olduğunu kabul edelim. Hâlbuki bu kişilerin yalan söylemeleri de muhtemeldir. Fakat o adam, yirmi bin insan yalanda ittifak edemez diye onların verdiği habere kesin olarak inanır ve Türkiye’nin var olduğuna inandığı katiiyetle, Japonya’nın varlığını da kabul eder ve ondan şüphe etmez.

Bu misal gibi, ölümün kâfirler için idam, günahkârlar için daimî bir hapis, ehl-i iman için ise sonsuz bir saadet ve daimî bir hayat vesilesi olduğunun haberini verenler, başta hayatlarında hiçbir yalan söylemeyen ve davalarını mucizelerle ispat eden yüz yirmi dört bin peygamberlerdir. Ve aynı haberi, davalarını kerametleriyle ispat eden ve yalana tenezzül etmeyen yüz yirmi dört milyon evliyalardır. Hem aynı davayı kabul edip haber veren ve davalarını delil ve burhanlarla ispat eden, had ve hesaba gelmeyen âlimlerdir.

Bununla beraber bütün semavî kitaplar, semavî dinler ve o dinlere mensup olan bütün insanlar bu davayı aynen kabul etmektedirler. Yirmi bin insanın verdiği haberden şüphe edilmediği halde, öldükten sonra dirilmenin, ahiretin, sonsuz hayat ve saadetin varlığını bize haber veren bu kadar peygamberin ve evliyanın ve ulemanın verdikleri bu haberden hiç şüphe edilir mi? Ve böyle bir haber karşısında şüphe edenin hakkında akıl ve mantık sahibidir denilebilir mi?

Değil bir insan, belki bir hayvan bin kat hayvanlaşsa ve sonra insan suretine girse yine de bu davayı inkâr edemez. Böyle bir davayı inkâr eden kişi ne hale düştüğünü kendisi düşünsün. Hem bu davanın ispatı için delil yalnızca bu değildir. Sayamayacağımız kadar deliller vardır.

İsteyen Kur'an'ın bir tefsiri olan Risale-i Nurlara baksın, anlamıyorsa anlayanlara sorsun ve kurtulsun.

Bir kısım tabirlerle maksadımız birilerine hakaret değildir. Belki küfür ve günah sebebiyle hakir duruma düşmüş çukurlara yuvarlanmış insanlarımızı o hakaretlerden kurtarmaktır. Rabbim hepimizi bütün hakaretlerden ve maskaralıklardan kurtarsın. Âmin.

Acluni, Keşfü'l-Hafa, Daru'l-Kütübü'l-İlmiye, Beyrut, 1988.

Ahmed Husrev Hattı, Kur'an-ı Kerim ve Meâli, Hayrat Neşriyat, Isparta, 2013.

Ali bin Burhaneddin Hal Beyhaki, Delail-i Nübüvvet, Daru'l-Kütübü'l-İlmiye, Beyrut, 1988.

Ali bin Burhaneddin Halebî, Siretü'l Halebiye, Darü'l-Marife, Beyrut, 1980.

Aliyyü'l-Kari, Fıkhi Ekber Şerhi, Çağrı Yayınları, Yer ve tarih tespit edilememiştir.

Askalani, El İsabe, Daru'l-Cil, Beyrut, 1992.

Bediüzzaman, İşaratü'l-İcaz, Altınbaşak Yay, Osmanlıca Nüshası, İstanbul 2014.

Bediüzzaman, Kastamonu Lahikası, Altınbaşak Neşriyat, Osmanlıca Nüsha, İstanbul, 2011.

Bediüzzaman, Lem'alar, Altınbaşak Neşriyat, Osmanlıca Nüsha, İstanbul, 2007.

Bediüzzaman, Mektubat (1. ve 2. cildinden faydalanılmıştır.) Altınbaşak Yay., Osmanlıca nüshası, İstanbul, 2013.

Bediüzzaman, Mesnevî-i Nuriye, Altınbaşak Yay., Osmanlıca Nüshası İstanbul, 2015.

Bediüzzaman, Sikke-i Tasdik-i Gaybî, Altınbaşak Neşriyat, Osmanlıca Nüsha, İstanbul, 2009.

Bediüzzaman, Sözler, Altınbaşak Neşriyat, Osmanlıca Nüshası, İstanbul, 2010.

Bediüzzaman, Şualar, (1 ve 2. cildinden faydalanılmıştır.) Altınbaşak Neşriyat, Osmanlıca Nüsha, İstanbul, 2011,

Bediüzzaman, Zülfikar, Altınbaşak Yay., Osmanlıca Nüshası, İstanbul, 2013.

Beyhaki, Delail-i Nübüvvet, Daru'l-Kütübi'l-İlmiye, Beyrut, 1988.

Beyzâvî, Tefsiru'l-Beyzâvî, Daru'l-Kütübü'l-İlmiye, 2. Baskı, Beyrut, Tarih tespit edilememiştir.

Canan, İbrahim, Kütüb-i Sitte, Çağrı Yay., İstanbul, 1993.

Celaeddin Suyutî, Ed-Dürrü'l-Mensur Fi't-Tefsiri'l-Me'sur, Dârü'l-Fikr, Beyrut, 1993.

Celaeddin Süyutî, Eddürrü'l-Mensur, Daru'l-Fikir, Beyrut, 1993.

Deylemi, El-Firdevs Bi-Mesuri'l-Hitab, (Müsnedü'l-Firdevs), Daru'l-Kütübü'l-İlmiye, 1986.

Ebu Davud, Kitabu's-Sünne, El-Mektebetü'l-Asriye, Beyrut, 1994.

Ebû Yüsr Muhammed Pezdevî, Usûlü'd-dîn, trc. Şerafeddin Gölcük, Yer ve tarih tespit edilememiştir.

Elmalılı M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, Eser Neşriyat, İstanbul, 1992.

Fahreddin Razi, Tefsir-i Kebir. Daru'l-Fikir, Lübnan Tarih tespit edilememiştir.

Faysalü't-Tefrika Beyne'l-İslâm ve'z-Zendeka, Yayınevi yer ve tarih tespit edilememiştir.

Hâkim, Müstedrek, Darü'l-Kütübü'l-İlmiye, Beyrut 1990.

Heysemi, Mecmu'z-Zevaid, Mektebetü'l-Kudsi, Kahire, 1994.

İbn Hacer el-Askalânî, Fethu'l-Bari Şerhu'l-Sahihu'l-Buhari, Daru's-Salam, Riyad, 2000.

İbni Asakir, Tarihü Medineti, Daru'l-Fikir, Dimeşk, Tarih tespit edilememiştir.

İbrahim bin Muhammed Ba'curi, Tuhfetü'l-Murid Ala Cevheretü't-Tevhid Şerhi, Mektebetü'd-Daru'l-Beyrut, Dimeşk, 2002.

İmam şarani, Keşf'ül Gumme an Cemi'ül Ümme, Şirketü Mektebe, Mısır, 1951.

İmam Suyuti, El İtkan-u fi Ulumi'l-Kur'an, Daru'l-Kütübi'l-İlmiye, Beyrut, 1971.

Kadı İyaz, Şifa-yı Şerif, Kütübü'l-İlmiye, Lübnan, Beyrut, 2001.

Kadı İyaz, Şifa-yı Şerif, Daru'l-Fikir, Beyrut, 2002.

Kenzü'l-Ummal, Müessetü'r-Risale, Beyrut, 1986.

Kenzül Ummal, Daru'l-Kütübü'l-İlmiye, Beyrut, 1971.

Kettani, Nazmü'l-Mütenasir, Darü'l-Kütübü's-Selefiye, Mısır, Tarih tespit edilememiştir.

Kurtubî, El-Cami' li Ahkami'l-Kur'an, Daru'l-Fikir, 1. Baskı, Beyrut, 1987.

Muğn'ul Muhtaç, Mektebetü'l-İslamiye, Yer ve tarih tespit edilememiştir.

Muhammed Bin Ahmed El Ensari, Kurtubî Tefsiri, Daru'l-Fikir, Yer ve tarih tespit edilememiştir.

Muhammed Bin Ahmed El Ensari, Kurtubî Tefsiri, El-Cami' li Ahkami'l-Kur'an, 1. Baskı, Daru'l-Fikir, Beyrut, 1987.

Muhammed Şerbini, Muğni'l-Muhtac, Yayınevi yer ve tarih tespit edilememiştir.

Münavî, Feyzü'-Kadir, Daru'l-Marife, Beyrut, Arapça nüshası, 1972.

Müttaki el-Hindî, Kenzü'l-Ummal fi-Süneni'l-Ekval ve'l-Efal, Kitabü'l-İman ve'l-İslam, Kısmü'l-Ekval, Daru'l-Kütübü'l-İlmiye, Beyrut, 1971.

Nûreddin es-Sâbûnî, Maturidiye Akaidi (el-Bidâye fî usûli'd-dîn), Yayınevi yer ve tarih tespit edilememiştir.

Ömer Nasuhi Bilmen Tefsiri, Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali ve Tefsiri, Bilmen Yay., İstanbul, 1984.

Ömer Ziyaeddin Dağıstani, Zübdetü'l-Buhari Tercümesi, Salah Bilici Kitapevi, Yer ve tarih tespit edilememiştir.

Sahih-i Müslim, Daru'l-Feyha, 2010, Dimeşk.

Suyutî, El İtkan-u fi Ulumi'l-Kur'an, Daru'l-Kütübi'l-İlmiye, Beyrut, 1971.

Suyutî, Hasaisü'l-Kübra, Daru'l-Kütübü'l-İlmiye, Beyrut, 1985.

Tirmizi, Sünen, Daru'l-Garbü'l-İslâmi-Beyrut, 1996.

GENEL AĞ KAYNAKÇASI

<http://reddulmuhtar.com>

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.